

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

08-14 Ağustos Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
08-14 AĞUSTOS 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
BANKALARA KAZANÇ KAPASI VATANDAŞA FAİZLİ BORÇ	11
KKM ÜLKE EKONOMİSİNİN BİR SAATLİ BOMBASI!	12
İKTİDAR, İTHALATLA ÜLKE BESİCİLİĞİNİ TÜKENME NOKTASINA GETİRDİ!	13
TÜRK ŞİRKETLERİ BATIYOR, YABANCILAR İÇİN 'KELEPİR ÜLKE' OLUYOR!	13
İKTİDAR, SEÇİME 11 AY KALA 81 İLDE SOSYAL KONUT PROJELERİYLE HALKIN GÖZÜNÜ BOYUYOR!	14
HEDEFLER VE BEKLENTİLER, EKONOMİ YÖNETİMİNDEKİ GAYRİ CİDDİLİĞİ GÖSTERİYOR!	14
DIŞ TİCARET AÇIĞINDA TEHLİKE SİNYALLERİ	15
SEFALET ENDEKSİ GEÇEN YILIN ÜÇ KATI!	16
50 YILIN EN AĞIR EKONOMİK RESESYONU!	16
TÜİK'E RAĞMEN ENFLASYON SON 24 YILIN ZİRVESİNDE!	17
ENFLASYON HIZ KESMİYOR	19
ZAMLAR METRE METRE İLERLERKEN TÜİK ENFLASYONU MİLİM MİLİM İLERLİYOR	22
YILIN İLK 6 AYINDA İŞSİZLERE BİR DARBEDE İŞSİZLİK SİGORTA FONUNDAN GELDİ	23
7.2 MİLYON KİŞİNİN ORTALAMA AYLIK GELİRİ 1668 TL'NİN ALTINDA	24
HAYATA ASGARİ BAŞLANGIÇ	24
AY SONU GELİYOR BORÇLULUK ARTIYOR	26
AKP HESAP SORMAK YERİNE ÖDÜLLENDİRDİ	26
TRT'DE HUZUR VEREN 18 TOPLANTI	27
MİRASYEDİ!	27
USULSÜZ İŞE ALIMLARI AÇIKLAYIP, AKP'DEN İSTİFA ETTİ: ÖZÜR DİLERİM	29
BAKAN ÜCRETLERİ ARTTIRACAĞIZ DİYOR PTT İŞÇİ ÜCRETLERİNİ DÜŞÜRÜYOR	30
AKSARAY'DA BÜYÜK YOLSUZLUK	30
'MÜTEAHHİDE ULAŞTIRMA' BAKANLIĞI	32
TÜBİTAK PARASI TEKNOFEST'E	33
PARA, VAKIF VE STADYUMLARA	33
ELEKTRİK ÜRETİMİNDEKİ DOĞALGAZ FİYATI SON 1 YILDA YÜZDE 567 ZAMLANDI	34
KIŞ AYLARINDA OLASI BİR DOĞALGAZ KESİNTİSİNDE ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ KRİZİ YAŞANABİLİR...	34
VESAYET, YOLSUZLUK VE YASAKLAR İKTİDARIN KILCAL DAMARLARINA KADAR YERLEŞTİ	35
OGM'DE PLAN VAR, HAREKET YOK	36
EĞİTİM SİSTEMİNİ ALTÜST EDEN AKP, ÜNİVERSİTELERİ LİSE DÜZEYİNİN DE ALTINA DÜŞÜRDÜ!	36
ÖĞRETMENLİK ÖZEL BİR İHTİSAS MESLEĞİDİR	37
ÜLKENİN BUGÜNÜNÜ, YARININI ÇALDILAR	37
AK PARTİNİN 'YENİ TÜRKİYE'Sİ, 'ÖZGÜR OLMAYAN ÜLKELER' KATEGORİSİNDE YER ALIYOR!	40
İKTİDAR CEPHESİNDE SUÇLULUK TELAŞI	41
TÜRKİYE UYUŞTURUCU VE KARA PARA VE ORGANİZE SUÇ ÖRGÜTLERİNİN YENİ ADRESİ OLDU!	41
İKTİDAR, BASKICI-YASAKÇI ZİHNİYETİ KKTC'YE DE TAŞIYOR	42
BÖLGEDEKİ GELİŞMELER VE YAP-BOZ TAHTASI DIŞ POLİTİKAMIZ	42
TÜİK SARAY TETİKÇİLİĞİNE SOYUNMAKTAN VAZGEÇSİN	44

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

08-14 AĞUSTOS 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*08 Ağustos 1915'de **Mustafa Kemal, Anafartalar Grup Komutanlığı'na atandı.**

*08 Ağustos 1964'de Kıbrıs'a düzenlenen harekât sırasında, uçağı isabet alan **Pilot Yüzbaşı Cengiz Topel, Rum kesimindeki hastanede öldü.**

*09 Ağustos 1945'de Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'nın **Nagazaki şehrine atom bombası** attı: yaklaşık 70.000 kişi o anda öldü.

*09 Ağustos 2015'de ressam, gazeteci ve yazar **Fikret Otyam hayatını kaybetti.**

*10 Ağustos 1920'de I. Dünya Savaşı: Osmanlı Padişahı VI. Mehmed'in temsilcileri, Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletleri arasında paylaşımını öngören **Sevr Antlaşmasını imzaladılar.** Sevr Anlaşması hükümleri uyarınca, Anadolu ve Rumeli toprakları İtilaf Devletleri'nce paylaşılmaya başlandı.

*11 Ağustos 2017'de **Eren Bülbül, Emniyet Güçleri ile PKK üyeleri arasındaki çatışmada hayatını kaybetti.**

*12 Ağustos 1999'da şair **Can Yücel hayatını kaybetti.**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

- **İşsizlik Sigortası:** Resmi işsiz sayısının 3 milyon 800 bin, kayıtlı işsiz sayısının 3 milyon 600 bin, gerçek işsiz sayısının ise 8 milyon 100 bin civarında seyrettiği Türkiye’de, İşsizlik Sigortası Fonundan Temmuz ayında 2021 yılında başvurup ödenek almaya hak kazananlarla birlikte toplam 430 bin işsize, işsizlik ödeneği verildi.
- **Kapasite kullanımı:** İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranındaki yüksek seyir temmuz ayında da devam etti. Sektör temmuzda kapasite kullanımını geçen yılın aynı ayına göre 1,5 puan, bu yıl haziran ayına göre ise 0,6 puan artırarak yüzde 78,2’ye kadar çıkardı. Yüksek kapasite kullanımı, “kapasite kısıtından kaynaklanan enflasyonist baskının” da devam edeceğinin işaretlerini veriyor.
- **Uluslararası yatırım açığı:** Yüksek bir tasarruf açığı bulunan Türkiye, hem portföy yatırımı çıkışları hem de dış borçlanmadaki net ödeyici konumuyla yurt dışına hızla kaynak aktarmaya devam ediyor. Kendi tasarrufları yatırım ihtiyacını karşılayamadığı için başka ülkelerin tasarruf fazlalarını kullanarak büyümesini ve kalkınmasını sürdürmek zonda olan Türkiye, tek adam rejiminin yol açtığı siyasal ve ekonomik sorunlar ve güvensizlik nedeniyle dışardan uzun vadeli kaynak bulamıyor ve elindeki varlıkları da dışarıya transfer etmek zorunda kalıyor.
- **Kısa vadeli dış borç:** Dış borçlanma olanakları bu yıl 500’ün altına inmeyen ve 908,4’e kadar (18 Temmuz 2022) tırmanan risk primi (CDS) yüzünden oldukça azalan ve pahalı hale gelen Türkiye’nin dış borçlarının vadesi de hızla kısılıyor.
- **Özel sektörün borçları:** Ödemesini yaptığı uzun vadeli dış borç kadar yeni uzun vadeli dış borç kullanamayan özel sektörün, kısa vadeli dış borçlanmaya ağırlık verdiği gözleniyor. Sektörün uzun vadeli dış borçlarının 6,1 milyar dolar azalarak 155,4 milyar dolara gerilediği bu yılın ilk beş aylık döneminde, kısa vadeli dış borçlar ise 7,4 milyar dolar artarak 80,8 milyar dolar oldu.
- **Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz);** 14 - 22 Temmuz günleri 743 milyon dolar azaldı. 22 Temmuz itibariyle brüt rezerv 98,6 milyar dolara geriledi. Swap borcu dahil net rezervi ise 628 milyon dolar daha azalarak (eksi) -54,3 milyar dolardan (eksi) -55,4 milyar dolara geriledi.
- **Portföy yatırımları:** Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye’den çıkan yabancı portföy yatırımcılar, 14 - 22 Temmuz haftasında da hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 88 milyon dolarlık satış yaptılar. Yabancıların temmuz ayı içerisindeki net satışları 284 milyon doları buldu.
- **Faiz ödemeleri:** Merkezi yönetim bütçesinde, faiz yerine transfer kalemleri içerisinde gösterilen kur korumalı mevduat için bütçeden yapılan faiz ödemeleri de dahil edildiğinde bu yılın ilk yarısında merkezi yönetim bütçesinden yapılan faiz ödemeleri 171,9 milyar lirayı buldu ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 89,2 oranında arttı.
- **Vatandaşın borçları:** Faiz dışındaki kredi kullanım koşullarının güçleştirilmesine rağmen, gelirleri ve tasarrufları enflasyon karşısında eriyen vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Son 2,5 ayda (6 Mayıs - 22 Temmuz arasında) vatandaşların bankalara olan borçlarında 136 milyar liralık artış yaşandı.
- **Tarım ve hizmet enflasyonu:** Tarım ürünü üretici fiyatları (eski adıyla tarla fiyatları) haziranda bir önceki aya göre yüzde 0,66 oranında azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 148,9 oranında artış kaydetti. Haziranda hizmet üretici fiyatları ise bir önceki aya göre yüzde 7,34 oranında artarken, yıllık artış oranı da yüzde 91,27’ye çıktı.
- **İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı** son bir yılda 1 milyon 467 bin adet artarak 29 Temmuz itibariyle 23 milyon 987 bine çıktı.
- **Açlık-yoksulluk sınırı:** Türk-İş, dört kişilik bir ailenin dengeli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcamasını gösteren açlık sınırının temmuz ayında önceki aya göre 449 lira daha artarak 6 bin 840 liraya yükseldiğini açıkladı.
- Ekonomik güven endeksi temmuzda, sektörlerdeki güven azalışına bağlı olarak bir önceki aya göre yüzde 0,2 oranında azalarak 93,4’e geriledi.
- Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) verilerine göre hane içerisindeki ortalama geliri brüt asgari ücretin üçte birinden (2022 yılının ilk altı ayı için 1,668 lira) az olan 7 milyon 244 bin kişinin genel sağlık sigortası (GSS) primi devlet tarafından ödendi.

• **Tarımsal girdi fiyatları** tarım sektörü dolayısıyla gıda güvenliği üzerindeki en büyük risklerden birini oluşturmaya devam ediyor. Mayısta bir önceki aya göre yüzde 5,51 oranında artan tarımsal girdi fiyatlarında son bir yıllık artış ise yüzde 123,7 olarak gerçekleşti.

• Türkiye'nin otomobil ve beyaz eşyada hem üretim hem de satışlar azalıyor.

İŞSİZLİK SİGORTASI SADECE 430 BİN İŞÇİYE ÖDEME YAPTI

• İş-Kur'un verilerine göre bu yıl ocak-temmuz döneminde toplam 722 bin 266 işsiz işsizlik ödeneği alabilmek için başvuruda bulundu. Bu dönemde sadece 413 bin 364 işsize işsizlik ödeneği bağlandı.

• Resmi işsiz sayısının 3 milyon 800 bin, kayıtlı işsiz sayısının 3 milyon 600 bin, gerçek işsiz sayısının ise 8 milyon 100 bin civarında seyrettiği Türkiye'de, İşsizlik Sigortası Fonundan temmuz ayında 2021 yılında başvurup ödenek almaya hak kazananlarla birlikte toplam 430 bin işsize, işsizlik ödeneği verildi.

• İşsizlik sigortasından yararlanma koşullarının ağırlığı yüzünden bir çok çalışan, işsiz kaldığında işsizlik sigortasına ya başvuruna bulunmuyor ya da başvuru yaptığı halde ödenek almaya hak kazanamıyor.

• İşsizlik sigortasından yararlanabilmek için, işten çıkarılmadan önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olarak çalışmış ve son üç yıl içerisinde en az 600 gün süreyle işsizlik sigortası primi ödemiş olma koşulları birlikte aranıyor.

• Bu arada İşsizlik Sigortası Fonu'nun önemli bir kısmı işverenlere teşvik olarak kullanılan birikimi ise Temmuzda 106,1 milyar lira olarak açıklandı.

• Fon kaynaklarından temmuz ayında işsizlere 1milyar lira, işverenlere ise 1,8 milyar lira verildi. Bu yılın ilk altı aylık döneminde ise işsizlere 5,8 milyar lira ödenirken, işverene teşvik ve destek olarak ise toplam 11,4 milyar lira aktarıldı.

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIMI YÜKSELİYOR

• İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranındaki yüksek seyir temmuz ayında da devam etti. Sektör temmuzda kapasite kullanımını geçen yılın aynı ayına göre 1,5 puan, bu yıl haziran ayına göre ise 0,6 puan artırarak yüzde 78,2'ye kadar çıkardı.

• Geçen yıl temmuz ayına göre dayanıklı tüketim malları üretiminde kapasite kullanımı 2,2 puan azalarak yüzde 75'e, yatırım mallarında ise 0,4 puan azalarak yüzde 79,2'ye gerilerken, dayanıksız tüketim malları üretiminde 2,2 puan artarak yüzde 75,6'ya, tüketim mallarında 1,5 puan artarak yüzde 75,6'ya, gıda ve içecek imalatında 2 puan artarak yüzde 73,8'e, yatırım malları üretiminde ise 6,5 puan artarak yüzde 76,5'e çıktı.

• Bir ekonomideki sanayi üretiminin bir yansıması olan kapasite kullanımı, talep ve yatırım düzeyiyle ilgili sinyal vermektedir. Düştüğünde ekonomideki durgunluğa, yükseldiğinde ise ekonomideki büyümeye işaret eden kapasite kullanımında son aylarda yaşanan yükselişin imalat sanayi üretimindeki artışın devam ettiğini gösteriyor.

• Aynı şekilde bu yüksek kapasite kullanımı, "kapasite kısıtından kaynaklanan enflasyonist baskının" da devam edeceğinin işaretlerini veriyor.

TÜRKİYE DIŞARIYA KAYNAK AKTARIYOR

• Yüksek bir tasarruf açığı bulunan Türkiye hem portföy yatırımı çıkışları hem de dış borçlanmadaki net ödeyici konumuyla yurt dışına hızla kaynak aktarmaya devam ediyor.

• Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk beş aylık döneminde 27,1 milyar dolar azalarak 226,1 milyar dolara kadar düştü.

• Uluslararası yatırım açığının bu ölçüde küçülmesinde Türkiye'nin dünyanın geri kalan ülkelerine olan yükümlülüklerindeki 32,4 milyar dolarlık azalmadan kaynaklandı.

• Azalmanın 29,6 milyar dolarlık kısmı yabancıların Türkiye'deki doğrudan yatırımlarının değerinde yaşanan düşüşten kaynaklandı. Merkez Bankasının, hisseleri Borsa'da işlem görenlerin borsadaki hisse senedi fiyatlarını esas alarak, işlem görmeyenlerin ise piyasa değerini tahmin ederek yaptığı hesaplamalara göre Türkiye'deki doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının toplam değeri 139,3 milyar dolardan 109,7 milyar dolara düştü. Bu düşüş Türk lirasının değer kaybetmesinden kaynaklandı.

• Yabancıların Türkiye'deki portföy yatırımları ise bu dönemde 8,9 milyar dolar azalırken, Türkiye'den olan kredi alacakları 5,1 milyar dolar küçüldü. Türkiye'ye net dış kaynak girişi sadece Merkez Bankasının swap

borçlanmaları ve bankalardaki yabancılara ait mevduatlar yoluyla oldu. Swap borçlanmalarının da Merkez Bankası rezervindeki azalışı gizlemek dışında Türkiye ekonomisine herhangi bir katkısı bulunmuyor.

- Dış yükümlülüklerin azaldığı bu dönemde Türkiye'nin dünyanın diğer ülkelerinden olan alacaklarını gösteren dış varlıklarında da 5,3 milyar dolarlık bir azalma yaşandı. Merkez Bankası rezervlerinde net 9,5 milyar dolarlık bir küçülme yaşanan bu dönemde, Türkiye'nin diğer ülkelere yaptığı doğrudan yatırımlar 1,8 milyar, esas olarak diğer ülkelerde açılan mevduat hesapları ve verilen kredileri ifade eden diğer yatırımları 2,8 milyar dolar arttı.

- Mayıs sonu itibariyle Türkiye'nin dış varlıkları 282,9 milyar dolara, dış yükümlülükleri ise 509 milyar dolara geriledi.

- Kendi tasarrufları yatırım ihtiyacını karşılayamadığı için başka ülkelerin tasarruf fazlalarını kullanarak büyümesini ve kalkınmasını sürdürmek zonda olan Türkiye, tek adam rejiminin yol açtığı siyasal ve ekonomik sorunlar ve güvensizlik nedeniyle dışardan uzun vadeli kaynak bulamıyor ve elindeki varlıkları da dışarıya transfer etmek zorunda kalıyor.

- Uygulanan bilimsel hiçbir temeli olmayan ekonomik ve parasal politikalar yüzünden Türk lirasının değerinde yaşanan istikrarsızlık ve yüksek enflasyon özellikle yabancı doğrudan yatırımları caydırıyor. Doğrudan yatırımlar Türkiye'ye neredeyse artık sadece gayrimenkul alımı için geliyor. *(Bu yıl Ocak-Mayıs döneminde Türkiye'ye gelen 3,7 milyar dolarlık doğrudan sermayenin 2,3 milyar dolarını gayrimenkul alımları oluşturmuştu)*

DIŞ BORCUN VADESİ KISALİYOR

- Dış borçlanma olanakları bu yıl 500'ün altına inmeyen ve 908,4'e kadar (18 Temmuz 2022) tırmanan risk primi (CDS) yüzünden oldukça azalan ve pahalı hale gelen Türkiye'nin dış borçlarının vadesi de hızla kısılıyor.

- Merkez Bankasının verilerine göre kısa vadeli dış borçlar bu yılın ilk beş aylık döneminde 12,9 milyar dolar artarak 134,5 milyar dolara kadar yükseldi.

- Bu dönemde kamu bankalarının kısa vadeli dış borçları 2,1 milyar dolar, Merkez Bankasının 3,4 milyar dolar ve özel sektörün kısa vadeli dış borçları da 7,4 milyar dolar arttı. Mayıs sonu itibariyle kamu bankalarının 24,3 milyar, Merkez Bankasının 29,4 milyar ve özel sektörün de 80,8 milyar dolar tutarında kısa vadeli dış borcu bulunuyor.

VADESİNE BİR YILDAN AZ KALAN BORÇ

- Merkez Bankasının verilerine göre orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine bir yıldan daha az süre kalan dış borç miktarı ise 182,3 milyar dolar düzeyinde bulunuyor. Diğer bir ifadeyle Türkiye gelecek 12 aylık dönemde 134,5 milyar dolar olan kısa vadeli dış borçların yanı sıra 47,8 milyar dolarlık da uzun vadeli dış borç çevirmek zorunda bulunuyor.

- 50 milyar dolara doğru giden bir yıllık cari işlemler açığı da dikkate alındığında Türkiye'nin gelecek 12 aylık dönemde 232 milyar dolarlık bir finansmana ihtiyacı bulunuyor.

ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORCU 236 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ

- Ödemesini yaptığı uzun vadeli dış borç kadar yeni uzun vadeli dış borç kullanamayan özel sektörün, kısa vadeli dış borçlanmaya ağırlık verdiği gözleniyor.

- Sektörün uzun vadeli dış borçlarının 6,1 milyar dolar azalarak 155,4 milyar dolara gerilediği bu yılın ilk beş aylık döneminde, kısa vadeli dış borçlar ise 7,4 milyar dolar artarak 80,8 milyar dolar oldu.

- Böylece sektörün toplam borcu 1,3 milyar dolarlık artışla 236,1 milyar dolara kadar yükseldi. 2021 yılı sonunda yüzde 31 olan özel sektörün dış borçları içerisindeki kısa vadeli borçların payı yüzde 34,2'ye kadar yükseldi.

MERKEZ BANKASININ NET REZERVİ -55,4 MİLYAR DOLARA DÜŞTÜ

- **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 14 - 22 Temmuz günleri 743 milyon dolar azaldı. 22 Temmuz **itibariyle brüt rezerv 98,6 milyar dolara geriledi. Brüt rezerv geçen yılın sonuna göre ise 12,6 milyar dolar azaldı.**

- **Brüt rezervin 59,7 milyar doları döviz, 38,9 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.**

- Merkez Bankasının **swap borçları dahil toplam döviz ve altın borçları** 22 Temmuzda, önceki haftaya göre 485 milyon dolar azalarak **165,8 milyar dolar oldu.** Bu kapsamdaki swap borçları 62,1 milyar dolara yükselirken

Merkez Bankasının, bu swap borcu dahil **net rezervi ise 628 milyon dolar daha azalarak (eksi) -54,3 milyar dolardan (eksi) -55,4 milyar dolara geriledi.**

- Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 22 Temmuz itibarıyla yüzde 63 oldu.

55 MİLYAR DOLAR İTİRAFI

- **Uzmanlar, Merkez Bankasının 2022 yılında Merkez Bankasının arka kapı yöntemiyle 50 milyar dolarlık döviz satışı yaptığını hesaplıyorlardı. Merkez Bankasından geçen haftaya kadar bu hesaplamaları doğrulayan ya da yalanlayan herhangi bir açıklama gelmemiştir.**
- **Geçen hafta Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu İstanbul Sanayi Odası'nda yaptığı bir konuşmada sanayicileri "Savaş başladığından beni 55 milyar dolar döviz aldınız" sözleriyle suçladı.**
- **Son yıllarda tek döviz satıcısı Merkez Bankası olduğu için Kavcıoğlu, dolaylı yoldan da olsa arka kapıdan 55 milyar dolarlık bir döviz satışı yapılmış olduğunu itiraf etti.**
- **Brüt döviz rezervinin 12,6 milyar dolar azaldığı yıl başından buyana Merkez Bankasına ihracat reeskont kredilerinden 11,6 milyar dolar, kur korumalı mevduattan 30 milyar dolar, dövizinin yüzde 40'ını Merkez Bankasına satmak zorunda bırakılan ihracatçılardan ise 33 milyar dolar geldiği tahmin ediliyor. Bu dönemde Merkez Bankasının şeffaf olarak açıkladığı iki döviz gideri kaleminden biri olan enerji KİT'lerine yapılan döviz satışı 18 milyar, ikincisi olan Hazine adına yapılan dış borç anapara ve faiz ödemeleri ise 13 milyar dolar olarak gerçekleşti.**
- **Bu tutarlar bir araya getirildiğinde 22 Temmuz itibarıyla 98,6 milyar dolar olan brüt rezervin 154 milyar dolar düzeyinde olması beklenirdi. Bu hesaplama bu dönemde 55-56 milyar dolarlık bir döviz satışının arka kapıdan yapılmış olabileceğine işaret ediyor.**

YABANCI YATIRIMCILARIN TÜRKİYE'DEN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

- Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye'den çıkan yabancı portföy yatırımcılar, 14 - 22 Temmuz haftasında da hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 88 milyon dolarlık satış yaptılar. Yabancıların temmuz ayı içerisindeki net satışları 284 milyon doları buldu.
- Yabancılar, kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında 1 Ocak -22 Temmuz 2022 günleri arasında net olarak 5,7 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı satarak Türkiye'den çıktılar.
- Türk bankalarına swap yoluyla borç vermeyip aksine borç alan yabancı bankaların Türkiye'deki bankalara olan swap borçları ise 4,7 milyar dolar oldu.. Yabancı bankaların **yıl başından bu yana swap borçlanmaları/borç vermeleri nedeniyle Türkiye'den net çıkış 8,2 milyar dolar oldu.**
- Yabancıların 1 Ocak- 22 Temmuz döneminde hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku**, kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 12 milyar dolar azalarak **42,8 milyar dolara** geriledi.
- Yabancı yatırımcıların 22 Temmuz itibarıyla portföyleri, 14,8 milyar dolarlık hisse senedi, 2,2 milyar dolarlık kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıdı ve repo, 30,6 milyar dolarlık döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor. Swapta ise Türk bankalarına borçlu bulunuyorlar.

DEVLETİN BORÇLARI ÇİĞ GİBİ BÜYÜYOR

- Devletin borçları, hem yeni borçlanmalar, hem kur farkları hem de yükselen faiz maliyeti nedeniyle çığ gibi büyümeye devam ediyor. İç borç stokunun faiz yükü stokun yüzde 135'ini geçti.
- Bu yılın ilk altı aylık döneminde Hazinesin iç ve dış borçları 683,3 milyar lira artarak 3 trilyon 431 milyar liraya kadar yükselirken, bu borcun vadesine kadar ödenmesi gereken faiz yükü ise 1 trilyon 536 milyar lira artarak 2 trilyon 912 milyar liraya ulaştı.
- Hazinesin borç stokunun 1 trilyon 610 milyar liralık kısmını iç borçlar meydana getiriyor. İlk altı ayda 290 milyar lira artan iç borç stokunun aynı dönemde vadesine kadar ödenmesi gereken faizi ise 1 trilyon 379 milyar lira artarak 2 trilyon 175 milyar lirayı buldu. Buna göre Hazinesin iç borç stokunun faizi, borç stokunun yüzde 135'i kadar bir büyüklük oluşturuyor.
- Dış borçlar ise haziran sonu döviz kuru üzerinden 1 trilyon 820 milyar lirayı buluyor. Dış borçlar dolar cinsinden geçen yıl sonuna göre önemli bir değişikliğe uğramadığı halde, TL cinsinden 393 milyar lira artış gösterdi.

- Borç stokunun yüzde 67'sini döviz cinsinden alınan borçlar oluşturuyor. Bu edenle de döviz kuru arttıkça Hazinesin borç yükü de durduk yere artıyor. Örneğın Hazine bu yıl ocak-haziran döneminde net olarak 138 milyar liralık iç borçlanmaya gitmiş gözüküyor. Oysa aynı dönemde iç borç stokunda 290 milyar liralık artış yaşandı. Buna göre artışın yaklaşık 150 milyar lirası sadece kur farkından kaynaklanıyor. Yine bu dönemde Hazinesin 109,7 milyar dolar olan dış borcu 109 milyar dolara gerilemiş gözüküyor. Ancak dış borcun TL karşılığında 393 milyar liralık artış yaşandı. Bu artışın da tamamının kur farkından oluştuğu hesaplanıyor.
- Dolayısıyla ilk altı ayda borç stokunun anaparasında yaşanan 683 milyar liralık artışın yaklaşık 545 milyar lirası kur farkından kaynaklanıyor.
- Faiz yükündeki artışın da tümü, hem kur farklarından hem de enflasyona endekli ya da değişken faizli borçlanmalardan kaynaklanıyor.
- Dış borcun tamamı döviz cinsinden alınan borçlardan oluşurken iç borç stokunun da yüzde 30,5'i döviz cinsinden alınan borçlardan oluşuyor.
- Borç stokunun yüzde 76,5'ini döviz ve değişken faizli (enflasyona endeksliler de dahil) borçlar oluşturuyor.

BORÇLAR İÇİN BÜTÇEDEN ÖDENEN FAİZ

- Merkezi yönetim bütçesinde, faiz yerine transfer kalemleri içerisinde gösterilen kur korumalı mevduat için bütçeden yapılan faiz ödemeleri de dahil edildiğinde bu yılın ilk yarısında merkezi yönetim bütçesinden yapılan faiz ödemeleri 171,9 milyar lirayı buldu ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 89,2 oranında arttı.
- Bu dönemde bütçeden iç borçlar için 79,2 milyar lira, dış borçlar için 36,3 milyar lira ve kira sertifikası ve benzeri borçlanma araçları için de 19,1 milyar lira faiz ödendi. Kur korumalı mevduata ise bütçeden 37,2 milyar lira faiz farkı ödemesi yapıldı.
- Ek bütçe ile verilen ödenekler de dahil bu yıl bütçeden 329 milyar lira faiz ödemesi için kaynak ayrıldı. Bundan ayrı olarak kur korumalı mevduat için ek bütçeyle 40 milyar liralık ödenek ayrıldı. Yıl sonuna kadar 70 milyar lirayı bulması beklenen kur korumalı mevduat için bütçeden yapılan faiz ödemeleriyle birlikte bütçenin faiz yükünün bu yıl 400 milyar liraya ulaşması bekleniyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 14-22 Temmuz haftasında, 146 milyar lira artarak 7,3 trilyon liraya yükseldi
- BDDK'nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 69 oranında genişledi. Ancak bu artışın neredeyse tamamı kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 21 oranında artış oldu. Bu oranlar KKM'nin Türkiye'deki dolarizasyonu nasıl hızlandırıp, Türk lirası mevduatları da dolarize ederek tehlikeli bir noktaya çıkardığını açıkça gösteriyor.
- Döviz mevduatlarının 1,2 milyar dolar artarak 233,4 milyar dolara yükseldiği 22 Temmuz itibarıyla, kur korumalı mevduatlar 1 trilyon 101 milyar lira, KKM hariç TL mevduatlar ise 2,1 trilyon lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 56,4 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 61,2 oldu.
- *Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endekli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 71,5'e ulaştı.*
- **KKM'nin Maliyeti 55 Milyarı Geçti:** 22 Temmuz 2022 tarihli verilere göre bankalardaki mevduatın yüzde 15'i kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 30 Haziran günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 37,2 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı ise gizleniyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da mayıs sonuna kadar 10 milyar lira KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.
- Şubat ayında döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 10,1 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin ilk üç ayda kamuya toplam maliyeti 55 milyar lirayı geçtiği tahmin ediliyor.

Krediler

- Kredi stoku da 14-22 Temmuz günleri arasında 83,9 milyar lira artarak 6,41 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 27,1 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 57 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 1,1 milyar dolar artarak 142,1 milyar dolara çıktı.
- *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 30,8 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 37,8 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 9 oranında azalma oldu.*
- Aynı dönemde enflasyonun yüzde 42 civarında olduğu dikkate alındığında TL kredilerde reel olarak derin bir azalma olduğu gözleniyor. Döviz kredilerinde ise 14 milyar dolara yakın bir daralma yaşanıyor. Ancak bu azalmanın büyük kısmı Euronun dolar karşısındaki değer kaybından kaynaklanıyor.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise son hafta 445 milyon lira artarak 162 milyar lira oldu.

VATANDAŞIN BORÇLANMASI HIZ KESMİYOR

- Faiz dışındaki kredi kullanım koşullarının güçleştirilmesine rağmen, gelirleri ve tasarrufları enflasyon karşısında eriyen vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Son 2,5 ayda (6 Mayıs - 22 Temmuz arasında) vatandaşların bankalara olan borçlarında 136 milyar liralık artış yaşandı.
- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 22 Temmuz itibarıyla 1 trilyon 250 milyar liraya yükseldi.
- Vatandaşların bu borcunun 957 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 293 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 7,3 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 4 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 28,9 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 310 milyar lira düzeyinde seyrediyor.
- • Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 224 milyar liralık, toplam borçlarında ise 226 milyar liralık artış yaşandı.
- **Borçlu Sayısı:** Risk Merkezinin verilerine göre bankalara ve diğer finansman kuruluşlarına borcu bulunan birey sayısı ise son bir yılda 1 milyon 757 bin kişi artarak mayısta 36 milyon 172 bin kişiye çıktı.

FAİZ ORANLARI**Kredi Ve Mevduat Faiz Oranları**

- 22 Temmuz itibarıyla bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 17,72'ye çıktı. *(Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor. Bu hesapların -devletin ödediği kur farkıyla birlikte- üç aylık bir faizin yıllık bileşiği ise yüzde 80'i aşıyor)*
- Merkez Bankasına göre, tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) önceki haftaya göre 2,39 puan azalarak yüzde 31,33'e indiği 22 Temmuzda ticari kredi faizleri ise 1,3 puan gerileyerek artarak yüzde 34,11 oldu.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 34,11, taşıt kredisini yüzde 27,76, konut kredisini ise yüzde 18,52 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,06'ya yükselirken, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 4,61 oldu.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, geçen hafta sonu (28 Temmuz) itibarıyla 391 milyar lira olan bankalara verdiği yaptığı net fonlamayı yıllık yüzde 14 faiz oranıyla yapmaya devam etti.*

İç Borçlanma Faizi

- Hazinesinin enflasyona endeksli olarak borçlanmaya ağırlık verdiği bu dönemde iki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 22 Temmuzda yüzde 23,78 olan faizi 14 Temmuz'da yüzde 23,02'ye indi.
- Beş yıl vadelide 1,47 puan azalarak yüzde 20,80'e gerileyen faiz oranı 10 yıl vadeli tahvilde de 1,61 puan azalarak yüzde 17,15 oldu. **Merkez Bankasının, bankalara yabancı para mevduat karşılığında tutmak zorunda oldukları Devlet tahvillerinin için en az 5 yıl vadeli sabit faizli olma koşulu getirmesi uzun vadeli tahvillere talebi artırdığı için faiz oranlarını düşürüyor.**

Risk Primi (CDS) 900 Civarında

- Dolar cinsinden 5 yıl vadeli yurt dışı borçlanma tahvillerinin yıllık faizi geçen hafta yüzde 10,45 olarak gerçekleşti.
- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise 28 Temmuz itibariyle **bir önceki haftaya göre** yüzde 4,14 oranında artarak **891,27** oldu.
- 18 Temmuz itibariyle 908'e kadar yükselen Türkiye'nin risk priminin bu gidişle dört haneli sayılara çıkacağı tahmin ediliyor.

TARIM ÜRÜNÜ FİYATLARI TARLADA YÜZDE 148,9 ARTTI

- Tarım ürünü üretici fiyatları (eski adıyla tarla fiyatları) hazıranda bir önceki aya göre yüzde 0,66 oranında azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 148,9 oranında artış kaydetti.
- Hazıranda hizmet üretici fiyatları ise bir önceki aya göre yüzde 7,34 oranında artarken, yıllık artış oranı da yüzde 91,27'ye çıktı.
- Yurt içi üretici fiyatlarındaki yıllık artışın da hazıranda yüzde 138,31'e çıktığı dikkate alınırsa, her üç endekste (tarım ürünü, hizmet ve üretici fiyatları) de yaşanan yüksek oranlı artışlar bunların yaklaşık bir bileşiminden oluşan üretici fiyatlarındaki artışın gelecek aylarda da aynı hızla devam edeceğini gösteriyor.
- Türkiye'nin yurt dışına ihraç ettiği ürünlerin fabrika fiyatlarında ise aylık bazda yüzde 9,18, yıllık bazda da yüzde 110,66 oranında artış kaydedildi.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORSA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru yüzde 1,5 oranında artarak 17,89 TL'ye, Euro kuru yüzde 1,8 artarak 18,30 TL'ye yükselirken, dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 37,9, Euro kurunda yüzde 24,6 oranında artış oldu.
- Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 29 Temmuz 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 70,8 oranında artarak 15,17 TL'ye çıktı. Buna göre Türk lirası bugünden başlayarak yıl sonuna kadar hiç değer kaybetmese bile 2021 yılı ortalamasına göre yüzde 41 oranında değer kaybetmiş olacak.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 3,2 oranında artarken, geçen yılın sonuna göre ise yüzde 30,5 oranında artarak 1016,29 lira oldu.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 1,7 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 40 oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 24 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 29 Temmuz günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 5 milyon 221 bin yeni dosya geldi. 3 milyon 800 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27 oranında arttı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 467 bin adet artarak 29 Temmuz itibariyle 23 milyon 987 bine çıktı.

AÇLIK VE YOKSULLUK SINIRI

- Türk-İş, dört kişilik bir ailenin dengeli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcamasını gösteren açlık sınırının temmuz ayında önceki aya göre 449 lira daha artarak 6 bin 840 liraya yükseldiğini açıkladı. Türk-İş'e göre aynı ailenin yoksulluk sınırı ise bin 461 lira artarak 22 bin 279 liraya çıktı.

- Birleşik Kamu İş Konfederasyonu da temmuzda açlık sınırının 6 bin 998 lira, yoksulluk sınırının da 21bin 221 lira olduğunu hesapladı.

EKONOMİYE GÜVEN AZALDI

- Ekonomik güven endeksi temmuzda, sektörlerdeki güven azalışına bağlı olarak bir önceki aya göre yüzde 0,2 oranında azalarak 93,4'e geriledi.
- 100'ün üzerindeyken güveni, altındayken de güvensizliği gösteren ekonomik güven endeksini oluşturan alt endekslerden tüketici güven endeksi temmuzda yüzde 7,3 oranında artarak 68'e çıktı. Tüketici güven endeksindeki artış daha çok gelecek 12 ay sonrası için beklentilerde yaşanmaya başlanan iyimserlikten kaynaklandı.
- Temmuzda reel kesim güveni yüzde 2, hizmet sektörünün güveni yüzde 1,5, perakende sektörünün güveni yüzde 4,5 oranında azalırken, sadece inşaat sektörü güven endeksi yüzde 2,4 oranında artış gösterdi.

7,2 MİLYON KİŞİNİN GENEL SAĞLIK SİGORTASI DEVLET TARAFINDAN ÖDENİYOR

- Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) verilerine göre hane içerisindeki ortalama geliri brüt asgari ücretin üçte birinden (2022 yılının ilk altı ayı için 1,668 lira) az olan 7 milyon 244 bin kişinin genel sağlık sigortası (GSS) primi devlet tarafından ödendi.
- Aynı ay itibarıyla GSS sigortası kendisi tarafından ödenen vatandaşların sayısı ise 2 milyon 67 bin kişi olarak belirlendi.
- Bu arada aktif sigortalı sayısı mayısta 25 milyon 303 bin kişiye, aylık ve gelir alanların sayısı da 13 milyon 801 bin kişiye yükselirken, bağımlıların sayısı ise 35 milyon 134 bin kişiye indi. Aktif /pasif oranı ise yüzde 1,95'e çıktı.
- Mayıs 2022 itibarıyla Türkiye nüfusunun yüzde 88'i sosyal sigorta kapsamında bulunurken, nüfusun yüzde 12'sinin ise kapsam dışında kaldığı belirlendi.

TARIMSAL GİRDİ FİYATLARINDAKİ ARTIŞ SÜRÜYOR

- Tarımsal girdi fiyatları tarım sektörü dolayısıyla gıda güvenliği üzerindeki en büyük risklerden birini oluşturmaya devam ediyor.
- Mayıs bir önceki aya göre yüzde 5,51 oranında artan tarımsal girdi fiyatlarında son bir yıllık artış ise yüzde 123,7 olarak gerçekleşti.
- Son bir yılda tarımsal girdilerden enerji ve yağ maliyetleri yüzde 184,4, gübre yüzde 236,45, ilaç yüze 98,19, hayvan yemi yüzde 135,36, bina bakım maliyetleri yüzde 137,03 oranında artış kaydetti.

FIYAT ARTIŞINA RAĞMEN KONUT SATIŞLARI HIZ KESMİYOR

- Faiz oranları üzerindeki devlet baskısı yüzünden Türk lirası cinsinden tasarrufların enflasyon karşısında erimesiyle birlikte, tasarruf sahiplerinin tasarruflarını koruma yöntemi olarak tercih ettikleri konut satışları artarak devam ediyor.
- Merkez Bankasının açıklamasına göre konut fiyatlarının yıllık bazda yüzde 150 oranında artmasına rağmen, bu yılın ilk altı aylık döneminde satılan konut sayısı yüzde 31,4 oranında artarak 726 bin 398'e kadar çıktı.
- Bu dönemde ipotekli (konut kredisiyle yapılan satışlar) yüzde 63,5 oranında artarak 170 bine yükselirken, diğer satışlar ise yüzde 23,9 oranında artarak 556 bine çıktı.
- İktidarın yanlış politikalarla konutu bir tasarruf aracı haline getirmesi, talebi artırarak fiyatları yükseltirken bir konut sahibi olmak isteyen vatandaşların da konut sahibi olma hayallerini ortadan kaldırıyor. Konut satışları artarken ev sahipliği oranı azalıyor hem ev sahipliği oranının azalması hem de konut fiyatlarındaki artış konut kiralarının da anormal olarak artmasına yol açıyor.

KURULAN-KAPANAN ŞİRKET VE ESNAF SAYISI

- **Şirket:** Bu yılın ilk yarısında Türkiye genelinde 78 bin 700 yeni şirket kurulurken, 31 bin 569 şirket ise kapandı. Yıllardır herhangi bir ticari faaliyeti olmadığı için re'se kapatılan şirketlerle birlikte bu dönemde kapanan şirket sayısı 40 bini buldu.
- Kurulan şirket sayısının yüzde 14,1 oranında arttığı ocak-haziran döneminde kapanan şirket sayısında ise yüzde 30,4 oranında arttı.

- **Esnaf:** Aynı dönemde yeni kurulan esnaf ve sanatkâr sayısı ise önceki yıla göre yüzde 6,3 oranında artarak 153 bin 338 olurken, kapanan esnaf sayısı ise yüzde 21,8 oranında artarak 57 bin 954 olarak gerçekleşti.
- **Türkiye'deki toplam esnaf ve sanatkar sayısı ise 2 milyon 87 bin 187'ye çıktı.**

OTOMOBİL VE BEYAZ EŞYA ÜRETİMİ AZALİYOR

- Türkiye'nin otomobil ve beyaz eşyada hem üretim hem de satışlar azalıyor.
- **Otomobil:** Bu yıl ocak haziran döneminde üretilen otomobil sayısı geçen yıla göre yüzde 8 oranında azalarak 382 bin 947'ye gerilerken, yurt içi otomobil satışlarında ise yüzde 10,3 oranında bir daralma yaşandı. Bu satışların 108 bin 475'ini geçen yıla göre yüzde 12,9 oranında azalan yerli otomobiller, 169 bin 807'sini de ithal otomobiller oluşturdu. İthal satışlar da yüzde 8,6 azaldı.
- Otomobil ihracatı da yüzde 8,8 oranında azalarak 271 bin 54'e geriledi.
- **Beyaz Eşya:** Beyaz eşya üretiminde de durum aynı şekilde gelişti. Üretim yüzde 5,6 oranında daralarak 16 milyon 504 bine, yurt içi satışlar da yüzde 8,2 oranında azalarak 4 milyon 255 bine indi. İhracat ise 12 milyon 885 bin adetle geçen yıla göre sadece yüzde 0,7 oranında artış kaydetti.
- Beyaz eşyada ithalat ise yüzde 59 oranında azalarak 145 bin adette kaldı.
- **Elektrik:** Aynı dönemde Türkiye'nin elektrik üretimi ise yüzde 2 oranında artarak 159,7 milyar kilovatsaat oldu.

BANKALARA KAZANÇ KAPASI VATANDAŞA FAİZLİ BORÇ

Merkez Bankası'na (MB) politika faizini 7 aydan bu yana sabit tutma yönünde talimat vererek, baskı uygulayan iktidar, vatandaşın devlete yapacakları ödemelerdeki gecikmeye uyguladığı faizi ise yüzde 56 artırarak derin bir çelişkiye imza attı. Merkez Bankası, bankaları yüzde 14 faizle fonlayarak kârlarını yüzde 400 artırmalarına olanak sağlarken, Cumhurbaşkanı Erdoğan 'gecikme zammı' adı altında vatandaştan alacağı faizi aylık yüzde 2,5, yıllık yüzde 30'a çıkarttı!

İktidar 'inanç ve nas' görüntüsü altında Merkez Bankası'na uyguladığı siyasi baskı ve talimatla dört ayda yüzde 19'dan 14'e indirttiği politika faizini 7 aydan bu yana yüzde 14'te sabit tutuyor. Merkez Bankası faizi dışında diğer faizlerin katlanarak artmasına yol açan, ülkeyi felaketin eşğine sürükleyen bu kararın yarattığı ağır faiz enkazıyla politikaları iflas eden Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ekonomi yönetimi o yüzden de diğer faizlere 'faiz' dememek için farklı yöntemlere başvuruyor.

Döviz mevduatı sahiplerine verilen yüzde 17 faizi görmezlikten gelerek, her ay milyarlarca lira tutarında faizi 'kur farkı' adı altında ödeyen iktidar, fiyaskoyla sonuçlanan Gelire Endeksli Senet (GES) ihracında da vaat ettiği yıllık 23 oranındaki faizi 'getiri' olarak nitelendiriyor.

21 Temmuz'da yapılan Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısından da yedinci kez politika faizinin yüzde 14'te sabit tutulması kararı çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 21 Temmuz'da resmi gazetede yayınlanan 5801 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararıyla, 2019'da yine kendi imzasıyla aylık yüzde 1,6'ya indirdiği gecikme zammı faiz oranını yüzde 56 artırarak aylık yüzde 2,5'a çıkarttı. Bu kararla vergi, harç, SGK primi, ÖTV, KDV, trafik cezaları, vb. ödemelerdeki gecikmelere bundan böyle aylık yüzde 2,5 faiz uygulanacak.

Böylece devlete ödemelerini zamanında yapamayan mükelleflere, yurttaşlara uygulanacak yıllık faiz oranı yüzde 30'a, bileşik faiz ise yüzde 40'a ulaşıyor. Merkez Bankası'nın politika faizi yüzde 14'TE sabit tutulurken, kamu alacaklarındaki gecikmelere uygulanacak aylık faizin yüzde 56 artırılması, Erdoğan'ın faiz konusundaki samimiyetsizliğini ve kendisine bağlı ekonomi yönetiminin, Hazine ve Maliye Bakanlığının çaresizliğini gösteriyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan bir yandan 'nas' diyerek dile getirdiği inanç eksenli 'faiz hassasiyeti' ile Merkez Bankası'nın elini kolunu bağlarken, diğer yandan kamu alacaklarına uygulanacak faizi kendi imzasıyla yükseltiyor! Üstelik, Amme Alacakları Yasası'na göre kamu alacaklarına uygulanan gecikme faizi oranı doğrudan pişmanlık faizi ve izaha davet zammı faizi içinde uygulanıyor. Böylece devlete borçlu çok geniş bir kesimin üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan kararıyla ağır bir faiz yükü bindirildi.

Yılbaşından bu yana 7 aydır repo ihalelerinde bankaları yüzde 14 faizle yüz milyarlarca lira fonlamaya devam eden Merkez Bankası'nın aktardığı bu kaynaklarla bankalar, borçlanma ihalelerinde hazineye yüzde 23-26 arasında faizle borç veriyor. Bu yüzden de faiz indirimlerinin ardından döviz kurları ve faizler aksine yükselişe geçince, 7 aydan bu yana politika faizi sabit tutulmasına karşılık, hazinenin toplam iç borç stokunda ilk kez

haziran ayında faiz tutarı ana paranın üstüne çıktı. Son açıklanan temmuz rakamlarında ise makas daha da açıldı.

✓ Geçtiğimiz yıl aralık sonunda hazinenin iç borç stokunda ana para tutarı 1,3 trilyon, faiz yükü 795 milyar TL idi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın geçen hafta açıkladığı temmuz rakamlarında ise ana para borcu yükü 7 ayda 294 milyar TL artarak 1,6 trilyona çıkarken, faiz yükünde yüzde 174 oranında artış gerçekleşti. İktidarın faiz indirme yalanının aksine, hazine borçlanma faizlerinin yükselmesiyle, ilave faiz yükü ocak ayından bu yana yaklaşık 1,5 trilyon artarak 2 trilyon 175 milyara yükseldi.

✓ Faiz yükünün ana parayı 575 milyar TL geçmesiyle, hazinenin ana para ve faiz toplamından oluşan iç borç stoku temmuz ayı itibarıyla 3 trilyon 775 milyar TL'ye ulaştı.

Aynı şekilde bankalar, bireylere verdikleri tüketici ve ihtiyaç kredileriyle, şirketlere verdikleri ticari kredilere de yüzde 30-40 arasında faiz uygulayarak Merkez Bankası'ndan yüzde 14'le aldıkları parayı iki katından daha fazla faizle bireylere, işletmelere, sanayiye, ihracatçıya satıyor. Bankaların bireysel ihtiyaç-tüketici kredisi faizleri 44 ay sonra ilk kez yüzde 35,41'e yükseldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan talimatıyla Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine başladığı geçen yılın eylül ayında tüketici kredisi faizi yüzde 23 oranındaydı.

Aynı tablo ticari kredi faizleri için de söz konusu. Bankaların bu yılın başından beri üçer aylık dönem bilançolarında kâr rekorları kırılması, yüzde 400'e varan kâr artışlarıyla kazançlarının katlanması bundan kaynaklanıyor.

Merkez Bankası faizini indirip, ardından da aylardır bilinçli şekilde sabit tutarak, enflasyon-negatif reel faiz farkını 64 puana çıkartıp ekonominin tüm alanlarında dengeleri alt üst eden iktidarın TBMM'den geçirdiği ek bütçede faiz giderlerini 89 milyar TL artırması yükün vatandaşın sırtına bindirileceğinin işaretiydi.

Nitekim, Merkez Bankası faizi sabit tutulurken, kamu alacaklarının gecikme faizinde yapılan bu artış, iktidarın mükellefin, vatandaşın cebine el atarak faiz gelirini artırmayı amaçladığını, vergisini ödeyemeyen, SGK primini ödeyemeyen işyerlerini, işletmeleri, trafik cezası kestiği **vatandaş faize boğarak nefes alamaz hale getireceğini göstermektedir.**

KKM ÜLKE EKONOMİSİNİN BİR SAATLİ BOMBASI!

İktidar, Kur Korumalı Mevduat (KKM) ile ülke ekonomisinin altına 31 Aralık 2022 gece yarısı patlayacak bir saatli bomba yerleştirdi! Haziran ayı bütçe gerçekleştirmelerine göre, geçen ay KKM hesaplarına ödenen kur farkı tutarı bir ayda 16,1 milyar TL oldu. Haziran ayında 31,1 milyar TL olan bütçe açığının yarısından fazlası KKM ödemelerinden kaynaklandı.

Merkez Bankası politika faizinin üç puan üzerinde yüzde 17 faiz ve hazine ile Merkez Bankası'nın kur farkı garantisıyla başlatılan uygulamada ilk üç aylık hesap vadelerinin dolmasıyla birlikte mart ayından itibaren faiz+kur farkı ödemeleri başladı. Haziran 2022 bütçe gerçekleşme rakamlarına göre geçen ay TL mevduatından KKM'ye geçenlerin hesaplarına ödenen kur farkı tutarı 16 milyar 137 milyon TL oldu. Ödemelerin başladığı marttan haziran sonuna kadar dört ayda KKM sahiplerine ödenen tutar 37 milyar 235 milyon TL'ye ulaştı. Bakanlık sadece hazinenin bütçeden ödediği rakamları paylaşıyor. BDDK ise başlangıçta TL mevduattan KKM'ye geçenlerin sayısı ve tutarı ile Döviz Hesabından KKM'ye geçenlerin sayısını ve hesaba geçen tutarları açıklıyordu. Bu uygulamadan daha sonra vazgeçildi ve sadece KKM'ye yatan tutar açıklanmaya başlanarak, bozdurulan dövizlerle ilgili tutarlar gizlenmeye başlandı. Hazinenin ödemelerinden yola çıkarak şu ana kadar Merkez Bankası'nın de asgari aylık ortalama 10 milyar TL olmak üzere dört ayda 40 milyar TL kur farkı ödediğini varsayabiliriz. Hazine ve Merkez Bankası'nın dört ayda KKM hesabı sahiplerine ödedikleri tutar 80 milyar TL'ye yaklaşıyor. Tüzel kişi şirketlere döviz mevduatından KKM'ye geçmeleri durumunda kambiyo kârları için Kurumlar Vergisi muafiyeti getiren düzenlemeyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının 10,2 milyar TL olduğu açıklandı. Bu durumda bir avuç döviz ya da TL mevduat sahibi için dört ayda KKM kaynaklı kur farkı ödemeleriyle hazineye ve bütçeye bindirilen yük 47,4 milyar TL'ye ulaşıyor. Son dört ayda 100 milyarı bulan KKM ödemeleriyle iktidar, 85 milyon nüfusun cüzdanından 1.176 lirasını alarak döviz ve TL zengini KKM hesap sahiplerine aktardı. İktidar geçen yıl 20 Aralık'ta 18 TL'ye yükselen dolar/TL ve 20 lirayı aşan Euro/TL kurlarını aşağı çekmek için KKM'yi icat ederek hazinenin üzerine halkın vergileriyle ödenecek çok ağır bir yük bindirdi. Birkaç ay döviz kurları istikrarlı gibi görünse de aynı yanlışlar ve hesapsız-öngörüsüz uygulamalar sürdürüldüğü için altı ay sonra kurlar şimdi yine 20 Aralık 2021 seviyesine yaklaştı.

Aynı artış trendiyle devam ettiği takdirde, yılsonunda 1,5-2 trilyon TL arasında bir tutara ulaşması muhtemel. Uygulama 31 Aralık'ta sona erdiğinde bu hesaplarda yaklaşık 2 trilyon TL'ye ulaşacağını öngördüğüm tutarın hesap sahiplerince nasıl kullanılacağı, nereye gideceği apaçık ortada. **İktidar, KKM ile ülke ekonomisinin altına 31 Aralık 2022 gece yarısı patlayacak bir saatli bomba yerleştirdi!**

İKTİDAR, İTHALATLA ÜLKE BESİCİLİĞİNİ TÜKENME NOKTASINA GETİRDİ!

Tarımda üretici fiyat artışı yıllık yüzde 149'a yükselirken, tarımsal girdi fiyat endeksindeki artış ise yüzde 124'e çıktı. Tarım ve Orman Bakanı, Venezuela'da helikopterle meraları geziyor, buğday ekilebilecek alan arıyor. İktidar, et ve canlı hayvan ithalatıyla ülke besiciliğini tükenme noktasına getirdi!

Tarım-ÜFE'de yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 277,14 ile lifli bitkiler ve yüzde 184,99 ile tahıllar, baklagiller ve yağlı tohumlar olurken, çiftlik hayvanları ve hayvansal ürünler ile canlı koyun-keçi ve bunların işlenmemiş süt ürünlerindeki artış yüzde 70 düzeyinde gerçekleşti.

Yeni açıklanan mayıs ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksinde (Tarım-GFE) ise aylık artış yüzde 5,51, yıllık artış yüzde 123,72 olarak açıklandı. TÜİK'in açıkladığı verilere göre, ana gruplar itibarıyla tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde aylık yüzde 5,15, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde aylık yüzde 5,55 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksindeki yıllık artış yüzde 67,70, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksindeki yıllık artış ise yüzde 133,09 artış gerçekleşti.

Tarım ve hayvancılıktaki üretim ve girdi maliyetlerindeki artış üç haneli enflasyon düzeyine ulaşırken, iktidar hâlâ gıda fiyatlarının yakında düşeceğini, fahiş fiyat ve etiketlerle enflasyon timleriyle mücadele edileceğini söyleyerek, günü kurtarmaya, halkı kandırmaya çalışıyor. Daha önce de ifade ettiğim gibi AK Parti iktidara geldiğinden bu yana 20 yılda Türkiye'de üretim yapılan tarım arazilerindeki kayıp, ekilmeyen, boş bırakılan verimli alanlar 3 milyon hektarı aşarken, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı üretici sayısı 3 milyondan 400 bine geriledi. Üretici ve besici, tarımsal ve hayvansal faaliyetlerden uzaklaşırken, iktidar her gün resmi gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla verimli tarım arazilerini, sulak alanları, havzaları, kıyılarıdaki zeytinlikleri, ormanlık alanları, turistik bölgelerdeki kırsal alanlarda yer alan meraları, otlakları rantta, yapılaşmaya açıyor. Venezuela'daki el değmemiş yemyeşil, uçsuz bucaksız meraları ve otlakları beraberinde Venezuelalı Tarım Bakanıyla helikopterden izleyen Tarım ve Orman Bakanı, ithal ot ve samanın suçlusunu olarak adeta yerli besiciyi itham edersesine, Türkiye'nin 'pizzacıdan, pizza hamburgerciden hamburger sipariş eder gibi yem ithal ederek besicilik yaptığını' söyleyip yerli üreticiyle alay ediyor.

Çiftçinin TÜİK'in resmi rakamlarıyla bile üç haneye çıkan girdi ve maliyet artışları karşısında ekemediği, boş bırakmak zorunda kaldığı tarım arazileri için çözüm üretmek yerine, boş bırakılan arazilere el koyup, üretim yaptırmak için başkalarına kiralayacaklarını ilan eden Tarım ve Orman Bakanının bu mucize projeleriyle ülke tarımının ayağa kalkması olanaksız.

TÜRK ŞİRKETLERİ BATIYOR, YABANCILAR İÇİN 'KELEPİR ÜLKE' OLUYOR!

Altı ayda 10 bin 352 Türk şirketi kapandı. Aynı dönemde İranlılar, Ruslar, Suriyeliler, Afganlar, Etiyopyalıların da aralarında olduğu yabancılar ise 5371 yeni şirket açtı. İktidarın ekonomi modeliyle Türk şirketleri batıyor, yabancılar için 'kelepir ülke' oluyor!

Bu yılın ocak-haziran döneminde 6 ayda kapanan şirketlerdeki artış oranı yüzde 83,3 ve kapanan şirket sayısı 10 bin 352 oldu. İlk altı ayda yeni kurulan şirket sayısındaki artış ise kapananların dörtte biri düzeyinde ve yüzde 20,8 olarak gerçekleşti.

TOBB verilerinde gerçek kişilere ait kapanan ticari işletmelerdeki artışın yüzde 60,6 olması, kepenk indirmelerin ağırlıklı küçük esnaf ya da küçük ve orta boy işletmelerde (KOBİ) yaşandığını gösteriyor. Kapanan şirketlerde faaliyet kollarına göre ilk sırayı toptan ve perakende ticaret, ikinci sırayı inşaat ve üçüncü sırayı da imalat sektöründe faaliyet gösteren şirket ve işletmeler alıyor.

TÜİK işsiz sayısının düştüğünü, işsizlik oranının yüzde 10,9'a indiğini ilan ederken, altı ayda kapanan 10 bin 352 şirkette çalışanların akıbetinin ne olduğu, bu insanların işsiz sayılıp sayılmadığının yanıtı resmi rakamlarda yok. Kapanan her işletmede asgari 2 kişinin çalıştığı varsayılsa 22 bin yeni işsiz aramıza katılırken çalışan sayısının 5 ya da 10 olması durumunda en az 50-100 bin arası yeni işsizden söz etmek olanaklı hale geliyor.

Altı ayda 10 binden fazla Türk şirketi kapısına kilit vururken, yabancıların kurdukları yeni şirketlerin sayısı ise 5 bin 371 olmuş! Yeni açılan yabancı ortaklı ya da sermayeli şirket sahipliğinde Ruslar ve İranlılar ilk sırada.

Altı ayda kurulan 5 bin 371 yabancı ortak sermayeli şirketin tüzel kişi statüsünde olması anonim veya limited şirket olarak kurulması da bir başka ilginç nokta. Şahıs şirketi-gerçek kişi işletmesi olmak yerine tüzel kişi işletme olmanın tercih edilmesiyle, bu şirketleri kuran yabancıların Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve Vergi kanunları açısından ciddi akıl ve danışmanlık hizmeti aldıkları anlaşılıyor.

Varlık Barışı-Servet Affı, kaynağı belirsiz varlıkları aklama yasasının yürürlüğe girmesiyle eş zamanlı olarak vergi cennetleri ve kara para aklama merkezleri arasında yer alan British Virgin Island'dan da bir şirketin haziran ayında kurularak hizmete başlaması dikkat çekici. Anlaşılan kara-kayıt dışı servet sahipleri için adeta hizmet ayaklarına gelmiş.

TL'deki aşırı değer kaybı, dövizdeki yükseliş yanında, Rusya-Ukrayna savaşı ve batının Rusya ve İran'a yaptırımları orta ve üst gelir grubundaki pek çok **Rus ve İranlı için Türkiye'yi 'ikamet ve ticaret' açısından cazip kılıyor.**

İKTİDAR, SEÇİME 11 AY KALA 81 İLDE SOSYAL KONUT PROJELERİYLE HALKIN GÖZÜNÜ BOYUYOR!

Merkez Bankası'nın (MB) açıkladığı Konut Fiyat Endeksi (KFE) artışı Mayıs 2022 itibarıyla yüzde 150'ye dayandı. Bu oran Antalya'da yüzde 180, İstanbul'da yüzde 165! İktidarın ekonomi modeli, kur ve faiz politikalarıyla üç haneli artan konut fiyatları ve kiralar karşısında yaklaşan kış aylarında binlerce insan ağır barınma ve evsizlik sorunuyla karşı karşıya kalacak!

Merkez Bankası'nın iki ay geriden açıkladığı Konut Fiyat Endeksi (KFE) artışı mayısta aylık yüzde 12,4, yıllık yüzde 145,5 oldu. Maaşlı, ücretli çalışanların, emeklilerin, dar ve sabit gelirli olanların ev sahibi olması tamamıyla olanaksız hale gelirken orta ve üst gelir grupları için de konut satın almak çok zorlaştı. Kira artışlarını bir yıl süreyle yüzde 25 ile sınırlayarak soruna çözüm üretmeye çalışan iktidarın çaresizliği, vatandaşı yaklaşan kış mevsiminde sokakta yatmaya mecbur kalma noktasına getirdi. Merkez Bankası verilerine göre mayıs ayında ülke genelinde 100 metrekarelik bir konutu ortalama fiyatı 1 milyon 195 bin TL. Ülke ortalamasını gösteren bu rakam Merkez Bankası verisiyle İstanbul'da 1 milyon 962 bin, İzmir'de 1 milyon 380 bin TL'ye çıkıyor. Sıfır ilk el konutlardaki rakamlar ise erişilmez. Söz konusu rakamların iki ay öncesine, mayıs ayına ait olduğunu dikkate alırsak, temmuz KFE verisi açıklandığında ülke geneli ortalama konut fiyatının 2 milyon TL'yi aştığını göreceğiz.

TÜİK'in resmi enflasyonu yıllık yüzde 78 olmasına karşılık konut fiyatlarındaki ortalama artışın yüzde 145,5 ile resmi enflasyonun iki katı düzeyinde olması, Antalya, İstanbul gibi bazı illerde yüzde 180-165'le iki katın da üzerine çıkması, barınma sorununun yakıcı hale geldiğini gösteriyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gelecek ay 81 ilde sosyal konut projelerini başlatacağını, ayrıca hazine arazilerinin kendi evlerini yapmaları için 10 yıl elden çıkartmama koşuluyla ihaleyle ve ucuz fiyattan vatandaşa satılacağını açıkladı. TÜİK'in açıkladığı haziran ayı inşaat maliyet endeksi fiyat artışının yüzde 145,83 olduğu bir ortamda, vatandaş eğer birikmiş 1-2 milyonu yoksa hazine arazisine hangi parayla ev yapacak?

İktidar 20 yıldan bu yana ülke kaynaklarını rant uğruna toprağa gömdüğü için şimdi vatandaşa 'sen de müteahhit ol, kendi evini kendin yap' diyor. TOKİ'yi, Emlak Konut'u müteahhitlerle ortak edip milyarlarca liralık bütçe kaynağıyla lüks rezidanslar, AVM'ler, özel güvenli siteler yaptırarak müteahhitleri zengin eden iktidar 20 yıldır dar gelirli halkın barınma sorunu için parmağını bile kıpırdatmadı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan seçime 11 ay kala açıklayacağı 81 ilde sosyal konut projeleriyle halkın gözünü boyamaya, iktidar müteahhitlerinden artan 3-5 milyarlık en erken 2-3 yıl sonra kurayla teslim edilebilecek evlerle kandırmaya çalışıyor!

HEDEFLER VE BEKLENTİLER, EKONOMİ YÖNETİMİNDEKİ GAYRİ CİDDİLİĞİ GÖSTERİYOR!

Merkez Bankası'nın 2022 yılı üçüncü enflasyon raporunda açıklanan hedefler ve beklentiler, ekonomi yönetimindeki gayri ciddiliğin resmi belgesi niteliğinde. Yılbaşından bu yana açıklanan her üç enflasyon raporunda yılsonu enflasyon hedefini 20'şer puan artıran Merkez Bankası, üç ay sonrasını bile öngöremediğini, ortada doğru düzgün bir ekonomik politika ve program olmadığını, her şeyin günü birlik, el yordamıyla yürütüldüğünü itiraf etti.

İlki ocak, ikincisi nisan ayında açıklanan enflasyon raporlarının Temmuz 2022 itibarıyla paylaşılan üçüncüsünde de yine başta enflasyon olmak üzere pek çok hedef ve göstergede radikal değişikliklere gidildi. Geçen yıl ilan edilen Orta Vadeli Program'da (OVP) 2022 yılı enflasyonu yüzde 9,8 olarak öngörülmüştü. Bu doğrultuda

enflasyon 2023'te yüzde 8 ve 2024'te yüzde 7,6 olacaktı. Ortalama dolar/TL kuru da geçen yıl ekim ayında açıklanan OVP'de 2022'de 9,27 TL, 2023'te 9,77 TL, 2024'te 10,27 TL olarak yer aldı. Her üç ayda bir kamuoyuna açıklanan Enflasyon Raporu'ndaki hedef ve öngörüler de üç ay geçmeden geçersiz hale geliyor. Geçen hafta Merkez Bankası Başkanının düzenlediği basın toplantısıyla duyurduğu 2022 Üçüncü Enflasyon Raporu'nda ise yılsonu enflasyon hedefi yine yaklaşık 20 puan daha artırıldı ve yüzde 60,4 olarak açıklandı. Oysa rapor açıklanmadan daha birkaç gün önce Cumhurbaşkanı Erdoğan enflasyondaki artışın yavaşladığını, bir süre sonra düşüşün başlayacağını öne sürerken Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati de yılsonunda 'enflasyonun düştüğünün görüleceğini' söylüyordu. Merkez Bankası ise tam aksine her üç ayda bir enflasyon hedefini ve beklentisini 20'er puan artırıyor. Aynı şekilde ortalama dolar kuru hedefleri de yüzde 100 sapmaya uğradı ve 2022 için 9,27 TL olarak ilan edilen dolar/TL 18 TL'ye dayandı. Üç ay sonrasını öngöremeyen bir ekonomi kadrosunun yönetimindeki ekonomiye kim güvenecek, kim inanacak? İş insanları, yerli-yabancı yatırımcılar, vatandaş neye göre harcamasını, yatırımını, şirket bütçesini, aile bütçesini planlayacak? Merkez Bankası Başkanı tüm faizlerin yüzde 14'te sabitledikleri politika faizine yaklaşması için adımlar atmaya devam edeceklerini, liralasma stratejisinin de iyi gittiğini söylemesine karşılık tam aksine ihtiyaç kredisi ve ticari kredi faizleri yüzde 30'un üzerine çıkarak artmaya devam ediyor.

Merkez Bankası'nın 2022 yılı üçüncü enflasyon raporu; ekonominin her alanında açık bir öngörüsüzlüğün, hedeflerde sapmaların da ötesinde belirsizlik ve bilinmezliğin belgesi niteliğinde. Liralasma stratejisinde Kur Korumalı Mevduat (KKM) icadıyla TL tasarruflarını dövize endeksleyerek TL'yi daha da değersizleştirdiklerinden bihaberler. İhracatçıya, şirketlere getirdikleri dövize el koyma, TL ile anlaşma yapma, dövizini bozdurmayana ticari kredi yasağı vb. sermaye kontrolü kararlarıyla her alanda tabloyu daha da kötüleştirdiklerini, **dış ticaret açığında makasın iyice açıldığını görmezlikten geliyorlar.**

DIŞ TİCARET AÇIĞINDA TEHLİKE SİNYALLERİ

Dış ticaret açığındaki tehlike sinyalleri artıyor. Haziran ayında açığın yüzde 184 artması, ihracat yüzde 20 artarken ithalattaki artışın yüzde 40'ın üzerine çıkarak ihracatın iki katını aşması bir kez daha iktidarın ekonomi modelinin hiçbir somut hesaba ve programa dayanmadığını ortaya koydu. Dış ticaret açığı altı ayda 50 milyar doları aştı!

Merkez Bankası'nın (MB) altın ve döviz toplamı brüt rezervleri 99 milyar dolarla son yılların en düşük seviyesine gerilerken, net rezervler ise 6 milyar dolar düzeyine indi. Geçen yılın haziran ayında 2 milyar 871 milyon dolar olan aylık dış ticaret açığı yüzde 184 artışla 8 milyar 167 milyon dolara yükseldi. Haziran ayında ihracat yüzde 18,7, ithalat ise yüzde 39,7 arttı. Buna göre 2022 yılı haziran ayında ihracat 23 milyar 428 milyon dolar, ithalat 31 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılbaşından bu yana altı aylık gelişmelere bakıldığında, ocak-haziran döneminde ihracattaki artış yüzde 20, ithalattaki artış ise ihracatın iki katını aşarak yüzde 40,6 oldu. Ocak-Haziran döneminde toplam 125 milyar 866 milyon dolar tutarında ihracat, 177 milyar 267 milyon dolar tutarında ithalat yapıldı. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Haziran ayında yüzde 87,3 iken, 2022 Haziran ayında yüzde 74,1'e geriledi. Dış ticaret açığındaki ortaya çıkan gelişme ise döviz darboğazı sinyallerini belirginleştirdi. Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı yüzde 142,7 artarak geçen yılın aynı dönemindeki 21 milyar 181 milyon dolar tutarından, 51 milyar 400 milyon dolara yükseldi. İthalatta ise enerji ithalatındaki liderliğini sürdüren Rusya 5 milyar 92 milyon dolarla ilk sıradaki yerini korudu. Rusya'yı 3 milyar 666 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 997 milyon dolar ile Almanya izledi. Dış ticaret açığı ve cari açığındaki bu gelişmeler piyasalarda sonbaharda döviz krizi ya da ödemeler dengesi krizi olasılığının ciddileştiğini gösterirken nisan-mayıs-haziran aylarını kapsayan ikinci çeyrekte turizm gelirlerinin geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 190,2 artarak 8 milyar 717 milyon 103 bin dolar olması ve bu yıl için 37 milyar dolarlık turizm geliri beklendiğinin açıklanması mevcut döviz darboğazına çare olmaktan uzak. Açıklanan rakamlara göre sadece haziran ayında 31 milyar dolarlık ithalat yapıldığı görülüyor. Turizmden bu yılın tamamında beklenen gelir Türkiye'nin bir aylık ithalatına ancak yetiyor.

IMF kriterlerine göre en az üç aylık ithalatını karşılayabilecek döviz rezervine sahip olmayan ülkeler riskli ve her an temerrüde düşebilecek şekilde tanımlanıyor.

İhracatçıların ihracat geliri dövizlerini el konulacağı kaygısıyla ülkeye getirmeme eğilimlerinin daha da artmasıyla **dış ticaret açığının temmuz ve sonrasında çok daha belirgin şekilde yükselebileceğini öngörebiliriz.**

SEFALET ENDEKSİ GEÇEN YILIN ÜÇ KATI!

İşsizlik ve enflasyon rakamlarının toplamından oluşan sefalet endeksi geçen yıl ortasında yüzde 29,3 idi. Bu yıl ise TÜİK'in son açıkladığı mayıs ayı işsizlik rakamları ve aynı aya ait tüketici enflasyon verisiyle endeks 84,4'e yükselerek geçen yılın üç katına yaklaştı!

İşsizlik oranı ve enflasyon oranının toplamından oluşan Sefalet Endeksi, iktidarın ülkeyi batırmaya, toplumu açlığa ve yoksulluğa mahkum etmeye yönelik ekonomi politikalarıyla bir yılda üçe katlandı. Tüm dünyada COVID19 salgını, karantinalar, kapanmalar vb. nedenlerle ülkelerin sefalet endekslerinde nispi yükselişler yaşanırken Türkiye'deki durum çok vahim ve 'açlığın sıradanlaştığı' bir düzeye gelindiğini işaret ediyor. Geçen yılın mayıs ayında işsizlik ve enflasyon rakamlarının toplamından oluşan Türkiye Sefalet Endeksi 29,3 idi. Bu yıl ise iki verinin toplamı 84,4'e ulaşıyor.

Geçen yılın aynı dönemine kıyasla sefalettaki yükseliş bir yıl öncesinin yaklaşık üç katı! **84,4 olan sefalet endeksi rakamı son 25 yılın en yüksek rakamı!**

Dünyada gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde sefalet endeksini yukarı çeken unsurların başında son 40 yılın en yüksek enflasyonunu yaşıyor olmaları. ABD, Almanya gibi ülkelerde yüzde 7-8 oranındaki görülmemiş enflasyon oranları sosyal güvenliğin ve işsizlik maaşlarının Türkiye'deki asgari ücretin bile iki-üç katı olduğu bu ülkelerde asıl işsizlik değil, enflasyon tetiklemeyle endeksi yükseltiyor.

Türkiye'de ise hem işsizlik hem de enflasyon durmaksızın yükseliyor. Muhtemelen haziran ayı işsizlik rakamı açıklandığında yine haziranda yüzde 78'i aşan enflasyonla birlikte sefalet endeksi 90'a ulaşacak.

Bu iktidarın 'tüm dünyada enflasyon artıyor' söyleminin çok ötesinde vahim bir sosyal tahribat demek. Sefaletin artması, aynı zamanda tüketimin, harcamanın, talebin gerilemesi ve dolayısıyla büyümenin de aşağı inerek negatif düzeylere gelmesi demek. Ortalama hane nüfusunun 3 çocuk ve ebeveynler olduğunu varsayarsak 20 yıllık AK Parti iktidarında ancak devlet yardımlarıyla sefalet içinde yaşayabilen ve sayıları 5 milyondan 20 milyon kişiye yükselen bir kitlenin varlığıyla iktidarın övünmesi anlaşılır değildir.

20 yılda yardıma muhtaç hane sayısının dörde katlanmasına karşılık sadece bir yılda sefaletin üç misli katlanması, bu hanelerin daha da arttığını sefaletin sıradanlaştığını ortaya koymaktadır. Bu tablo ortada dururken Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hâlâ çıkıp halktan şükretmesini istemesi, Allah'ın kullarını açlık ve yoklukla sınadığını söyleyip, sabır telkin etmesi en basit deyimleriyle vicdansızlıktır!

50 YILIN EN AĞIR EKONOMİK RESESYONU!

Uluslararası Para Fonu'nun "Dünya Ekonomik Görünümü" raporuna göre; başta Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı gıda ve enerji krizi olmak üzere küresel düzeyde belirginleşen ekonomik kötüleşme ve yükselen enflasyon dünyada son 50 yılın en ağır ekonomik resesyununun yaşanmasına neden olabilecek!

COVID19'un etkileri henüz tam olarak giderilemeden Rusya-Ukrayna savaşının başlamasının ağır bir krizin zeminini hazırladığı ve dünyanın her an son 50 yılın en büyük ekonomik resesyonlarından birisinin eşğine gelebileceği vurgulanan raporda, nisan ayındaki yüzde 3,6 olan küresel ekonomik büyüme beklentisi yüzde 3,2'ye düşürüldü. Dünyanın önde gelen en büyük üç ekonomisi Çin, ABD ve Euro Bölgesi'nin ekonomik açıdan tökezlemeye başladığı belirtilen raporda; 'bunun küresel görünüm için büyük sonuçları olacak' denildi. IMF, Ukrayna'daki savaşın enerji ve gıda fiyatlarını yukarı çekmesiyle risklerin arttığını, bunun da enflasyonu ve parasal sıkılaşmayı daha da artırabileceğini belirtirken, Rusya'nın yıl sonunda gaz tedarikini kesme ihtimalinin değerlendirildiği kötümser senaryoda 2023 yılı için büyüme tahmininin yüzde 2'ye kadar gerileyebileceği vurgulandı. Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminleri bu yıl için yüzde 4, gelecek yıl için yüzde 3,5 olarak belirlendi. 2022'de gelişmiş ekonomilerdeki enflasyon tahminini yüzde 5,7'den yüzde 6,6'ya çıkartan IMF, enflasyonun daha önceki beklentilerden daha uzun süre yükselmeye devam edeceğini belirterek gelişmekte olan ülkelerdeki enflasyon öngörüsünü de yüzde 9,5 olarak yeniledi. IMF raporunda küresel ekonominin resesyona girmesine neden olabilecek olası riskler ise şu şekilde sıralanıyor:

Rusya'nın Avrupa'ya gaz akışını durdurması

Yapışkan yüksek enflasyon

Gelişmekte olan ekonomilerde borç krizinin tetiklenmesi

COVID 19'un yeni varyantlarıyla salgının yeniden büyümesi

Toplumsal huzursuzlukların, sosyal patlamaların ve çatışmaları yayılması

Jeopolitik ayrışmaların küresel ticaret ve iş birliğini, tedarik zincirlerini sekteye uğratması

IMF raporunda Türkiye için enflasyon, büyüme ve borç yükü konusunda ağır risk uyarılarına yer verilirken, uygulanan ekonomik modelin ve para politikalarının krizi daha da derinleştireceği, borç krizini ağırlaştıracağı görüşüne yer veriliyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) raporunda yer alan tespitlere göre küresel ekonomide enflasyon daha da artacak ve **küresel büyüme bu yıl yüzde 3,2, gelecek yıl ise yüzde 2,9 seviyesinde** gerçekleşecek.

TÜİK'E RAĞMEN ENFLASYON SON 24 YILIN ZİRVESİNDE!

TÜİK temmuz ayına ilişkin enflasyon oranlarını açıkladı. Enflasyon, temmuz ayında yüzde 2,37 artarken, yıllık bazda yüzde 79,60 oldu. Böylelikle yıllık tüketici enflasyonu 1998 yılından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Gıda fiyatları yüzde 94,7 artarken, yıllık bazda ulaşırmada yüzde 119,11 artış yaşandı. Aylık ÜFE yüzde 5.17 artarken, yıllık ÜFE 138.3'ten yüzde 144.6'ya yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) temmuz ayına ilişkin tüketici ve üretici fiyat endekslerini yayımladı. TÜİK verilerine göre, enflasyon, temmuz ayında yüzde 2,37 artarken, yıllık bazda yüzde 79,60 oldu. Böylelikle yıllık tüketici enflasyonu 1998 yılından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Üretici fiyat endeksi ise aylık yüzde 5.17 artarken, yıllık 138.3'ten yüzde 144.6'ya yükseldi.

En yüksek artış yüzde 119 ile ulaşırmada ve yüzde 94 ile gıda gruplarında gerçekleşirken en düşük artış da yüzde 25 ile haberleşme ve yüzde 26 ile eğitimde görüldü.

Genel piyasa beklentisi, Tüketici Fiyat Endeksi'nin (TÜFE) aylık yüzde 3 artacağı ve yıllık TÜFE'nin yüzde 81'e ulaşacağı yönündeydi.

TÜFE değişim oranları (%), Temmuz 2022

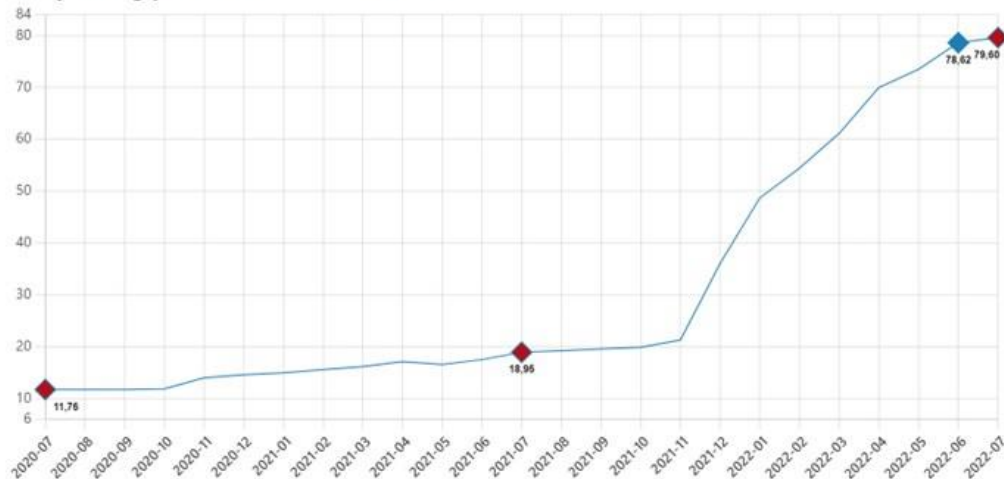
	Temmuz 2022	Temmuz 2021	Temmuz 2020
Bir önceki aya göre değişim oranı	2,37	1,80	0,58
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	45,72	10,41	6,37
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	79,60	18,95	11,76
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	49,65	15,15	11,51

Gıda Fiyatları Yüzde 94,7 Arttı

Gıda fiyatları yüzde 94.7 artarken, yıllık bazda ulaşırmada yüzde 119,11 artış yaşandı.

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2022 yılı temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 2,37, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 45,72, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 79,60 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 49,65 olarak gerçekleşti.

TÜFE yıllık değişim oranları (%), Temmuz 2022

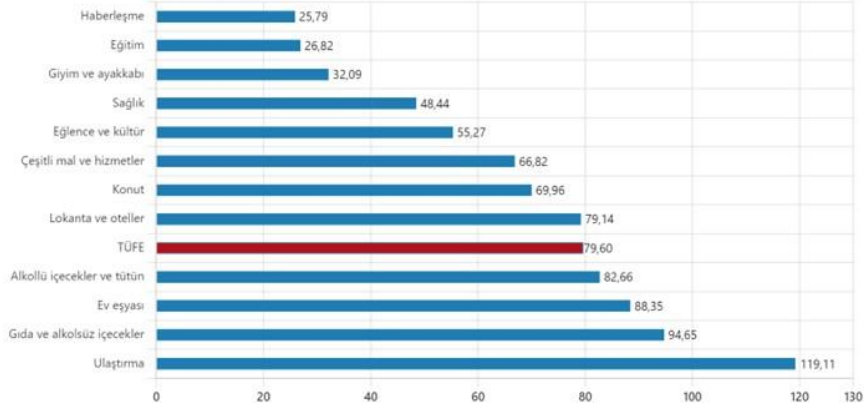

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

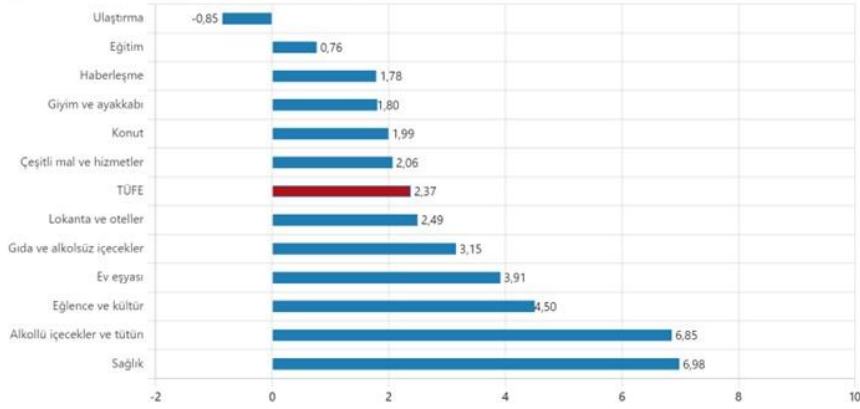
Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup yüzde 25,79 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 119,11 ile ulaştırma oldu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Temmuz 2022

Ana harcama grupları itibarıyla 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre en az artış gösteren ana grup yüzde -0,85 ile ulaştırma oldu. Buna karşılık, 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 6,98 ile sağlık oldu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre aylık değişim oranları (%), Temmuz 2022

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 3,49, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 37,59, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 68,46 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 42,81 olarak gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Temmuz 2022

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	2,29	47,39	83,10	51,25	1 066,31
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	3,49	37,59	68,46	42,81	829,69
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	3,45	33,90	61,69	39,02	752,23
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	2,09	44,32	77,80	48,31	919,44
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	2,16	45,32	79,46	50,23	974,15
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	2,02	42,87	79,88	51,16	994,29

Üretici Enflasyonu Zirve Tazeledi

TÜİK hesaplamalarına göre; Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) (2003=100) 2022 yılı temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 5,17, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 70,04, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 144,61 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 97,30 artış gösterdi. En yüksek artış yıllık yüzde 441,75 ile elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yaşandı.

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 149,92, imalatta yüzde 121,71, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 441,75 ve su temininde yüzde 84,30 artış olarak gerçekleşti.

ENAG'A Göre Yıllık Enflasyon Yüzde 176

Akademisyenlerin ve ekonomistlerin bağımsız biçimde oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), yıllık enflasyonun yüzde 176 olduğunu açıkladı.

ENAG'a göre, Tüketici Fiyat Endeksi temmuz ayında yüzde 5,03 arttı. E-TÜFE'nin son 12 aylık artışı ise yüzde 176,04 olarak gerçekleşti.

ENAG'ın paylaştığı verilere göre, enflasyonun yılbaşından itibaren yüzde 80.35 olarak belirtildi.

ENFLASYON HIZ KESMİYOR

TÜFE temmuzda yüzde 79,60, ÜFE ise yüzde 144,71 oranında arttı. ÜFE-TÜFE arasındaki fark 65 puana çıktı. Sanki görünmez bir el tüketici fiyatlarına fren koyarken, üretici fiyatlarını olurlarına bırakıyor. TÜFE'deki artışın genele yayılması zamların kolayca hız kesmeyeceğini gösteriyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre temmuz ayında tüketici enflasyonu yüzde 2,37 artışla yüzde 79,60'a yükseldi. Farklı bir açıdan bakınca ise, açıklanan rakam inandırıcı olmayan bir şekilde yüzde 80'in altında kaldı. Yine de bu sonuç son 24 yılın en yüksek enflasyon rakamına ulaşmamızı engelleyemedi. Buna karşın üretici fiyatları hızlı temposunu sürdürerek Temmuz ayında yüzde 5,17'lik bir sıçramayla yıllık artış oranını yüzde 144,71'e yükseltti. Böylelikle ÜFE-TÜFE farkı yüzde 65 gibi bir rekora taşıdı.

Sanki görünmez bir el tüketici fiyatlarına fren koyarken, üretici fiyatlarını olurlarına bırakıyor... Çok geriye gitmeye gerek yok Mayıs 2020'de belki inanmayacaksınız ama ÜFE yüzde 5,53 imiş. O noktadan itibaren tam 26 aydır yıllık ÜFE ivmelenerek bugünkü düzeye ulaşmış. Üretici fiyatlarındaki bu enflasyonun tam birebir olmasa dahi tüketici fiyatlarına basınç yapıp, onu da yukarı çekmesi beklenir. Haliyle enerji ve hammadde fiyatlarındaki küresel artışlar TL'nin de hızlı değer yitirmesinin etkisiyle üretici fiyatlarına hemencecik yansıyor. Tüketici fiyatları emek maliyetleri ve işyeri kiralalarının o oranda artmaması kaynaklı göreceli daha yavaş yükseliyor olabilir. Ayrıca hizmet sektörü dış girdi oranının düşüklüğü nedeniyle eğitim yüzde 26,82, sağlık yüzde 48,44 eğlence ve kültür yüzde 55,27 olmak üzere yüzde 79,60'lık manşet enflasyonun altında artıyor. Tüm bunlar tüketici enflasyonunun üretici enflasyonundan daha düşük gerçekleşebileceğinin ipuçları da olsa aradaki 65

puanlık fark yine de inandırıcı değil. Aynı Merkez Bankası'nın (TCMB) yılsonu yüzde 60,4 enflasyon tahmininin ikna edici olmadığı gibi... Basit bir hesaplama, bu amaca ancak önümüzdeki 5 ay aylık ortalama yüzde 1,9 enflasyon ile ulaşılabilir ki, bu da şimdilik imkânsız görünüyor.

Tüketici fiyatlarındaki artışın genele yayılması da önümüzdeki aylarda fiyat artışlarının kolayca hız kesmeyeceğini gösteriyor. TÜİK'e göre 144 temel başlıktan 128'inde artış gözlenmesi bunun en açık kanıtı. Gıda ve alkolsüz içeceklerin yaz mevsiminde dahi aylık manşet enflasyon yüzde 2,37'nin üzerinde yüzde 3,15 artması, tarla ürünlerinin bolladığı yaz döneminde bile bu durumun gözlenmesi ayrıca endişe verici. Hatırlanırsa

TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu bir zamanlar enflasyonda özel kapsamlı B ve C göstergelerine öncelik verdiklerini söylüyordu. Fiyatı en oynak işlenmemiş gıda, enerji, alkollü içkiler gibi kategorileri dışarıda tutan bu göstergeler de yüzde 3,49 ve yüzde 3,45 artarak ortalama enflasyonun üzerinde bir tempo sergiledi. Ekonomi yönetimine küçük bir teselli konusu bile bırakmadı.

Gıda Enflasyonu Daha Da Endişe Verici

İnsanlar tüm diğer masraflardan kıssalar bile karınlarını doyurmak zorundalar. Gıda enflasyonunun TÜİK'in verilerinde bile yüzde 94,65'i bulması ülkede ciddi bir beslenme sorunu olduğunu gösteriyor. Türkiye'de gıdanın tüketim sepetindeki ağırlığı yüzde 25,32. Bu oran dar gelirli yurttaşlar arasında yüzde 30'un üzerine çıkıyor. Ulaştırmanın yüzde 119, konutun yüzde 70 civarında açıklanması; dar gelirli sınırlı satın alma güçleriyle bu zorunlu üç kaleme sıkıştığını; eğitim, kültür, sağlık, giyim-kuşama ayıracak zerre parasının kalmadığını düşündürüyor. Bir de kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borçlarını ödemek zorunda bulunan yurttaşlarımızın hali hatırlanırsa enflasyonun ağır bir sosyal sorun haline geldiği daha iyi anlaşılır.

Türkiye'de ekmek, pirinç, un, bulgur, makarna gibi yoksulların temel mutfak girdisini oluşturan besinlerin fiyatlarının sırf 2022 içinde yüzde 100'e yakın artması durumu daha da vahim hale getiriyor. Bu fahiş artışların bir nedeni dünyada hububat fiyatlarının yükselmesi, döviz kuru etkisiyle bizim tüketiciye enflasyonun katlamalı yansması. Diğer bir nedeni de, Türkiye'nin işlenmiş gıda ihracatçısı olmasının olumsuz yan etkisi. Buğday, ham ayçiçek yağı ithal ederken, makarna, un, işlenmiş ayçiçek yağı ihraç ediyoruz. Haliyle üretici kur etkisini de koyarak dünya fiyatlarını bizim tüketiciye yansıtıyor. Gıda ürünlerinde KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e çekilmesinin olumlu etkisi de zamanla görünmez hale geliyor.

Yem İthalatı 2,6 Milyar Dolara Ulaştı

Hatırlanırsa haziran ayı tarım ürünleri fiyat endeksi yıllık yüzde 149 artış göstermişti. Çünkü mazot, tarım ilacı, gübre, tohum, yem gibi tarımdaki temel girdiler hep ithal ağırlıklı. Türkiye kâğıt üzerinde tarımda ihracatçı görünse de, bu girdiler katılırsa tablo değişiyor. Dolar cinsinden dünya fiyatlarının yükselmesinin etkisi döviz kuru faktörüyle birleşince, maliyetler tüketicinin iflahını kesiyor. Yılın ilk 5 aylık döneminde sırf hayvan yemi ithalatının 2,6 milyar dolara ulaştığı görülüyor. Bunun sonucunda haliyle süt, yoğurt, et fiyatları yurttaşın cebini yakıyor.

Dünya Bankası'nın "yapısal reform" adı altında tarım desteklerini iyice budayarak sektörü büyük darbe vuran politikaları 2002'den beri AKP aracılığıyla hayata geçirildi. Bir de üzerine Erdoğan'ın inşaata dayalı büyüme modelinin tarım alanlarını ranta açma iştahı da eklenince tarım üretimi baltalanmış oldu. Bugün başta döviz kuru ekonomik göstergelerin de çok bozulmasının etkisiyle bunun ceremesini tüm ülke olarak çekiyoruz.

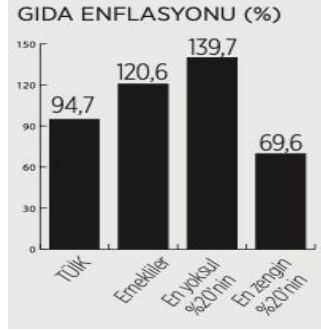
Durgunluk Alametleri Artıyor

Bilindiği gibi tüm dünyada enflasyon endişesi yaşanıyor. Merkez bankaları faiz artırımıyla talebi zayıflatmayı, kapitalizmin korkulu rüyası ücret artışlarının önünü kesmeyi amaçlıyor. İşsizliği artırmak göze alınarak enflasyon düşürülmeye çalışılıyor. Türkiye hem enflasyonun kontrolden çıktığı, hem de işsizlik oranının bir türlü tek hanelilere düşürülemediği başarısız bir ülke örneği olarak dikkat çekiyor. Üstelik enflasyonu düşürmek için hiçbir önlem almadan, kaderini beklediği için Brezilya, Meksika, Güney Afrika gibi benzer ülkelerden olumsuz ayrışıyor.

Ekonomik aktivitede dolu dizgin enflasyona karşın soğuma belirtileri gözlenmeye başlandı. Elektrik üretimi son 3 ayda yavaşladı. Beyaz eşya üretiminde keskin düşüşler söz konusu. İstanbul Sanayi Odası Satın Alma Yöneticileri Endeksi PMI Temmuz'da 46,9'a kadar geriledi. Firmaların yeni siparişlerindeki yavaşlamaya bağlı olarak konum aldıkları görülüyor. Tüm bunlar ülkenin durgunluk içinde enflasyon, "stagflasyon" senaryosuna doğru sürüklenmesinin ön belirtileri kabul edilebilir. Seçimler yaklaşırken böyle bir durumu engellemek için Erdoğan'ın her türlü bedeli göze alacağı düşünülürse, atılacak adımların enflasyonu daha da yukarı platolara taşıma riskinin yüksek olduğu tahmin edilebilir.

En Yoksulun Gıda Enflasyonu Yüzde 140

TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarının gerçekten uzak olduğunu belirten DİSK-AR, dar gelirlinin enflasyonunun 139,7 olarak hesapladı. DİSK-AR tarafından yayımlanan araştırmada TÜİK'in açıkladığı resmi enflasyon oranlarının farklı gelir gruplarını yansıtmadığı belirtildi. "Resmi enflasyon oranları düşük gelirliilerin, emekçilerin günlük yaşamda karşılaştığı ve hissettiği oranlar değildir" denilen açıklamada, "Bu nedenle DİSK-AR olarak TÜİK'in ham verilerinden yararlanarak emeklilerin, dar gelirlilerin, düşük gelirliilerin hissettiği enflasyonu yeniden hesaplıyoruz" ifadelerine yer verildi. DİSK-AR'ın araştırması enflasyonun gelir gruplarına göre önemli ölçüde farklı hissedildiğini ortaya koydu.

Vergi Ve Harçlara Rekor Zam Geliyor

Üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) temmuzda bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 144,61, on iki aylık ortalamalara göre yüzde 97,30 artarken, Yİ-ÜFE'ye endeksli vergi, harç ve cezalara da yeni yılda tarihi zammın önü açıldı. Vergi Uzmanı Dr. Ozan Bingöl, önümüzdeki üç ayda enflasyon 'sıfır' bile olsa 2023 vergi ve ceza artışlarına esas teşkil edecek 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı yüzde 117,33 olacağını hesapladı. Bingöl, Vergiyedair.com'da yer alan analizinde "Bu haliyle 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı, 1984 yılından bu yana en yüksek yeniden değerlendirme oranı olarak tarihe geçecek" ifadelerine yer verdi. Vergi ve vergi ile ilgili cezalarda Cumhurbaşkanına genelde geniş yetkiler verildiğini, maktu vergi tutarları konusunda örneğin Motorlu Taşıtlar Vergisi, Damga Vergisi, Harçlar, Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi gibi alanlarda Cumhurbaşkanının geniş yetkileri olduğunu hatırlatan Bingöl, "Bu yetkiler kullanıldığı takdirde yüksek orandaki 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı nedeniyle 2023 yılı vergi ve vergi kanunlarında yer alan cezaların artış oranı düşürülebilir" dedi.

YILLARA GÖRE YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI (%)	
2018	2019
23,73	22,58
2020	2022*
9,11	117,33

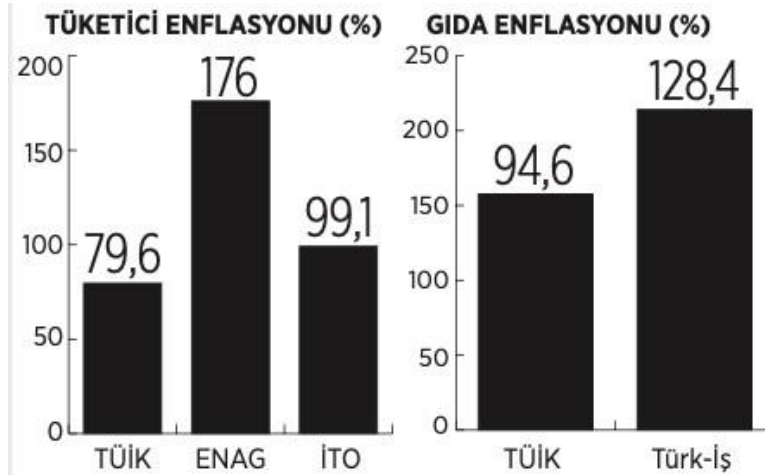
*Ağustos, eylül ve ekimde enflasyon sıfır olarak hesaplanan YDO

Araç muayene ücretleri, trafik para cezaları ve daha pek çok idari para cezasında Cumhurbaşkanına verilmiş artırma veya eksiltme yetkisi bulunmadığını, bu nedenle, araç muayene ücreti ve para cezalarında muazzam artışlar söz konusu olacağını belirten Bingöl, "Bunu önlemenin tek yolu, konuya ilişkin olarak yaşanan olağanüstü ekonomik durumu dikkate alan bir kanuni düzenleme yapılmasıdır" dedi.

TÜİK Başka Havada

TÜİK, TÜFE'deki aylık artışı yüzde 2,37 olarak açıklasa da bağımsız akademisyenlerin oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAGrup) tüketici enflasyonunun temmuzda aylık yüzde 5,03, yıllık yüzde 176,04 olarak hesapladı. ENAG'a göre E-TÜFE'nin yılın başından itibaren artışı yüzde 80,35 olarak gerçekleşti. İstanbul Ticaret Odası (İTO) ise İstanbul'un enflasyonunu yüzde 99,1 olarak açıkladı. Böylece TÜİK'in tüketici enflasyonu, İTO'nunkinin 19.5 puan, ENAG'ın e-TÜFE'sinin ise 96.4 puan altında geldi. TÜİK'in gıda enflasyonu ise, Türk-İş'in yüzde 128,44 olarak hesapladığının tam 33,8 puan altında kaldı.

ZAMLAR METRE METRE İLERLERKEN TÜİK ENFLASYONU MİLİM MİLİM İLERLİYOR

TÜİK enflasyonu yüzde 80'in altında tutmayı kendince başardı.

TÜİK yıllık enflasyon artışını temmuz ayında yıllık artışı %79.60 olarak açıkladı. TÜİK enflasyonu yüzde 80'in altında kendince başarmış oldu. Zamlar metre metre ilerlerken ne yazık ki manipülasyon kurumu TÜİK enflasyonu ise milim milim ilerliyor. TÜİK'İN her çarpıttığı veri halkımıza yoksulluk olarak geri dönüyor. ENAG,

enflasyonda yıllık artışı %176 olarak açıklarken, TÜİK yıllık enflasyon artışını %79,60 olarak açıkladı. Halkın enflasyonu ile TÜİK enflasyonu arasında fark 96,4 puan.

Üretici enflasyonunda yıllık artış yüzde 144,61. Üretici enflasyonu ile Tüketici enflasyonu arasındaki fark 65 puan ile tarihi zirvede. TÜİK istediği kadar verileri karartmaya devam etsin bu farkın halkın sofrasına yansımaları engelleyemeyecektir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçtiğimiz Pazartesi günü fiyatlar durulmaya başladı demişti. Durulan çarşıdaki, pazardaki, marketteki fiyatlar değil, TÜİK'İN rakamlarıdır.

Bu Başarı Her Ekonomiste Nasip Olmaz

Erdoğan ekonominin sorumlusu benim demişti. Bu yüzden her türlü sansüre rağmen açıklanan yüzde 79,60'lık yani yüzde 80'lik enflasyon bir Erdoğan başarısıdır. Faiz sebep enflasyon neticedir dedi, 2021 Eylül ayında yüzde 19,58 olan enflasyonu yüzde 80'e çıkararak son 24 yılın rekorunu bir kez daha kırdı. Enflasyonu böyle şaha kaldırmak her Babayiğit'in harcı değildir. Türkiye'yi; Zimbabve, Venezüella, Lübnan, Suriye ve Sudan ile birlikte dünyanın en yüksek enflasyonuna sahip ilk 6 ülke içine sokmakta bir Erdoğan başarısıdır.

YILIN İLK 6 AYINDA İŞSİZLERE BİR DARBEDE İŞSİZLİK SİGORTA FONUNDAN GELDİ

İşsizlik fonu işsizlerden çok işverene çalışan bir yapıya bürünmüş durumda. Ekonomik krizde dahi temel görevi işsizlere destek olmak olan fondan her 100 işçiden 89'u fondan yararlanamıyor. Yılın ilk 6 ayında fondan aslan payını yine işverenlerin aldığı görülüyor.

Resmi işsizlerin sadece yüzde 11'i fondan yararlanabildi.

İşsizlik sigorta fonundan geçmiş dönem ödemeleri süren işsizlerle birlikte Haziran ayında ödeme yapılan işsiz sayısı 430 bin olarak açıklandı. Türkiye 'de dar tanımlı işsizliğin 3 milyon 785 bin, geniş tanımlı işsizliğin 8,4 milyona dayanmış olmasına rağmen işsizlik sigorta fonundan yararlanana işçi sayısı sadece 430 bin oldu.

Dar tanımlı 3 milyon 785 bin işsizden sadece yüzde 11'i Haziran ayı itibarıyla işsizlik ödemelerinden yararlanabildi.

Fon, işsizlere niyet işverene kısmet.

ÖDEME TÜRÜ	OCAK-HAZİRAN
İşsizlik Ödeneği	5 Milyar 802 Milyon TL
Teşvik ve Destek ödemeleri	11 milyar 373 Milyon TL
Aktif iş gücü ödemeleri	2 Milyar 81 Milyon TL
İş başı eğitim ödemeleri	4 milyar 39 Milyon TL

Kaynak; İşsizlik Sigorta Fonu Bülteni

Temel amacı işsizlere işsiz kaldıkları süre boyunca maddi destek sağlamak olan işsizlik sigorta fonu, işsizlerden çok işverenlere mali destek sağlayan bir yapıya dönüşmüş durumda.

Bu yılın ilk 6 ayında fondan işsizler ödenen tutar 5,8 milyar TL olurken, işverenlere teşvik ve destek ödemeleri adı altında 11, 4 milyar TL'ye yakın ödeme yapıldı. İşverenler yılın ilk 6 ayında işsizlerden **iki kat daha fazla para aldı**. Sadece Haziran ayında işsizlere 989 milyon TL işsizlik ödeneği yapılırken, işverenlere teşvik adı altında yapılan ödemelerin tutarı 1 milyar 816 Milyon TL'yi buldu.

Ayrıca aktif iş gücü ödemeleri ve iş başı eğitim programlarını da dâhil ettiğimizde işverenlerin yılın ilk 6 ayında fondan aldıkları kaynak 17,4 milyar TL'yi aştı.

Şartlar, işsizler fondan yararlanmasın diye konulmuş durumda.

Türkiye'de işsizlik ödeneğinden yararlanabilme koşullarına baktığımızda; işsizlerin fondan nasıl daha fazla yararlanabilirler mantığından çok nasıl daha az yararlanabilirler mantığı ile işlediğini görüyoruz. İşsizlik ödeneğinden yararlanmak için iş sözleşmesinin sona ermesinden önceki son 120 gün iş sözleşmesine tabi olmak ve iş sözleşmesinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak gerekiyor. **Şartlar o kadar ağır ki her 100 işsizden 89'u kendi fonundan yararlanamıyor.**

Ayrıca temmuz ayı itibarıyla en düşük işsizlik ödeneği 2 bin 588 liraya, en yüksek işsizlik ödeneği ise 5 bin 176 liraya yükseldi. Çalışırken açlık sınırında zor bela geçim mücadelesi veren işçilere, yıllardır fona ödedikleri primden paylarına düşen destek ise yine açlık sınırının altında kalıyor.

7.2 MİLYON KİŞİNİN ORTALAMA AYLIK GELİRİ 1668 TL’NİN ALTINDA

Yoksulluğun ulaştığı boyut sağlık primi ödemelerine yansıdı. SGK verileri acı gerçeği ortaya çıkardı. Yılın ilk altı ayında Genel Sağlık Sigortası primlerini dahi ödeyemeyen 7 milyon 244 bin kişinin hanesine giren ortalama aylık gelir 1668 liranın altında kaldı.

Türkiye’deki yoksulluğun ulaştığı acı boyut sağlık prim ödemelerine de yansıyor. Hane içerisine giren ortalama gelir brüt asgari ücretin üçte birinden az olanların genel sağlık sigortası (GSS) primleri devlet tarafından karşılanıyor.

Bütçe verilerine göre kamunun görev giderleri yani görev zararları içerisinde önemli bir bölümü sosyal güvenlik kurumlarına yapılan aktarımlar oluşturuyor. Sosyal güvenlik kurumlarına ocak-haziran döneminde bütçeden “görev zararları” kapsamında toplam 79.4 milyar lira aktarıldı. Bunun dışında sosyal güvenlik kurumlarına Hazine yardımı da yapıyor. Yılın ilk altı ayında sosyal güvenlik kurumlarına yapılan Hazine yardımlarının toplamı 95.8 milyar liraya ulaştı. Görev zararları ve Hazine yardımlarının toplamı ise 175.2 milyar liraya çıkıyor. Sosyal güvenliği olmayanların GSS primleri devlet tarafından karşılanıyor. Bu kapsamda SGK’ye Hazine’den sosyal güvenliği olmayanlar için yapılan GSS prim ödemeleri de ilk altı ayda 15.2 milyar lira oldu. CHP TBMM Grubu’nun ekonomi raporunda da kaç kişinin primlerinin devlet tarafından karşılandığına yer verildi.

19.5 Milyar TL Açık

SGK’nin verilerine göre hane içerisindeki ortalama geliri brüt asgari ücretin üçte birinden (2022 yılının ilk altı ayı için bin 668 lira) az olan 7 milyon 244 bin kişinin GSS primi devlet tarafından ödendi. GSS sigortası kendisi tarafından ödenen yurttaşların sayısı ise 2 milyon 67 bin kişi olarak belirlendi. Rapora göre mayıs itibarıyla sosyal güvenlik sisteminde toplam gelirler 341.5 milyar lira, toplam giderler 361.1 milyar lira, finansman açığı da 19.5 milyar lira oldu.

HAYATA ASGARİ BAŞLANGIÇ

Cumhurbaşkanlığı’nın verileri plansızlığın tablosunu ortaya koydu. Sayısız bölümün mezunları ilgisiz alanda çalışıyor. Mühendislik, mimarlık ve diş hekimliği mezunlarının önemli bölümü asgari ücretle işe başlıyor.

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi (CBİKO) tarafından hazırlanan Üniveri projesi verileri üniversite mezunlarının işe giriş ücretlerindeki vahameti ortaya koyuyor. Bu verilere göre üniversite mezunlarının büyük bölümü asgari ücret civarında ücretlerle işe başlıyor. Tıp mezunları hariç mühendislikler dahil üniversite mezunlarının ilk işe giriş ücretinin yaklaşık yüzde 50’si asgari ücret civarında gerçekleşiyor. Bu oran bazı bölümlerde yüzde 70’i dahi aşıyor. Bununla birlikte mezun olan gençlerin birçoğu kendi niteliklerine uygun olmayan işlerde çalışıyor. Bu durum özellikle iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunları için geçerli.

Eğitim Sistemini Gözler Önüne Seriyor

Bu veriler Türkiye’nin giderek bir asgari ücretliler toplumuna dönüştüğünün açık göstergelerinden biri. Üniversitelerin sosyal bilimler ve mühendislik bölümlerinden mezun olanların yarısından fazlası, bazı bölümlerde yüzde 70’i asgari ücretle işe başlıyor. Bu durum asgari ücretli çalışmanın yükseköğretim mezunları arasında da yaygınlaştığını gösteriyor. Üstelik asgari ücretli çalışma mühendislik alanlarında da yaygın. Bu durum meslek odalarınca tespit edilen asgari ücretlerin de sektörde uygulanmadığını gösteriyor. Asgari ücretin giderek ortalama ücrete dönüştüğünü ortaya koyan yeni bir veri ile karşı karşıyayız.

Bu durum Türkiye’nin eğitim sistemini gözler önüne seriyor. Bir ihtiyaç planlanmasına dayanmayan şişirilmiş üniversite programlarının açılması özellikle sosyal bilimlerde felaket bir sonuca yol açıyor. Üniversite mezunları kendi niteliklerine uygun işler bulamıyor ve farklı alanlarda ve daha düşük ücretlerle işe başlıyorlar. Sosyal bilimlerde nitelik uyuşmasının yüzde 20 ve altında kalması bu programların önemli bir bölümünün fazla kontenjana sahip olduğunu gösteriyor. Üniversitelerin, programların ve kontenjanların ihtiyaca göre değil kağıt üzerinde üniversite sayısını artırma zihniyetine dayandığını gösteriyor. Plansız program açılması, kontenjanlarının şişirilmesinin acı sonucunu yaşıyoruz. Umuyoruz bu tablodan sonra YÖK hiçbir bilimsel temeli olmayan şişirilmiş kontenjan uygulamasından vazgeçer. Bu tablo aynı zamanda pek çok programda ikinci öğretim uygulamasının gereksiz olduğunu da ortaya koyuyor.

Rant Eksenli Düzenin Sonucu

Ülkemizin her alanda planlama ve üretim faaliyetlerinden uzaklaştırılmasının bedelini tüm halkımız gibi meslektaşlarımız da ödüyor. Meslektaşlarımızın yoğun olarak çalıştığı sektörlerdeki şiddetli daralma ilan edilen verilere de, daha iyimser rakamlarla olsa da, yansımış durumda. Yıllardır ithalata, fason üretime, taşeronlaşmaya, kamuya ait tüm varlıkların yağmalanmasına dayalı sömürü ve rant eksenli düzenin sonuçlarını yaşıyoruz. Bu verilere baktığımızda da değersizleştirme uygulamalarının şiddetinde bir azalma olmadığını, meslek alanlarımızın giderek daraldığını; mesleklerimize ve meslektaşlarımıza verilen önemin, biçilen değer azaldığını ve bilinçli olarak daha da azaltıldığını bir kez daha görüyoruz.

Asgari Ücretle İşe Başlama Oranları

Mezun olduktan sonra asgari ücretle işe başlanan bölümler arasında hukuk ve diş hekimliği gibi bölümler dahi bulunuyor. İslami bilimlerde ise asgari ücretle işe başlayanlar yüzde 40'ın dahi altında. Bazı bölümler ve asgari ücretle işe başlama oranları şöyle:

- Hukuk: Yüzde 52
- Bilgisayar mühendisliği: Yüzde 44
- Çevre mühendisliği: Yüzde 73
- Diş hekimliği: Yüzde 50
- Elektrik ve elektronik mühendisliği: Yüzde 52
- Felsefe: Yüzde 67
- Fizyoterapi: Yüzde 72
- İç mimarlık: Yüzde 74
- İletişim: Yüzde 76
- İslami bilimler: Yüzde 34
- Makine mühendisliği: Yüzde 58
- Sağlık hizmetleri: Yüzde 70
- Yabancı diller: Yüzde 55
- Öğretmenlik: Yüzde 55

Plansızlığın Tablosu

Nitelik uyumsuzluğu da Üniveri'nin sunduğu verilerden bir diğeri. İktisat, işletme gibi bölümlerden mezun olan yüz kişiden 20'si dahi niteliğine uygun işler bulamıyor. Niteliğine uygun işlerde çalışmaya başlayan bazı mezunların oranı ve bölümleri şöyle:

- Bankacılık ve sigortacılık: Yüzde 11
- Çalışma ekonomisi: Yüzde 15,7
- Ekonometri: Yüzde 16,4
- Gemi mühendisliği: Yüzde 38,2
- İktisat: Yüzde 17,8
- İletişim: Yüzde 30,3
- İşletme: Yüzde 18
- Maliye: Yüzde 17,9
- Sağlık hizmetleri: Yüzde 33,9
- Sağlık Yönetimi: Yüzde 19,6
- Siyaset bilimi: Yüzde 19,9
- Su ürünleri: Yüzde 29,5

•Turizm: Yüzde 10,7

AY SONU GELİYOR BORÇLULUK ARTIYOR

Milyonlarca ücretli çalışan ay sonuna borçlanarak girdi. BDDK haftalık bültenine göre yurttaşların bankalara olan kredi ve kredi kartı borcu temmuz ayının son haftasında 14,1 milyar lira arttı. Toplam borç 1,2 trilyon lira.

Yüksek enflasyonla birlikte alım gücü erirken zamlı ücretleri henüz alamayan milyonlar borçlanmaya devam etti. Milyonlarca ücretli çalışan ay sonu yaklaştıkça bankalara biraz daha borçlandı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) haftalık istatistiklerine göre temmuz ayının son haftasında yurttaşların bireysel kredi ve kredi kartı borcu 14 milyar 105 milyon lira daha arttı. Böylece bireysel kredi ve kredi kartı borçluluğu 1 trilyon 221 milyar 404 milyona yükseldi. Ayın ilk haftasındaki borçluluk 1 trilyon 196 milyar 644 milyon liraydı. Böylece ay başından sonuna kadar olan borçluluk 24 milyar 760 milyon lira artmış oldu.

Ticari kredi ve kredi kartlarıyla birlikte borçluluk, 6 trilyon 494 milyar 205 milyon liraya yükseldi. Bir haftada gerçekleşen artış 83 milyar 572 milyon lira oldu.

Tüketici Kredileri 927 Milyar Lira

Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 29 Temmuz itibarıyla 5 milyar 553 milyon lira artışla 926 milyar 793 milyon liraya yükseldi. Söz konusu kredilerin 350 milyar 202 milyon lirası konut, 25 milyar 613 milyon lirası taşıt ve 550 milyar 978 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 12 milyar 664 milyon lira artarak 858 milyar 640 milyon liraya yükseldi. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 3 artışla 294 milyar 611 milyon liraya çıktı. Bireysel kredi kartı alacaklarının 125 milyar 257 milyon lirası taksitli, 169 milyar 354 milyon lirası taksitsiz oldu.

Merkez Raporunda Alkol Vurgusu

Merkez Bankası, temmuz ayı fiyat gelişmeleri raporunu açıkladı. Raporda tüketici fiyatlarının yüzde 2,37 oranında arttığı, yıllık enflasyonun yüzde 79,60 olduğu hatırlatıldı. Bu dönemde, tüketici yıllık enflasyonunun enerji grubunda gerilerken diğer gruplarda yükseldiği belirtildi. Enflasyondaki artışa en belirgin katkının temel mal ve hizmet gruplarından geldiği ifade edildi. Alkollü içecekler ve tütün ürünleri fiyatlarındaki artışta tütün ürünlerindeki vergi ayarlamasının sınırlı etkisinin yanı sıra üretici firmaların fiyatlamaya davranışlarının etkili olduğu belirtildi. Gıda grubunda yıllık enflasyonun işlenmemiş gıdada sınırlı bir düşüş kaydettiği, işlenmiş gıdada ise yükselmeye devam ettiği ifade edildi. Enerji enflasyonunun, uluslararası enerji fiyatlarındaki görünüme paralel olarak gerileyen akaryakıt ve tüp gaz fiyatlarıyla düştüğü belirtilerek "Uluslararası emtia fiyatlarının etkileriyle rafine petrol ve ana metal fiyatlarında gerileme gözlenirse de özellikle diğer enerji kalemlerinin etkisiyle üretici enflasyonundaki yükseliş sürmüştür. Bu görünüm altında, B ve C göstergelerinin mevsimsellikten arındırılmış aylık değişimi bir önceki aya göre artışa işaret ederken, göstergelerin yıllık enflasyonlarındaki yükseliş devam etmiştir" ifadeleri yer aldı.

Döviz Yöneliminde Artış

Türk Lirası değer kaybedip enflasyon tarihi seviyelere yükselirken, döviz yönelimdeki artış da sürüyor. Merkez Bankası verilerine göre 29 Temmuz haftası itibarıyla yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı 1,9 milyar dolar artışla 212,7 milyar dolar oldu. Böylelikle toplam mevduatları içinde döviz mevduatlarının payı yüzde 54,5'e yükseldi. BDDK verilerine göre kur korumalı mevduat geçen hafta itibarıyla 1,13 trilyon TL'ye yükseldi. Bu mevduat ürününde tutulan tasarruflar da dahil edildiğinde mevcut dolarizasyon yüzde 71'e ulaştı. MB verilerine göre 29 Temmuz haftasında özellikle şirketlerin döviz mevduatlarında artış dikkat çekti. Söz konusu dönem itibarıyla şirketlerin döviz mevduatları pariteden arındırılmış veri setine göre 2,1 milyar dolar arttı. Gerçek kişilerin döviz mevduatlarıysa 193 milyon dolar düştü.

AKP HESAP SORMAK YERİNE ÖDÜLENDİRDİ

PTT'deki 1,2 milyar TL'lik rekor zararın sorumlusu Bozgeyik ödüllendirildi, Sabiha Gökçen Havalimanı'nı işleten şirket HEAŞ'ın yönetim kurulu başkanlığına getirildi.

PTT'nin 2019 yılındaki 1,2 milyar TL'lik zararında sorumluluğu sorgulanan eski genel müdür Kenan Bozgeyik yeni bir görevle ödüllendirildi. Bozgeyik'in PTT'deki görevinden ayrıldıktan sonra kurumdan maaş almaya devam ettiğini ortaya çıkartan CHP Milletvekili Murat Emir'in, Bozgeyik'in Sabiha Gökçen Havalimanı'nı işleten Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.'nin (HEAŞ) yönetim kurulu başkanlığına getirildiğini açıkladı.

Ödül Gibi Atama

HEAŞ'ta yapılan yeni atamalar TBMM gündemine taşındı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın yanıtlanması istemiyle Meclis'e yazılı soru önergesi sunan CHP'li Emir, Sabiha Gökçen Havalimanı'nı işleten HEAŞ hisselerinin yüzde 96'sının Savunma Sanayii Başkanlığı'na ait olduğunu, geriye kalan hisselerin de TSK Güçlendirme Vakfı ile Türk Hava Kurumu'nda bulunduğu dikkat çekti. Şirketin milyonlarca dolar bütçeyi yönettiğini ve 2020'de üst düzey yöneticilere 4 milyon 669 bin TL ödendiğini kaydeden Emir, yeni atamalarla şirketin yönetim kurulu başkanlığına getirilen isimleri paylaştı. Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Demirel'in yerine PTT'nin eski genel müdürü Bozgeyik'in getirildiğini kaydeden Emir, "Hesap sorulmayan Bozgeyik, bu atama ile ödüllendirildi" dedi.

Yolsuzluk İddiası

Bozgeyik'e yeni koltuk bulunmasına yönelik değerlendirmelerde bulunan Emir, şunları söyledi: "Bozgeyik kimdir, diye geriye dönüp bakıyoruz. Karşımıza milyarlarca TL'lik yolsuzluk iddiaları çıkıyor. Bozgeyik, 2016'dan 2020'ye kadar PTT Genel Müdürlüğü görevinde bulunmuştu. 2019'da PTT, 1,2 milyar TL ile rekor zarara imza atmıştı. Sayıştay, 2018'e ait denetimlerde 200 milyon TL'lik dijital arşiv yolsuzluğu iddiasını belgelemişti. Ancak başta Bozgeyik olmak üzere bu işlemlerin altında imzası bulunan hiçbir yöneticiden hesap sorulmadı."

Bozgeyik'in görevinden ayrıldıktan sonra da PTT'den maaş almaya devam ettiğini ifade eden Emir, sözlerini şöyle sürdürdü: "HEAŞ şirketinde yönetim kurulu başkanlığına yapılan yeni atama da AKP yönetiminin yolsuzluk iddialarına bakış açısını ortaya koyuyor. Bu kişilere sahip çıkılması, AKP iktidarının Sayıştay raporlarını neden Meclis denetiminden kaçırmak istediğini de gözler önüne seriyor."

Emir'in Fuat Oktay'ın yanıtlanması istemiyle verdiği soru önergesinde "HEAŞ şirketinin başına getirilecek başka bir isim bulunamadı mı? PTT gibi bir kurumu zarara sokan ve bu zararın baş sorumlusu olan bir isim nasıl oluyor da HEAŞ'in başına getiriliyor?" sorularına yer verildi.

TRT'DE HUZUR VEREN 18 TOPLANTI

TRT, 2021 yılına yönelik mali bilgileri ile faaliyetlerini içeren raporunu gecikmeli olarak yayımladı. Rapor, Hilal Kaplan, Çalışma Bakanı Vedat Bilgin'in oğlu Oğuzhan Bilgin ile AKP AR-GE Başkan Yardımcısı Atakan Yılmaz'ı da kapsayan ve yılda yalnızca 18 kez toplantı yapan dokuz kişilik yönetim kurulu üyelerine aylık ortalama 8 bin 934 TL huzur hakkı ödendiğini ortaya koydu.

Devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla 1964 yılında kurulan ancak son dönemde tarafsızlığa gölge düşüren yayınlar yaptığı gerekçesiyle eleştirilen Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, 2021 yılı faaliyet raporunu açıkladı. Rapor, "TRT AKP'nin çiftliği gibi oldu" eleştirilerine neden olan yönetim kurulundaki isimlere her ay binlerce liralık ödeme yapıldığını gözler önüne serdi.

TRT'nin 2021 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan kısıtlı bilgiler şöyle sıralandı:

- Kârı: 1 milyar 396 milyon 318 bin TL
- Özkaynaklar toplamı: 5 milyar 201 milyon 804 bin TL
- Ticari borçların toplamı: 206 milyon 537 bin TL

MİRASYEDİ!**Mirasyedi gibi kamuya çöktüler**

Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere kamu kurumlarının giderleri arttı. Bu yılın ilk altı ayında kamu kurumlarının giderlerinde artış, yüzde 42 olarak açıklanan yıllık enflasyonun üzerine çıkarak yüzde 76 oldu.

AKP iktidarlarının israf ve belli çevreleri fonlamayı esas alan harcama alışkanlığını ne ekonomik kriz ne de kamudan yapılan tasarruf çağrıları etkiliyor. "Tasarruf yapılsın" talimatını veren Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere tüm kamu kurumları TÜİK'in yüzde 42 olarak açıkladığı altı aylık enflasyon oranının da üstüne çıkarak geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 76 daha fazla harcama yaptı. Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı, 2022 yılının ilk altı ayına ilişkin bütçe gerçekleşme rakamlarını açıkladı.

Buna göre, Cumhurbaşkanlığı'nın harcamaları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 53,1 arttı. Geçen yıl ilk altı ayda 1 milyar 481 milyon lira harcayan Cumhurbaşkanlığı, bu yıl 2 milyar 267 milyon liralık bir harcamaya imza attı.

1,1 Trilyonluk Harcama Yapıldı

2022 yılı Ocak-Haziran döneminde bütçe giderleri, 2021 yılının aynı dönemindeki 663 milyar 360 milyon TL gerçekleşmeye göre yüzde 76,7 oranında artarak 1 trilyon 171 milyar 851 milyon TL oldu. Bu dönemde faiz hariç bütçe giderleri, bir yılda 572 milyar 490 milyon TL'den yüzde 81,2 oranında artışla 1 trilyon 37 milyar 197 milyon TL'ye çıktı. Geçen yıl ödeneklerin yüzde 40,2'si harcanırken bu yıl aynı dönemde harcama oranı yüzde 41,5 olarak gerçekleşti.

Aynı dönemde faiz giderleri de yüzde 48,2 artarak 90 milyar 870 milyon TL'den 134 milyar 654 milyon TL'ye çıktı.

Halka Kendi Parasıyla Destek

Bütçe kalemleri arasında en yüksek artış "Borç verme" de oldu. Borç verme kalemi yüzde 463,8 oranında artarak 89 milyar 808 milyon TL olarak gerçekleşti. İktidarın enflasyon nedeniyle başta enerji olmak üzere artan fiyatlar nedeniyle "halkın bir cebinden alıp diğerine koyduğu" sübvansiyonlar dolayısıyla Ocak-Haziran döneminde Kamu İktisadi Teşebbüslerine (KİT) sermaye desteği olarak bütçeden aktardığı tutar 9 milyar 341 milyon TL'den 79 milyar 468 milyon TL'ye fırladı. KİT sermaye desteğinin, elektrik ve doğalgazın tüketicilere düşük fiyatlarla sunulabilmesi için BOTAŞ'a yapılan kaynak aktarımlarına bağlı olarak artış gösterdiği açıklaması yapıldı.

İktidarın defalarca yayımladığı tasarruf genelgelerinin sonuncusunun dikkate alınmadığı da yine rakamlarla ortaya konuldu. Buna göre, 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde 39 milyar 791 milyon TL olarak gerçekleşen mal ve hizmet alım giderleri, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 110,5 oranında artarak 83 milyar 771 milyon TL oldu. Yüzde 42 olarak açıklanan resmi enflasyonun iki katından fazla bir oranda artan mal ve hizmet alımı harcamaları, bütçenin kara deliği olmayı sürdürdü.

TÜBİTAK'a Sermaye Transfer Ettiler

Harcamaların en çok arttığı bu iki harcama kalemini sermaye transferleri izledi. 2021 yılının aynı döneminde 4 milyar 189 milyon TL olan gerçekleşmeye göre yüzde 99,3 oranında artışla 8 milyar 350 milyon TL'lik sermaye transferi yapıldı. Bu artışta Gençlik ve Spor Bakanlığı ve TÜBİTAK'ın sermaye transferi niteliğindeki harcamalarının etkili olduğu bildirildi.

2021 yılı Ocak-Haziran döneminde 34 milyar 751 milyon TL olan sermaye giderleri, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 87,4 oranında artarak 65 milyar 118 milyon TL'ye çıktı. Taşınır ve taşınmaz mal alımı, kamulaştırma, gayrimenkullerin büyük onarım giderleri için kullanılan bu bütçe kaleminden en yüksek harcama taşınır veya taşınmaz mal alımına yapıldı.

Bütçe kalemleri	2021 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gerçekleşmeleri	2022 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gerçekleşmeleri	2022/2021 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Artış Oranı (%)
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	39.791	83.771	110,5
Personel Giderleri	170.480	258.460	51,6
Sermaye Giderleri	34.751	65.118	87,4
Borç Verme	15.929	89.808	463,8
Sosyal Güv. Giderleri	28.149	41.536	47,6

*MİLYON TL

Kriz Destekleri Bitmek Bilmedi

Cari transferler de yüzde 75,6 oranında bir artışla 490 milyar 153 milyon TL olarak gerçekleşti. Pandemi ve ardından yaşanan ekonomik kriz nedeniyle yapılan tarımsal destek ödemeleri ile kötü yönetim nedeniyle sürekli aktüeryal dengesi bozulan sosyal güvenlik kurumlarına aktarmalar bu kalemden yapıldı.

Personel giderleri, yüzde 51,6'lık artışla 258 milyar lira, faiz giderleri yüzde 48,2 artışla 134 milyar 654 milyon lira, sosyal güvenlik kuruluşlarına devlet primi giderleri yüzde 47,6'lık artışla 258 milyar 460 milyon lira oldu.

Tasarruf Vurgusu

Raporda, Türkiye ekonomisinin, salgın sonrası toparlanma sürecinde büyüme potansiyelini artırma ve yüksek katma değerli üretimi öncelendiği belirtilerek, "Temel hedef, salgının etkisiyle yükselen kamu açıklarının tedrici olarak azaltılması ve mali disiplinin sürdürülmesi olarak belirlenmiştir" denildi.

Bütçe gerçekleştirme rakamları ile uyumlu olmayan hedeflerden bazıları da özetle şöyle sıralandı:

- Mali disipline kararlılıkla devam edilerek kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişikliklerin hayata geçirilmesi,
- Kamu harcama politikasının politika öncelikleri ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi,
- Harcama gözden geçirmelerine devam edilmesi, harcama programlarının etkinliğinin artırılması ve harcamaların kontrol altında tutulması,
- Kamu hizmetlerinin, kaynakların üzerinde harcama yapılmasına yol açılmadan azami tasarruf anlayışı içinde yerine getirilmesi,
- Sosyal güvenlik sisteminde aktüeryal dengeyi bozucu uygulamalardan kaçınılması,
- Taşıt bazlı masraf yönetim modeli başta olmak üzere Kamu Filo Yönetim Sisteminin uygulama modellerinin kamu idarelerinde yaygınlaştırılmasına devam edilmesi.

USULSÜZ İŞE ALIMLARI AÇIKLAYIP, AKP'DEN İSTİFA ETTİ: ÖZÜR DİLERİM

Batman'da Hasankeyf Belediyesi Başkanvekili Abdullah Tarhan zehir zemberek sözlerle AKP'den istifa etti. Yüzlerce Hasankeyfli genç işsiz gezerken, AKP'lilerin yakınlarının usulsüz bir şekilde işe yerleştirildiğini iddia eden Tarhan özür diledi.

Batman'da Hasankeyf Belediyesi Başkanvekili AKP'li Abdullah Tarhan, AKP İlçe Teşkilatı'ndaki yöneticilerin aile fertlerini işe yerleştirdiklerini belirterek, partisinden istifa ettiğini duyurdu. İstifasına ilişkin konuşan Tarhan, yapılan usulsüz alımlara artık dayanamadığını kaydetti.

"Dışarıdan İnsanlar Getiriyorlar"

Hasankeyf'te birçok gencin işsiz olduğunu ve bundan dolayı farklı illere gitmek zorunda kaldıklarını belirten Tarhan, şöyle konuştu:

– Biz eski Hasankeyf'ten yeni bir yerleşime girdik, yeni bir ilçe olduk ancak yeni olan bu ilçede Hasankeyfli hiçbir vatandaşın bir karış toprağı yok. Buradaki bütün gençler işsiz güçsüz. Marmaris'e çalışmaya giden yüzlerce Hasankeyfli gençler var.

– Hasankeyf'te devlet hastanesine eleman alımı dışarıdan yapıyorlar, müze müdürlüğüne dışarıdan eleman getiriyorlar, gençlik ve spor il müdürlüğüne alımlarda dahi dışarıdan insanlar getiriyorlar.

"Artık Bu Duruma Dayanamadım"

– PTT'ye eleman alınıyor, kendi akrabalarını sokuyorlar. İlçe başkanı ve belediye başkanı tüm kurumlardaki kadrolara, "kardeşim", "amcaoglum", "yeğenim" diyerek işe koyuyorlardı.

– Ben 49 yıllık belediyeçiyim ve artık bu duruma dayanamadım. Vatandaşlarımın daima yanıdayım. Hiçbir zaman "Ailemden bu, şu alınsın" demiyorum, ben istiyorum ki ihtiyacı olanlar işe girsin.

– Bu yaşanan durumu milletvekiline, il başkanına, ilçe başkanına ve belediye başkanına, il koordinatörüne ve bölge koordinatörüne söyledim ama oralı olmadılar.

– İl teşkilat başkanım aradı beni, "Bu konulardan ben de rahatsızım, niye bana gelmedin?" dedi.

“İlçe Başkanının İki Yeğeni PTT’de Çalışıyor”

İstifası öncesinde il başkanıyla görüşmek istediğini ancak geri dönüş yapmaması sonrasında istifasını açıkladığını belirten Abdullah Tarhan, şöyle devam etti:

- İl başkanı da “3-4 gün sabret” dedi. Dün gittim, telefonla aradım ama 3-4 saat beklememe rağmen geri dönmedi. İkazlarının dikkate alınmaması sonrasında yazılı istifamı verdim.
- Bundan sonra vatandaşlarımın ve gençlerimin yanındayım şimdi daha rahatım. Lakin meclis üyeliğinden istifa etmedim, yapılan usulsüz işe alımlarla her zaman mücadele edeceğim ve bunları konuşmaya devam edeceğim.
- AK Parti İlçe Başkanı’nın iki kardeşi PTT’de çalışıyor, belediye başkanı bir yeğeni koydu, o iki sene çalıştı başka yere tahinini çıkardı ve başka bir yeğeni yine PTT’ye koydu.
- Ben üç dönemdir meclis üyesiyim ve üç dönemdir burada AK Parti’ye kazandıran benim. Bu geç kalınmış bir istifadır. Sabrettim, olmadı. Seçmenlerimden ve gençlerden özür dilerim.

BAKAN ÜCRETLERİ ARTTIRACAĞIZ DİYOR PTT İŞÇİ ÜCRETLERİNİ DÜŞÜRÜYOR

PTT bünyesinde çalışan 14 bin taşeron işçi yeni dönem sözleşmelerinde ücret kayıpları yaşadı. AKP, yılsonunda emekçileri enflasyona ezdirmeyeceğiz derken, PTT bünyesinde çalışan 14 bin taşeron işçinin yeni dönemde ücretlerini düşürüyor.

Resmi enflasyon üç haneye doğru giderken PTT ücretleri düşürüyor.

PTT’nin işçi hakları noktasında defalarca hukuksuz uygulamalara imza attığı kamuoyuna yansımıştı. Özellikle sendikalı işçilere yönelik baskılar ve işten atmalar son dönemde PTT bünyesinde yoğunlaşmıştı. Öyle ki partimiz milletvekillerini mecliste ziyaret ettiği gerekçesi ile bazı sendika üyeleri hakkında da soruşturma açıldığı yine basına yansımıştı.

PTT şimdi de 14 bin taşeron işçisine yeni dönem sözleşmesinde hukuksuz bir şekilde ücret indirimine gitmektedir. AKP "yılsonunda emekçileri enflasyona ezdirmeyeceğiz" derken, PTT bünyesinde çalışan 14 bin taşeron işçinin yeni dönemde ücretlerini düşürüyor. İşçilere imzalatılmak istenen iş sözleşmesinde; , geçmiş yıllardaki sözleşmelerde asgari ücret üzerinden yüzde 30 ila 40 bandında fark alırken, yeni imzalatılmak istenen sözleşme ile ancak yüzde 10-15 civarında fark alabilecek. Resmi enflasyonun üç haneye doğru gittiği bu dönemde PTT’NİN ücretlerde geçmiş yıla göre düşüşe gitmesi iş kanununa aykırı bir durumdur.

Çalışma Bakanı PTT’de yaşanan hukuksuzluklarla ilgili soruşturma başlatmalıdır.

Daha önce de kurum içinde işçilere yönelik baskı ve hak ihlalleri ile ilgili Çalışma Bakanına soru önergemizi iletmıştik. Bugüne kadar sorularımıza ne yazık ki herhangi bir cevap alamadık. Çalışma Bakanı daha birkaç gün önce emekçilerin sömürülmesine izin verilmeyeceğinden bahsederken, PTT’de işçilere adeta kölelik sözleşmesi dayatılmasını nasıl açıklayacak merak ediyoruz.

14 bin taşeron işçisine dayatılan bu sefalet sözleşmesinden derhal vazgeçilmeli ve işçilerin haklı talepleri kabul edilmelidir. Çalışma Bakanının da PTT bünyesinde yaşandığı iddia edilen tüm hak ihlallerine karşı soruşturma başlatması gerekmektedir.

AKSARAY'DA BÜYÜK YOLSUZLUK

Değeri 55 milyon TL olan şirket, 15 bin lira kirayla AKP’lilere verildi

CHP Aksaray İl Başkanı Ali Abbas Ertürk, TMSF tarafından el konulan bir şirketin, piyasa değeri 55 Milyon TL olduğunu söylediği işletmesinin bir başka şirkete aylık 15 bin 899 TL’ye kiralandığını, kira bedelinin üç yıl boyunca artırılmadığını anlattı.

Ertürk, TMSF tarafından el konulan bir şirketin, piyasa değeri 55 Milyon TL olduğunu söylediği işletmesinin bir başka şirkete aylık 15 bin 899 TL’ye kiralandığını, kira bedelinin üç yıl boyunca artırılmadığını anlattı ve “Bu bedava olan kiranın da büyük kısmını ödememişler. 75 bin 372 lira bir borç söz konusu” dedi. Mallarına el konulan şirketin sahibinin beraat etmesinin ardından arazisini alamadığını belirten Ertürk, “Bir milletvekilinin kontrolündeki iki iş adamı dört aydır işgalci konumunda, vatandaşın malına tecavüzde bulunuyor. Bir milletvekili, AK Parti eski Grup Başkanvekili İlknur hanımın kontrolündeki iki iş adamı, vatandaşın mahkeme kararıyla hak ettiği malına 121 gün boyunca tecavüz ediyor... 430 bin kişinin hakkının iki kişiye peşkeş çekilmesinden sadece CHP mi rahatsız Allah’ın aşkına?” diye konuştu.

Ertürk, şunları söyledi:

"Bir Ailenin Üç Şirketine El Konmuştu"

15 Temmuz'dan sonra bildiğiniz gibi birçok şirkete el konu ve kayyumlar atandı. Daha sonra 2016 yılında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile de tüm şirketleri TMSF eliyle atanan kayyumlar yönetti. Aksaray'da da bir ailenin üç şirketine el konmuştu.

Aksaray ili Yenikent Kasabası 1168 ve 1169 ayrıca 1163 parsellerde, toplam 3 parselde 612 dönüm arazi, ihale yapılmadan kiralanıyor, TMSF'nin atadığı kayyumlar eliyle. Sulu tarım yapılabilen, üzerinde sulama sistemi ve trafo enerjisi kurulu bir arazi. Aylık 8 bin 750 TL KDV dahil, KDV hariç 7 bin 415 TL'ye bu arazi, kiralanıyor. 612 dönüm arazinin ekipmanlar hariç piyasa değeri yaklaşık 25 milyon TL. 25 milyon liralık bir arazinin aylık kirası 7 bin 415 TL. Yine diğer sözleşmede bu da Yenikent kasabasında 1327, 1330, 3299 ve 1328 nolu 4 parselin, 247 dönüm arazisi var. 400 büyükbaş havyan barındıran 5 bin metrelik çiftliği ve daha neleri var. Ekipmanlarıyla yaklaşık 20 Milyon değerinde bir çiftlik, 8.3 milyon değerinde de bir arazi var. Buranın da piyasa değeri yaklaşık 28-30 milyon TL. Bunun kirası ise 8 bin 474 TL KDV hariç fiyatı. Gördüğümüz gibi 859 dönüm bir arazi, 10 milyonda fazla ekipman, 400 büyükbaş havyanın barınabileceği besi çiftliği yaklaşık piyasa değeri 55 milyon TL olan bir işletmenin aylık iki sözleşmede de toplam kirası 15 bin 889 TL. Kafeler Caddesi'nde 150 metrekare bir dükkânın kirasının aylık 30-35 bin olduğunu söylersek bu ballı kıyağın nasıl olduğunu hepimiz anlamışsınızdır.

Peki kiralayan ballı börekli kiracı kim? Bu kadar cazip, avantajlı ve bedavaya getirecek bu araziye kim kiralamış. Tolgahan Mühendislik. Tolgahan Mühendisliğe, baktık. Sicil kaydında, imza sorumlusu olarak eski AK Parti İl yöneticisi Alparslan Öztürk. Aynı kardeşler burada da karşımız çıkıyor. Bu arkadaşlar bir çiftlik ihalesine giremez mi? Tabi ki girebilir. Değerini, bedelini kamuya zarara uğratmayacak şekilde her Türk vatandaşının en doğal hakkıdır.

"Adrese Teslim Bir Sözleşme Yapılmış"

Peki her şey usulüne uygun yapılmış mı? Bir teklif ya da ihale usulü değil, adrese teslim bir sözleşme yapılmış. Tolgahan Mühendislik davet edilmiş ve bu kiralama yöntemi buna yapılmış.

Her iki sözleşmede de Tolgahan Mühendislik, taahhütte bulunuyor. 'Bu ihaleye karşılık ben Eşmekaya'da 337 ada 4 nolu parseldeki arazimi ipotek vereceğim' diyor. Bu, sözleşmenin bir koşuludur. Aradan geçiyor 3 buçuk yıl. Ama maalesef hala bu ipotek vermeyi taahhüt ettiği araziye ipotek vermiyor.

TMSF'nin kayyumunda hukukçular var. Hukukçu kayyum üyeleri, kayyum heyeti; sözleşmenin bir şartı yerine gelmediği zaman o sözleşmenin fesih olacağını bilmeyecek kadar hukuk yoksunu musunuz? Yoksa kiracının nüfuzu sizi bu sözleşmeyi feshetmekten alı mı koydu? Kamuoyu bu sorunun cevabını bekliyor kayyum heyeti bu sorunun cevabını vermek zorunda.

Sözleşmede deniliyor ki, her yıl kira artışı Üretici Fiyat Endeksi'nde (ÜFE) olacak diyor. 3 yıl boyunca kira artışı da yapılmıyor, pandemi gerekçesiyle. Esnaf kan ağladı, kan. Kirasını ödeyemedi, Bağ-Kur'unu ödeyemedi, faturasını ödeyemedi. Bu esnafa sağlamadığınız avantajı iki ballı börekli kardeşe sağlıyorsunuz.

Aslında bunları boşuna konuşuyoruz. Adamlar taahhüt ettiği kiranın da bir kısmını ödememişler. Bu bedava olan kiranın da büyük kısmını ödememişler. 75 bin 372 lira bir borç söz konusu.

Kiracı bu iki arazi için 190 bin lira taahhüt ediyor, kira ödeyecek bunun zaten 115 bin lirasını devletten mazot ve gübre desteği olarak alıyor. Ne kalıyor geriye? 75 bin gibi bir rakam kalıyor. Yani 75 bin lira para çıkacak senede cebinden ve böyle bir araziye sahip olacak. 75 bin TL ne demek biliyor musunuz? Bir memur çocuğunun üniversiteyi kazanıp İstanbul'da 15-20 metrekare yurt odasına ödediği para. 55 milyon değerindeki bir arazi böyle komik bir rakama kiralanıyor.

Sözleşmeye ek protokol ile bir madde ekleniyor. Deniliyor ki bu araziler bu çiftlik satışa çıkartıldığı zaman öncelik satın alma hakkı Tolgahan Hayvancılık şirketine aittir diyor. Satıştaki öncelik hakkının Tolgahan Hayvancılık'a tanınmasından sonra kayyum heyeti mahkemeye yazı yazıyor. Burayı satışa çıkartacağız diyor mahkeme cevap yazıyor 'kardeşim sen emanetçisin, yargı süreci tamamlanmadan sen bunu nasıl satışa çıkartırsın.' Mahkeme satışa izin vermiyor. Defalarca kez yazılıyor mahkemeye mahkeme bu satışa izin vermedikten sonra Ali Cengiz oyunu da işte bu aşamadan sonra başlıyor.

"Sülün Osman Mezarında Ters Dönüyordur"

Bu kayyumlar birden çok şirket yönetiyor. Kiralanan şirket, icra yoluyla satışa gidiyor. Bu şirketi nasıl icraya vereceksin? Kayyum heyeti yönettiği başka bir şirketten Yavuzlar'a borç veriyor. Gene kendi yönettiği Yavuzlar

şirketi bu borcu o firmaya ödemiştir. Daha sonra Yavuzlar şirketine aynı kişi icra takibi başlatıyor. Yani herhalde Bunu duysa Sülün Osman mezarında ters dönüyordur, şeytan kafasını taşlara vuruyordur; bu nasıl benim aklıma gelmedi diye.

Bu işlemlerin tamamını bir hukukçu Ankara 2 No'lu baroya kayıtlı bir hukukçu yapıyor. Bu bir hukuk skandalıdır. Bu avukat hakkında bu kayyum avukatı hakkında derhal soruşturma başlatılmalı avukatlık lisansı hiç zaman kaybedilmeden iptal edilmelidir. Düşünün ben kendime borç veriyorum, ödemiştir icraya veriyorum, hep aynı şey. Bu hiç aklınıza gelir mi ve bu yolla bu arazinin Tolgahan Hayvancılık'a satış yoluna gidiliyor.

Daha sonra, tam bu aşamada; mahkemeden bir karar çıkıyor. Yargı süreci kesinleşiyor; bu malları kayyuma devredilen şirket, vatandaş beraat ediyor, suçsuz bulunuyor. Mahkeme kararı ile tüm yargı süreçleri kesinleştikten sonra mahkeme diyor ki bu arkadaşlarımızın örgütle bir bağı yok mal varlıklarının iadesine, diye mahkeme kararı çıkıyor.

"Bir Milletvekilinin Kontrolündeki İki İş Adamı"

Peki bundan sonra ne oluyor? Hepimizi hayretlere düşüren bir işgal başlıyor. 30 Mart'taki mahkeme kararından sonra mahkeme heyeti, sözleşmenin bir tanesindeki çiftliği iade ediyor. Ama 610 dönüm araziye teslim etmiyor. Bir milletvekilinin kontrolündeki iki iş adamı arkadaşımız dört aydır, 121 gündür işgalci konumunda, vatandaşın malına tecavüzde bulunuyor. Bir milletvekili, AK Parti eski Grup Başkanvekili İlknur hanımın kontrolündeki iki iş adamı, vatandaşın malına mahkeme kararıyla hak ettiği malına 121 gün boyunca tecavüz ediyor işgalci konumunda. Vatandaş gidip oradan sulama borusunu alıyor jandarma alamazsın diyor 'Ya benim malım, suç işliyorsam tutanağını tut' diyor vatandaş. Jandarma 'Biz tutanak tutamayız ama alamazsın kardeşim', 'niye alamam' diyor vatandaş. İlknur hanım, ihtirasınız yüzünden devletin masum askerine jandarmasına suç işletiyorsunuz suç. Yazık günahdır devletin masum askerine suç işletiyorsunuz.

Daha sonra şirket, araziye teslim alamıyor. Ama çiftliğin olduğu o 247 dönümlük araziye teslim alıyor altından. Sonra, 'ben' diyor, 'size bu çiftliği şöyle teslim ederim, bilirkişi rapor hazırlasın, benim kaybımı engellesin.' Bu bilirkişi raporlarında Tolgahan Hayvancılığın bu 3 yılda şirketin mallarına 2 milyon 314 bin 954 TL 33 kuruş tahribat verdiği, bilirkişi raporunda belgeliyor. Bu şirket tabii ki bunlara gidip yarın dava açacak kim ödeyecek o parayı? TMSF ödeyecek. Kimin parasıyla? Bu salonda bulunan ve bulunmayan 85 milyon vatandaşın cebinden. Be allahsızlar, be vicdansızlar vurgunu yapan siz rantı sağlayan siz kazancı sağlayan siz tahribatınızı da bu milletin gariban insanları ödeyecek.

Biz bu konuda defalarda kez gündem oluşturduk. Şehir soyuluyor, yağmalanıyor. Yaşadığımız bu güzide şehir yağmalanıyor. 430 bin kişinin hakkının iki kişiye peşkeş çekilmesinden sadece Cumhuriyet Halk Partisi mi rahatsız Allah'ın aşkına? Sadece Ali Abbas Ertürk'ün sorunu mu bu arkadaşlar? Bu şehrin sorunu değil mi? Hepimizin çocuğunun torunun geleceğini çalmıyor mu bu vicdansızlar? Son günlerde bu kayyumlarla ilgili Nurettin Canikli olayını izliyorsunuz. Oradaki kayyum Necmi Aydın, Aksaray'daki şirketlerin de kayyumu. Bu olay bize şunu gösteriyor: Nurettin Canikli, İlknur İnceöz; bir tane, üç tane, beş tane değil arkadaşlar. Her şehirde onlarca, yüzlerce Nurettin Canikli, İlknur İnceöz geleceğimizi çalmaya devam ediyor."

"Malımı Vermiyorlar"

CHP Aksaray İl Başkanı Ertürk, daha sonra kayyuma devredilen ancak daha sonra sahibinin beraat ettiği çiftliği ziyaret etti. Yavuzlar Şirketi'nin sahibi mağdur vatandaş Fetullah Yavuz, şunları söyledi:

"Yani biz birçok kurum kuruluşu başvurduk. Ama hiç kimse bize gerçekten başkanımız gibi ilgi göstermedi. Biz gerçekten çok büyük bir mağduriyet yaşadık ve hala yaşamaya devam ediyoruz. Çünkü bizim bu işletmemize kayyum atandığında burada 370 tane büyükbaş hayvan bulunmaktaydı. Bu hayvanların hepsi de yurtdışından gelmiş, ithal hayvanlardı. Benim banka hesaplarımda 2016 yılında 1 milyon TL'ye yakın nakit param vardı. Şimdi işletmemi teslim aldığımda bir tane dahi hayvanım yoktu. Banka hesaplarım boşaltılmıştı ve üstüne de 2-3 milyona yakın nakit borç bırakıldı. Bununla beraber bizim işletmelerimiz, tarlalarımız yok pahasına kiraya verildi. Biz mahkemeden beraat ettik. Beraatlerimiz kesinleşti ama biz hala işgalci konumundaki kişilerden tarlalarımızı alamıyoruz."

'MÜTEAHHİDE ULAŞTIRMA' BAKANLIĞI

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın 2022 yılının ilk yarısında müteahhitlere aktardığı paranın miktarı belli oldu. Bakanlık "Hane Halkına Yapılan Transferler" kaleminden 2022'nin ilk yarısında 1 milyar 93 milyon TL aktardı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, 2022 yılının Ocak-Haziran dönemini kapsayan verilerini açıkladı. Bakanlığın 2022 yılının ilk yarısındaki giderlerinde 2021 yılının aynı dönemine oranla yaşanan artış dikkati çekti. Bakanlığın

giderleri, geçen yıla oranla yüzde 30 artışla 49,1 milyar TL'den 62,5 milyar TL'ye çıktı. 2022 yılındaki en büyük artış, "Görev Giderleri"nde yaşandı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın verilerine göre, 52 milyon 770 bin TL ödenek tahsis edilen, "Mal ve Hizmet Alım" kaleminden 2022 yılının ilk yarısında 21 milyon 595 bin TL'lik harcama yapıldı. Harcanan paranın toplam bütçeye oranı, yüzde 41 olarak hesaplandı.

Görev Giderlerinde Rekor Artış Yaşandı

Bakanlık, 2022 yılında toplam 21 milyon 595 bin TL'lik mal ve hizmet alım giderine imza attı. Tüketime yönelik mal ve hizmet alım harcaması 7,2 milyon TL, hizmet alımları harcaması ise 7,8 milyon TL olarak gerçekleşti. Bakanlığın, "Görev Giderleri" kaleminden yaptığı 3,6 milyon TL'lik harcamanın ise 2021 yılına oranla yüzde 777,6 oranında arttığı kaydedildi.

Bakanlığın mali verilerinde yer alan, "Cari Transferler" başlığının detayları, "Hane Halkına Yapılan Transferler" den yapılan harcamanın büyüklüğünü gözler önüne serdi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı eski bakanı Cahit Turan'ın, "Müteahhitlere verilen garantilerin ödemesinin yapıldığı kalem" olarak işaret ettiği Hane Halkına Transferler'den yapılan harcama, 1 milyar 93 milyon 374 bin TL oldu. 2021 yılının aynı döneminde yapılan harcamanın ise 640 milyon 222 bin TL olduğu bildirildi. Müteahhitlere ayrıca Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bütçesinden garanti ödemesi yapılıyor.

TÜBİTAK PARASI TEKNOFEST'E

Erdoğan'ın damadı Selçuk Bayraktar'ın vakfının üstlendiği TEKNOFEST için TÜBİTAK kasasından 14,1 milyon lira harcanacak. Organizasyon için anlaşılan şirket ise daha önce AKP teşkilatları için iş yapmıştı.

İktidar bağlantılı festivallere devlet kurumlarının kasası sonuna kadar açık. Erdoğan'ın damadı Selçuk Bayraktar ve onun kardeşi Haluk Bayraktar'ın vakfı Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı ile Sanayi Bakanlığı'nın üstlendiği Teknoloji Festivali'ne (TEKNOFEST) TÜBİTAK'ın kasası açıldı. İdare, festival kapsamında Afyon ve Kütahya kentlerinde düzenlenecek insansız hava araçları yarışmaları için kesenin ağzını açtı. Toplam 14,1 milyon TL'lik harcama yapılması öngörülen organizasyon için BRC Kongre ve Etkinlik Hizmetleri şirketiyle anlaşıldı.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), 5 Temmuz'da, "2022 Yılı İnsansız Hava Araçları Yarışmaları Organizasyonu" ihalesi açtı. Kamu İhale Kanunu'nun, "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen hallerde" kullanılmasına olanak sağladığı Pazarlık MD 21B yöntemi ile düzenlenen ihale kapsamında 27 Temmuz'da sözleşme imzalandı.

İhale için yedi şirketin doküman satın aldığı, üç şirketin ise ihaleyi almak için teklif sunduğu bildirildi. Teklifleri değerlendiren TÜBİTAK, 27 Temmuz'da nihai kararını verdi. Buna göre, BRC Kongre ve Etkinlik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile 12 milyon 4 bin TL'lik anlaşma yapıldı. İhale kapsamında imzalanan sözleşmenin süresi, 30 Temmuz-22 Ağustos olarak belirlendi.

İki Adreste Düzenlenecek

TEKNOFEST için düzenlenecek insansız hava araçları yarışmaları iki adreste gerçekleştirilecek. Afyon'daki organizasyonun adresi Motor Sporları Merkezi olurken Kütahya'daki organizasyon Zafer Havalimanı'nda düzenlenecek.

PARA, VAKIF VE STADYUMLARA

Devlet yurtlarındaki kapasite yetersizliği nedeniyle on binlerce öğrenci açıkta kalırken, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın 2022 yılının ilk yarısında vakıflara 287,6 milyon TL aktardığı ortaya çıktı.

Öğrencilerin barınma sorununun çözümünde zafiyet yaşadığı gerekçesiyle eleştirilen Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın, 2022 yılının ilk yarısında vakıf ve derneklere 287 milyon 689 bin TL para aktardığı ortaya öğrenildi. Kar amacı gütmeyen kuruluşlara 2022 yılının Ocak-Haziran döneminde aktarılan para, 2021 yılının aynı dönemine oranla yüzde 266 arttı.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın 2022 yılının Ocak ve Haziran aylarını da kapsayan altı aylık verileri, dramatik tabloyu ortaya koydu. Devlet yurtlarının yetersizliği, fahiş kiralar ve yüksek ücretli özel yurtlar nedeniyle öğrenciler barınma problemiyle karşı karşıya kalırken Bakanlık'ın vakıf ve derneklere yüz milyonlarca lira para aktardığı belirlendi. 2011-2022 yatırım programında yer alan ve bakanlığa ait 36 adet stadyum projesinin maliyetinin de 5 milyar 162 milyon TL olduğu belirtildi.

Yüz Milyonlarca Lira

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın verilerine göre, 2022 yılının ilk yarısında Bakanlık bütçesinden, "Kar amacı gütmeyen" kuruluşlara 287 milyon 689 bin 846 TL para aktarıldı. Kar amacı gütmeyen kuruluşlara 2021 yılının aynı döneminde ise 78 milyon 530 bin 358 TL aktarıldığı bildirildi.

Stadyumlara 5,1 Milyar TL

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın, "Stadyumlar" başlığı altında paylaştığı veriler ise bakanlığın bütçe kullanım tercihlerini bir kez daha gözler önüne serdi. 2011-2022 yatırım programında bakanlığa ait 36 adet stadyum projesi bulunduğu ifade edildi. Projelerden 12'sinin Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca, beşinin belediyelerce, 19'unun ise Toplu Konut İdaresi'nce inşa edildiği kaydedildi. Projelerin toplam maliyeti ise kayıtlara, 5 milyar 162 milyon 113 bin 280 TL olarak geçti.

68 Bin 39 Öğrenci Açıkta

Bakanlık'ın verilerinde, 2021-2022 eğitim öğretim döneminde yurtların başvuru karşılama oranı da paylaşıldı. Buna göre, devlet yurdunda barınmak için başvuran 685 bin 530 öğrenciden 617 bin 491 yurtlara yerleştirildi.

ELEKTRİK ÜRETİMİNDEKİ DOĞALGAZ FİYATI SON 1 YILDA YÜZDE 567 ZAMLANDI

İktidar yine vatandaşa yüklenecek kara kış zor geçecek

Elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yapılan yüzde 10 zam kışın çok sert geçeceğinin işareti. AK Parti iktidarının zor kış şartlarında vatandaşlarımızı yine karanlık günler yaşatacak. Doğalgaz zamları ne yazık ki durmayacak. Elektrik üretiminde yapılan yüzde 10 oranındaki zam elektrik zamlarının ve ardından da iğneden ipliğe peşi sıra gelecek zamların habercisi.

2021 yılının ağustos ayında elektrik üretimi için BOTAŞ'ın belirlediği tarifede bin metreküp doğalgazın 2 bin 60 TL. BOTAŞ'ın ağustos 2022 tarifesinde ise elektrik üretimi için kullanılan bin metreküp doğalgaz 13 bin 750 TL'ye artırıldı. Son bir yılda yüzde 567 oranındaki bu bir yıllık zam oranı AK Parti iktidarının Türkiye'yi nereye sürüklediğinin göstergesidir. Plansız programsız ve Rusya göbekten bağlı bir enerji politikası ile enerjiyi yönetmeye çalışıyorlar. Enerjiyi yönetemeyen ekonomiyi yönetemez. Dolayısıyla Türkiye'yi de yönetemez. Türkiye yönetilmiyor savruluyor.

KIŞ AYLARINDA OLASI BİR DOĞALGAZ KESİNTİSİNDE ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ KRİZİ YAŞANABİLİR...

Tuz gölü tam doluyorsa veriler niye açıklanmıyor? EPIAŞ'a göre doğalgaz depoları tam dolu değil. LNG için geç kalırsa kriz anında gaz bulunamayabilir

AK Parti iktidarı doğalgaz yeraltı depolarının tam dolu olduğunu açıklamasına karşın BOTAŞ ve EPIAŞ verilerine göre Tuz Gölü ve Silivri yeraltı depolarına ilişkin verilerin çelişkili. EPIAŞ'ın uzun süredir stok bilgilerini gizliyor. Tuz Gölü tam doluyorsa deponun verileri neden tamamen açıklanmıyor. Ya EPIAŞ yanlış bilgi veriyor ya da iktidar kamuoyunu yanıltıyor.

Rusya'nın teknik arıza gerekçesiyle Avrupa'ya doğalgaz sağlayan Kuzey Akım'ın akışını yüzde 20'ye kadar düşürmesi kış döneminde doğalgaz konusunda büyük bir kriz yaşanacağına sinyalidir. İktidarın ekonomik krizi görmezden gelen ve günü kurtarmaya yönelik politikaları nedeniyle önümüzdeki kış aylarında vatandaşlarımızı daha zor günler beklerken; bir yandan da enerjide arz güvenliğinin sağlanamama riski her geçen gün artıyor. Enerji hem vatandaşlarımız için temel bir hak olurken, hem de sanayide üretimin olmazsa olmaz girdilerinin başında geliyor. Dolayısıyla olası bir arz güvenliği sıkıntısı zaten krizde olan ekonomiye daha büyük zarar verebilir.

Akış Kesildiğinde Depolarda Gaz Yokmuş!

Sanayide doğalgaz kısıntısının uygulandığı Şubat 2022 döneminde iktidar sözcüleri yer altı depoların tam dolu olduğu yönünde açıklamalar yaptı. EPDK'nın resmi raporlarına göre Ocak - Şubat 2022 döneminde yeraltı depolarındaki stok miktarı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40 oranında daha azmış. Başka bir deyişle İran gaz akışını kestiğinde yeraltı depolarında neredeyse doğalgaz yokmuş. Yani yaşadığımız arz güvenliği krizi göz göre göre gelmiş.

Tuz Gölü Doluysa Veriler Niye Gizli?

EPIAŞ ve BOTAŞ tarafından günlük olarak; Silivri ve Tuz Gölü yeraltı depolarına gaz enjeksiyon, geri üretim, boru hattı stok, sistem giriş ve çıkış miktarı yayımlandı ancak; depolardaki toplam stok miktarı aylardır gizleniyor. BOTAŞ'ın 2022-2023 dönemi için ilan ettiği Silivri Yeraltı Deposu'nun toplam depolama kapasitesi 3,19 milyar metreküp; Tuz Gölü Yeraltı Deposu'nun toplam kapasitesi ise 1 milyar metreküp.

EPIAŞ'a Göre Depolar Tam Dolu Değil

Günlük olarak EPIAŞ ve BOTAŞ'ın açıkladığı veriler hesaplandığında 25 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla yeraltı depolarında toplam 2,9 milyar metreküp doğalgaz bulunuyor. Buna göre yeraltı depolarının doluluk oranı yüzde 69. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in açıkladığı doluluk oran ile EPIAŞ ve BOTAŞ'ın verileri çelişiyor. Eğer Tuz Gölü tam doluyorsa EPIAŞ üzerinden neden aylardır bu depoyla ilgili veri açıklanmıyor? Bakan Dönmez depoları dolu göstermek için, depolanan gazın sisteme basınçlı bir şekilde verilmesi için depoda bulunan ancak kullanılamayan yastık gazını da depolanan gaz miktarına ekliyor. Dolayısıyla ya EPIAŞ ve BOTAŞ'ın verileri yanlış ya da iktidar kamuoyunu yanıltıyor.

LNG Alımı İçin Geç Kalınırsa Gaz Bulunamayabilir

kış aylarında Avrupa'da olası bir kriz yaşanması durumunda LNG bulmak imkânsız hale gelebilecek. Türkiye'nin 2021 yılında yaklaşık 16 milyar metreküp büyüklüğünde doğalgaz alım kontratı sona ererken, iktidar yalnızca 8,5 milyar metreküp büyüklüğünde yeni kontratları hayata geçirdi. Başka bir deyişle tüketim aynı kalsa bile yaklaşık 7-8 milyar metreküp doğalgaz açığımız var. Buna ilişkin yeni uzun vadeli kontratlar yapılması gerekirken, iktidar maliyeti daha yüksek olan LNG'ye yöneldi. Şimdi spot piyasadan alınacak LNG'de geç kalınırsa, Avrupa'da bir kriz yaşanması durumunda alınacak gaz bulunamayabilir. Dolayısıyla iktidar bir an önce bu açığın kapanmasına yönelik adımlar atmalı."

VESAYET, YOLSUZLUK VE YASAKLAR İKTİDARIN KILCAL DAMARLARINA KADAR YERLEŞTİ

AK Parti, 2002'de iktidara gelirken 3Y olarak adlandırdıkları; 'Yolsuzluk, Yoksulluk ve Yasaklarla' mücadeleyi, yargı ve devlet kurumları üzerindeki vesayeti kaldırmayı vaat etmişti. Bugün gelinen noktada, yolsuzluklar ve yasaklar iktidarın kılcal damarlarına kadar yerleşerek derinleşti. Yoksulluk, iktidar seçkinleri dışında toplumun her hücrelerinde en acı şekilde yaşanıyor.

Son dört yılı 'Tek Adam' rejimine dönüştürülen 20 yıllık AK Parti iktidarlarının Türkiye'yi getirdiği nokta tek adam vesayetinin yargıdan, ekonomiye, bağımsız-özerk kurumlardan, devletin ve milletin kaynaklarının keyfi kullanımına kadar yayılmış vaziyette. Anayasa ve yasa tanımazlığın sıradanlaştığı, mahkemelerin iktidarın yaptırım aracına dönüştüğü 'Yeni AK Parti Türkiye'si, tüm dünyada, her türlü demokratik, insani, ekonomik ve siyasi kriterde en dip noktaya geriledi.

İstanbul Sözleşmesi'nin Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından tek imzayla ve TBMM'nin yasama yetkisi yok sayılarak feshedilmesi ardından açılan iptal davasında Danıştay 10. Dairesi'nin 2'ye karşı 3 oyla verdiği ret kararı, yüksek yargıdaki siyasi vesayet son örneği oldu. Danıştay Başsavcılığının, Erdoğan'ın fesih kararının anayasaya aykırı ve TBMM'nin yasama yetkisinin aşımı olduğu gerekçesiyle iptali yönünde görüş bildirmesine rağmen, Danıştay 10. Dairesi'nden 'oy çokluğu' ile ret kararı çıktı. Beklentim hukuku ve bağımsız yargıyı çürüten bu kararın Danıştay idari dava Daireleri Kurulu'ndan ve nihai aşamada Anayasa Mahkemesi'nden (AYM) dönmesidir. Hatırlanacağı gibi benzer süreç Gezi Davasında da yaşandı. Yargı ve diğer alanlardaki siyasi vesayet gölgesinin iyice ağırlaştığını gösteren bu davalar kamuoyuna mal olduğu için açığa çıktı.

Oysa hepimiz biliyoruz ki, 15 Temmuz darbe teşebbüsü ardından, OHAL KHK'larıyla yargıdan tasfiyeler sonrasında, doğan hakim-savcı açığını kapatmak bahanesiyle AK Parti üyesi binlerce avukat, partinin il-ilçe yönetimlerinde görev almış pek çok kişi göstermelik mülakatlarla hakim ve savcılığa atandı. İnternet, sosyal medya, dijital medya vb. mecraları da kapsayan Dezenformasyon Yasası yaygın tepkiyle karşılaştınca, görüşülmesi yeni yasama yılına ertelense de Basın İlan Kurumu devreye girerek yasaklarla ilgili boşluğu doldurdu. 1994'ten bu yana yürürlükte olan Basın Ahlak Esasları yönetmeliği değiştirilerek medya üzerinde çok daha ağır cezalara, davalara zemin hazırlayan düzenlemeler uygulamaya konuldu.

Yargının yanı sıra, Merkez Bankası, TÜİK, BDDK, SPK vb. bağımsız ekonomik kurumlar ile son torba yasada bedelsiz askerlik affı bahanesiyle Genelkurmay Başkanlığına yönelik değişikliklerle TSK üzerindeki siyasi vesayet ağırlaşırken, medyaya dönük baskıları, yasakları ve cezaları artıran adımlarla 3Y vaadinin içinin boş olduğu, AK Parti'nin milleti aldattığı bir kez daha somutlaşıyor.

OGM'DE PLAN VAR, HAREKET YOK

OGM verileri yangınlarla mücadeledeki zafiyeti bir kez daha gösterdi. Yılın ilk altı ayında vakıflara 5 milyon TL aktaran idarenin 2,4 milyar TL harcama öngördüğü hava araçları alımı için kuruş harcamadığı belirlendi.

Orman Genel Müdürlüğü'nün (OGM) 2022 yılının Ocak ve Haziran aylarını da kapsayan altı aylık verileri, dramatik tabloyu gözler önüne serdi. Orman yangınları ile mücadelede zafiyeti sorgulanan idarenin, "Orman Yangınları ile Mücadele" başlığı altında koyduğu hedeflerin neredeyse hiçbirini hayata geçirmediği öğrenildi.

OGM, "Ormanların yasa dışı müdahalelerden korunması ve orman zararlarıyla mücadele" amacıyla 2022 yılının ilk yarısı için onlarca hedef belirledi. Hedeflerden belki de en kritik olanı ise bir adet yangın söndürme uçağı ve bir adet de helikopter alımına yönelik hedef oldu. İdare bu hedefi için 2 milyar 400 milyon TL harcama öngördü.

Helikopter Ve Uçak Alınmadı

OGM'nin mali verileri ise orman yangınları ile mücadeleye hazırlıkta neredeyse adım dahi atılmadığını ortaya koydu. 2022 yılının ilk yarısında uçak ve helikopter almayan idare, 500 kilometrelik yangın önleme tesisi hedefinin de yalnızca 125 kilometrelik bölümünü gerçekleştirebildi.

İdarenin orman yangınlarıyla mücadele kapsamında koyduğu hedefler ve gerçekleşme durumları ise şöyle kaydedildi:

•Fotokapan

Bin 250 adet kurulması planlandı ancak tek bir tane bile kurulamadı.

•Yangın Cell Sistemi

Bin 500 adet hayata geçirilmesi planlansa da tek bir tanesi bile hayata geçirilemedi.

•Arazöz

Toplam 95 adet alınması düşünülen arazözlerden 48 adet alındı.

Tüketime Yönelik 42,3 Milyon TL'lik Mal

Orman yangınları ile mücadelede hedeflerine yönelik yeterli adımları atamayan OGM, altı ayda 115 bin 273 TL'lik temsil ve tanıtma giderine imza attı. Temsil ve tanıtma için ayrılan paradan yapılan harcama, öngörüleni yüzde 823 aştı. İdare, 42 milyon 300 bin TL'lik tüketime yönelik mal ve malzeme aldı.

İdarenin, "Cari Transferler" kaleminden yaptığı harcamalar da dikkat çekti. Bu yılın ilk yarısında OGM bütçesinden kâr amacı gütmeyen kuruluşlara 5 milyon 52 bin TL transfer edildi. Kurum, işletme ve hane halkına yapılan toplam sermaye transferi ise mali verilere, 79 milyon 819 bin TL olarak yansdı.

EĞİTİM SİSTEMİNİ ALTÜST EDEN AKP, ÜNİVERSİTELERİ LİSE DÜZEYİNİN DE ALTINA DÜŞÜRDÜ!

20 yılda 9 Millî Eğitim Bakanı değiştirerek eğitim sistemini altüst eden AK Parti hükümetleri, üniversiteleri lise düzeyinin de altına düşürdü. Sonuçları geçen hafta açıklanan Yükseköğrenim Kurumları Sınavı'nın (YKS) sonuçları orta öğrenimden gelen öğrenci kaynağının ne kadar ağır bir eğitimsizlikle üniversite kapısına yığıldıklarını gösterdi!

Yükseköğrenim Kurumları Sınavı'nın (YKS) sınavının birinci aşaması olan Temel Yeterlilik Testi'ne (TYT) 3 milyon genç katılırken, dört yıllık lisans öğrenimi için belirleyici olan Alan Yeterlilik Testine (AYT) 1 milyon 852 bin genç katıldı. Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan'ın değiştirdiği YÖK Başkanı göreve gelir gelmez YKS sınavında tercih yapabilmek için zorunlu asgari baraj puanını kaldırdı. Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından yapılan atamalarla tamamıyla siyasallaşan YÖK, iktidarın seçime dönük vaatlerinin uygulayıcısı haline geldi. Şayet asgari baraj puanı kaldırılmamış olsaydı durum çok daha vahim olacaktı. Geçen yıl uygulanan baraj sistemi bu yılki sınavda da uygulansaydı sınava katılan 3 milyondan fazla öğrencinin yüzde 75'i sayısal, yüzde 62'si sözel, yüzde 58'i eşit ağırlık puanında barajı aşamayacaktı. Diğer deyişle bu sonuçlar öğrencilerin yarısının bile en basit lisans eğitimi programına katılabilmek için gerekli asgari bilgi düzeyine sahip olmadıklarını ortaya koyuyor. TYT testinde genel bilgi düzeyini ölçen birinci aşamada, ortalama doğru yanıt sayısı Türkçede 40 soruda 17, temel matematikte 40 soruda 6, fen bilimlerinde 20 soruda 3, sosyal bilimlerde 20 soruda 7! AYT'de ise 40 matematik sorusuna verilen ortalama doğru yanıt sayısı sadece 7. Fizikte 14 soruda 2, kimyada 13 soruda 1,5, biyolojide 13 soruda 2 ortalama doğru yanıt sayısı var. Gençlerin kendi anadilleri ve kültürlerine hakimiyetini ölçen Türk dili

ve edebiyatı testinde bile 24 soruda ortalama doğru yanıt sayısı sadece 6,6! Temel öğretim ve ortaöğretimden (lise) mezun olup üniversite kapısına gelen 3 milyonu aşkın gencimizin eğitim, bilgi, birikim altyapısı böylesine vahim bir durumda. Bu ortalama doğru yanıtları bir karne gibi düşünecek olursak milyonlarca gencin karnesinin 'çok zayıf' olacağı anlaşılıyor. Bu başarısızlık karnesi aynı zamanda üniversite eğitiminin kalitesini de aşağı çekiyor ve üniversiteleri adeta lise seviyesine düşürüyor. Ortaya çıkan bu vahim eğitim tablosunun sorumlusu ne gençler ne de aileleri. Gençler daha ilkokuldan itibaren bu sınavda iyi bir sonuç alabilmek için yıpratıcı bir yarışın içindeler. Aileleri de maddi-manevi tüm olanaklarını bunun için seferber ediyor.

Bu tablonun asıl sorumlusu; eğitimi yap-boz tahtasına çeviren, 20 yılda 9 bakan değiştirip her gelen bakanın sil baştan sistemi altüst etmesine zemin hazırlayan ve nihayet 'dindar ve kindar nesiller yetiştireceğiz' diyerek eğitim kurumlarını kendi siyasi zihniyetinin arka bahçesi gören, bilimi reddeden, gençlerin geleceğini karartan iktidardır!

ÖĞRETMENLİK ÖZEL BİR İHTİSAS MESLEĞİDİR

Eğitim alanında 1 milyondan fazla çalışan, örgün eğitimde yaklaşık 18 milyon 250 bin öğrenci bulunmaktadır. Eğitim neredeyse tüm vatandaşlarımızın içerisinde olduğu özel bir alandır. Öğretmenlik ise eğitim alanının en önemli öznesidir. **Eğitimin ilerlemesinde ve gelişmesinde temel rol öğretmenlerindir. Bireyin kişiliğinin ve çağdaş toplumun gelişmesinde öğretmenler vazgeçilmez bir yer tutar.**

Yıllardır, öğretmenliği diğer memurluklardan ayırmak, öğretmenlere akademik, bilimsel özgürlük sağlamak, görevin önemini vurgulamak, öğretmenlerin hakça bir statüden yararlanmasını ve hak ettiği kamusal saygınlığı kazanmasını sağlamak amacı ile Öğretmenlik Meslek Kanununa ihtiyaç vardı ve partimiz de böyle bir çalışmayı zaten hazırlamıştı. Öğretmenlik Meslek Kanununun tüm paydaşlarla birlikte üzerinde anlaşılan bir metin olarak ortaya çıkması gerektiğini defalarca vurgulamıştık. Ancak bu yapılmadı, Öğretmenlik Meslek Kanunu Şubat ayında iktidara yakın sendikanın bile karşı çıktığı bir içerikle yürürlüğe girdi.

14 Haziran 1973 tarihinde yürürlüğe giren 1739 sayılı Temel Eğitim Kanunu "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler" şeklinde tanımlanmıştır. **Tanımdan da anlaşılacağı üzere öğretmenlik özel bir ihtisas mesleğidir.**

Ancak MEB, öğretmenleri uzman ve başöğretmen olarak ayrıştırarak, uzman öğretmenlik sınavına girebilmek için 180, başöğretmenlik sınavına girebilmek için ise 240 saatlik bir program hazırladı. Öğretmenler, Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) üzerinden yayınlanan bu programları yaz tatilinde izleyip bitirdiği takdirde Kasım ayında yapılacak sınava girme hakkı kazanacak.

Öğretmenlik özel bir ihtisas mesleği ise kariyer basamaklarına ayrılması doğru bir uygulama değildir. Tüm öğretmenler uzmandır; bu uygulama "öğretmenlik mesleği uzmanlık mesleğidir" ilkesi ile çelişmektedir.

Yıllarını bu mesleğe ve geleceğimizi yetiştirmeye adanmış öğretmenlerimizin uzmanlığı 180-240 saatlik videoların ardından yapılacak bir sınava indirgenemez. Bu uygulamadan vazgeçilmesi gereklidir.

Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun da ifade ettiği gibi, öğretmenlik kutsal meslek, öğretmenler de değerlimizdir. Öğretmenlerimizi kariyer sınavına tabi tutmak onur kırıcı bir davranıştır. İktidarımızda böyle uygulamalar olmayacaktır.

ÜLKENİN BUGÜNÜNÜ, YARININI ÇALDILAR

KPSS skandalının ardından seçim öncesi sıkıntı yaşamak istemeyen Erdoğan, Aygün'ü görevden aldı. Uzmanlar tek sorumlunun ÖSYM olmadığını ve gençlerin emeğinin çalındığını, baştan aşağı çürüme olduğunu söyledi. Rejim parça parça dökülürken en tepeden en alta kurumların içi boşaltıldı. Yolsuzluk, kayırma, çıkar ilişkisi, keyfilik gibi unsurlar hâkim anlayış haline geldi. Her şeyin sorumlusu iktidar ise hiçbir sorumluluk kabul etmedi.

ÖSYM'nin, 31 Temmuz tarihli KPSS'yi de kapsayan 2022 yılındaki merkezi sınavlara hazırlık için 478 milyon 690 bin TL harcadığı ortaya çıktı. Kamera ve dedektör gibi güvenlik unsurlarını da kapsayan yarım milyar liraya dayanan harcamaya karşın hemen her sınav şaibe iddialarına konu oldu.

AKP iktidarında gerçekleştirilen merkezi sınavlardaki şaibelere bir yenisi daha eklendi. 31 Temmuz'da gerçekleştirilen KPSS'deki bazı soruların, Yediiklim Yayınevi'nin deneme kitabındaki sorularla birebir aynı olduğu belirlendi. ÖSYM, iddialarının asılsız olduğunu savunsa da Başkan Halis Aygün, gece yarısı görevinden alındı. Kamuoyunun yoğun tepkisi üzerine Devlet Denetleme Kurulu (DDK) da sürece dahil oldu. DDK Başkanı Yunus

Arıncı, “KPSS’de, problemlerli bir durum” olduğunu kabul ederek, “Kamuoyunu aydınlatmak için hızlıca soruşturmayı tamamlayacağız” dedi.

İki Saatlik İnceleme

KPSS’ye giren adayların tepkisi çığ gibi büyüyünce ÖSYM, açıklama yapmak zorunda kaldı. Sosyal medya hesabından yapılan paylaşımında, “İddiaların asılsız olduğu incelemelerimiz neticesinde anlaşmıştır” denildi. İdareden yapılan açıklama tepkilerin daha da büyümesine yol açarken binlerce aday, “İki saatte nasıl incelediniz?” diye sordu.

KPSS’ye yönelik iddiaların ardından ilk defa yaptırım uygulandı. Adaylar, şaibe iddialarına yönelik kanıtları ortaya koyunca Cumhurbaşkanı Erdoğan, Halis Aygün’ü ÖSYM Başkanlığı görevinden almak zorunda kaldı. İktidarın Halis Aygün’e yönelik jet hızıyla aldığı karar kamuoyunu ise tatmin etmedi. Yurttaşlar, iktidarın seçim yaklaştığı için “Dürüst” görünmek adına Halis Aygün’ü görevden aldığı değerlendirmeleri yapılırken bu sorunun sadece bu sınava ilişkin olmadığı ve sorumlularının da cezasız kaldığı ifade edildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, “Partiye zarar verdiği için” Halis Aygün’ü görevden aldığı iddia edildi.

Bir Garip İhale

Tartışmalar devam ederken, ÖSYM’nin 2022 yılında gerçekleştirilen merkezi sınavlara yönelik sınav evrakı baskı, paketleme, tarama ve arşivleme ile kamera ve dedektör hizmet alımına yönelik detaylara ulaşıldı. İdare, 2022 yılı merkezi sınavlarına hazırlık için düzenleyeceği ihalenin onayını 27 Ekim 2021 tarihinde aldı. Bu kapsamda, ÖSYM Başkanlığı’nın Ankara’da bulunan merkez binasında aynı gün saat 10.00’da ihale düzenlendi. İhale, “Açık ihale” yöntemiyle düzenlense de ihaleye yalnızca bir şirketin teklif sunması dikkati çekti. İhaleye sunulan teklifi değerlendiren ÖSYM, ihalede rakipsiz olan Meteksan Matbaacılık isimli şirket ile 26 Kasım 2021 tarihinde 478 milyon 690 bin 59 TL’lik sözleşme imzaladı.

İlk Sınav Şaibesi Değil

2022 KPSS, Türkiye’deki şaibeli sınavların yeni bir örneği oldu. AKP döneminde gerçekleştirilen hemen her merkezi sınav ile ilgili iddialar gündeme geldi ve bunların tamamına yakını da doğrulandı. Milyonlarca adayın emeğinin çöpe atıldığı sınavlardan bazıları ve yaşananlar şöyle kaydedildi:

- 2012 yılında gerçekleştirilen KPSS’nin ardından yaşananlar, Türkiye’nin gündemine adeta damgasını vurdu. Gülen yapılanmasının, ÖSYM içinde yapılan örgüt üyelerinin yardımıyla soruları kopyaladığı ve dağıttığı öğrenildi. Dönemin ÖSYM Başkanı Ali Demir, “İnceledik bir şey yok” dese de yıllar sonra açılan soruşturma ile soruların çalınmasında parmağı olduğu belirlendi ve cezaevine gönderildi.
- 13 Eylül 2009 tarihinde yapılan Polis Meslek Yüksekokulları Öğrenci Adaylığı Sınavı’nın sorularının ele geçirildiği, “Deneme Sınavı” adı altında bazı dershanelerce özel olarak seçilen öğrencilere iletiildiği öne sürüldü.
- 28 Kasım 2010 tarihli KPSS’de ilginç bir olay yaşandı. ÖSYM, sınava giren bir adayın sınavının, “Sürücü belgesiyle sınava girdiği” gerekçesiyle iptal edildiğini duyurdu. Ancak, sürücü belgesiyle sınava girdiği gerekçesiyle elenen öğrencinin ehliyetinin olmadığı tespit edildi.
- 2007 yılında Adana’da yapılan polis sınavında görevli bir personelin sınav sorularını sattığı belirlendi. Personel tutuklanırken personelin soruları nasıl ele geçirdiği aydınlatılamadı.
- 2011 yılındaki YGS’de, “Bu kadarı da olmaz” dedirten olaylar yaşandı. Çok sayıda, “Tesadüfün” yaşandığı sınav kapsamında İstanbul’daki bir okulda tüm kız öğrenciler aynı sınıfta toplandı. Sınavda ÖSYM adına görev alan bir personelin üzerinde kamera yakalanırken beş sorunun şifreleme yöntemiyle hazırlandığı belirtildi. Büyük krize neden olan olaylar, ancak 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişiminin ardından FETÖ ile iktidarın arası açılınca aydınlatılabildi.
- Yalnızca sınavlar değil, mülakatlar da tartışma konusu oldu. AKP iktidarı ile gelen mülakat sistemi, çok sayıda adayın canını yaktı. Yazılı sınavda yüksek puan alan yüzlerce aday, düşük mülakat puanları ile sistemin dışına itildi.
- FETÖ’nün, iktidarın destek ve yönlendirmeleri ile etki alanını genişlettiği yıllarda çok sayıda sınavın sorularını, “Flash bellek” yöntemi ile ele geçirdiği anlaşıldı. Soruları cemaat tarafından ele geçirilen bazı sınavlar, “Tıpta Yan Dal Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı, Dikey Geçiş Sınavı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı, Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı, Özürlü Memur Seçme Sınavı” olarak sıralandı.

Sınav Mutlaka İptal Edilmeli

Twitter’da on binlerce aday, “2022 KPSS iptal edilsin” başlığı altında toplandı. Sınava yönelik ortaya atılanların iddia olmadığını, sınavın şaibeli olduğunu belirten adaylar, “Derhal sınavı iptal edin” çağrısında bulundu. Emeklerinin çalındığını belirten adaylar, “Bizi artık salak yerine koymaktan vazgeçin” ifadesini kullandı.

Geçmişten Tek Ders

Eğitim sendikaları da KPSS’ye yönelik tepkilerini ortaya koyan açıklamalarda bulundu. Eğitim Sen’den yapılan açıklamada, “ÖSYM Başkanı Halis Aygün, gece yarısı Cumhurbaşkanı tarafından görevinden alındı. Belli ki geçmişte yaşanan kopya skandallarından alınan tek ders, söz konusu skandalın büyümesi durumunda siyasi iktidarın göreceği zarar olmuştur. Çünkü geçmişteki skandallar sonrasında ÖSYM’nin teşkilat yapısını değiştiren, her kurumun kontrolünü doğrudan Cumhurbaşkanı’na veren siyasi iktidar, ‘Bir daha benzer sorunların yaşanmaması’ için bunların yapıldığı iddiasına yaslanmaktaydı” ifadeleri kullanıldı. Eğitim İş ise KPSS’ye yönelik şaibelerin derhal aydınlatılması gerektiğini vurguladı.

Sağcıların Sınav Geçmişi

- Üniversiteye giriş sınavı soruları 1973 yılında çalındı. Olaya adı karışan kişiler arasında Adalet Partisi İstanbul Milletvekili Hasan Güngör’ün de adı geçti. İptal edilen sınavın sorularının matbaa çalışanlarınca çalınarak Fatih Hırka-i Şerif Camii’nde müezzinlik yapan jeoloji öğrencisine para karşılığı satıldığı öğrenildi.
- Afyon’un Emirdağ ilçesinde 29 Nisan 1980’de bir ortaokulda yapılan devlet parasız yatılı okul sınavlarında MHP’lilere cevap anahtarlarının verildiği saptandı.
- 2009’da polislik sınavı sorularının FETÖ’ye ait dersanelerde adaylara verildiği öğrenildi. Sınav iptal edildi.
- 2012 KPSS’de çok sayıda adayın tüm soruları yanıtlaması dikkat çekti. Soruları doğru yanıtlayan adayların çoğu aynı ikametgahta yaşıyordu. Uzun yıllar iddialar sürüncemede kaldı. 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin ardından konu hakkında birçok kişi tutuklandı.

Baştan Aşağı Yozlaşma Ve Çürüme

İktidar hızla çözülürken en tepeden en alta sistem parça parça döküldü. 20 yıllık AKP iktidarının geldiği noktada devletin tüm kurumları işlevini yitirdi. Ülke yönetilemez hale gelirken rejim çürüdü. Geriye yolsuzluk, kayırma, beceriksizlik, kanunsuzluk, çıkar ilişkisi, mafya ve keyfilik kaldı. Yasama ve yargı Saray’a bağlandı, Meclis ve kabine iktidarın ihtiyaç duyduğunda başvurduğu onay merciine dönüştü. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin kararları dahi çiğnendi. İçi boşaltılan kurumlar iktidarın baskı ve propaganda aygıtı haline getirildi. En basit sınavı dahi bir skandala neden olmadan gerçekleştiremeyen iktidar yarattığı yıkımın sorumluluğunu ise ya muhalefete ya da başka odaklara yükledi. Saray yönetiminin inşa ettiği sistemin neden olduğu yıkım saymakla bitmese de ilk akla gelen kalemler kısaca şöyle özetlenebilir:

Kur korumalı mevduat hesabı: Dövizi indirme hamlesi olarak geçilen sistem 6 ay sürmeden çöktü. İktidarın doların yükselişine karşı önlem olarak geliştirdiği kur korumalı mevduat sistemi kara deliğe dönüştü. Dolar, 6 ayda başladığı seviyeye dönerken kur korumalı mevduat için bütçeden ödenen para da 37,5 milyar TL’yi buldu. 18 liraya ulaşan dolar tarihi zirveyi yaşıyor.

Enflasyon: Yüksek enflasyon halkın alım gücünü yerle bir etti. Esnaf, marketlerde, pazarlarda satılan ürünlere etiket yetiştirmekte zorlanırken verdiği şaibeli rakamlarla gündem olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) bile enflasyonu yüzde 80 olarak açıkladı. Böylelikle yıllık tüketici enflasyonu 1998 yılından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), temmuz ayı enflasyon verilerini açıkladı. Açıklanan verilere göre yıllık enflasyon yüzde 176 oldu. Temmuz ayındaki tüketici fiyat endeksi ise yüzde 5,03 arttı. Yılın başından itibaren enflasyon artışı ise yüzde 80,35 olarak gerçekleşti.

Özelleştirmeler: 20 yıllık AKP iktidarının en büyük yıkımlarından biri de özelleştirmeler oldu. Elektrik dağıtım şirketlerinden koylara, hastanelerden okullara kadar hemen her kalemde gerçekleşen özelleştirmeler patronları semirtirken halkı daha fazla yoksulluğa mahkûm etti. “Kalite ve ucuzluk getirecek” dediği elektrik dağıtımında özelleştirme, Isparta’da yüz binlerce yurttaşı karanlığa ve soğuğa mahkûm etti. Ülkenin en güzel koyları ise beşli çeteye peşkeş çekildi.

Bürokrasi: Ülkede kurumlara olan güven dibi gördü. Liyakat mumla aranır hale gelirken devletin kurumları iktidarın resmi ajansına dönüştü. TÜİK’in yayımladığı veriler tartışılabilir hale geldi. İktidar, RTÜK sopası ile muhalif yayınlar üzerinde baskı kurdu. CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, bürokratlara ‘dürüst olun’ çağrısı yaptı.

Tarım: Ülke ekonomisine vurulan en büyük darbelerden biri de tarım oldu. Fındık üreticisinin talep ettiği 70 liralık taban fiyatı görmezden gelen iktidar beklentinin altında fiyat açıkladı. Çiftçi, maliyetleri karşılamadığı gerekçesiyle tarlasını, bahçesini boş bıraktı. Tahıl ambarı olarak bilinen bölgelerde dahi üretim yapılamazken en temel gıda maddeleri dışarıdan ithal edilmeye başlandı.

Eğitim: Özelleştirmeler eğitim sektörünü de vurdu. Devlet okullarına yatırım azaldı. Laik eğitim sistemi hedef tahtasına kondu. İmam hatip okulları yaygınlaştırıldı. Mülakat sistemi ile öğretmen atamaları şaibeli hale getirildi. YKS’de 100 bine yakın aday sıfır puan çekerken ÖSYM’nin düzenlediği KPSS’deki soru skandalı ise bardağı taşıran son damla oldu.

Sağlık: Cumhurbaşkanı’nın “Rüyamdı” dediği şehir hastaneleri köklü hastanelerin sonu oldu. Şehir hastaneleri, kamu sağlık hizmetlerinin tasfiyesini sağladı. İhaleli alan şirkete yüzde 70 doluluk garantisi verildi. Hastane dolu olsa da olmasa da şirkete para ödendi. İktidarın koronavirüs ile mücadelesi de tam bir fiyasko ile sonuçlandı. Pandeminin başında beş maskeyi daha halka dağıtamayan iktidar sağlıkta büyük yıkıma neden oldu.

Sosyal yaşam: İktidar, kurduğu baskılarla sosyal yaşamı da felce uğrattı. Konser, festival ve müzik yasakları bitmek bilmedi. Sudan bahanelerle her türlü etkinliğe engel olundu. İçki satışı kanunsuz olarak kısıtlandı. Saray yönetimi azınlık, gerici grupların yaşam tarzını toplumun bütününe dayatmaya çalıştı.

Kadın cinayetleri: Gerici iktidar, tarikat ve cemaatlerin de baskısıyla kadını sosyal yaşamdan silmeye çalıştı. Kadın cinayetleri hızla artarken İstanbul Sözleşmesi’nden Cumhurbaşkanı kararnamesiyle bir gecede çıkıldı.

Gençlik: Geleceksizlik, iş bulma kaygısı, sosyal baskıların en çok vurduğu kesim gençler oldu. Kamuoyu **yoklamalarında** gençlerin yaşadığı kaygı gözler önüne seriliyor. Milyonlarca genç ülkeden ayrılmanın yollarını arıyor.

Suç Başka Yerde Arıyorlar

Ülkeyi her alanda derin krizlere sürükleyen iktidar hiçbir konuda sorumluluk kabul etmiyor. Hemen her skandalın içinde hükümetle ilgisi olmayan bir organizasyon olduğu tezi öne sürülüyor. Tüm yetkiyi kendisine bağlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, kriz anlarında olaylardan habersiz olduğu, kendisiyle ilgisi olmayan güçlerin devreye girdiği iddia ediliyor. Ekonomide yaşanan çöküş hakkında ‘dış güçlere’ atıf yapılırken kur korumalı mevduat hesabının tutmaması dolar lobisine bağlanıyor. Son dönem artan Cemevi saldırılarında ‘sol örgüt’ bağlantısı kurulmaya çalışılıyor. İktidar, KPSS’deki soru skandalında da ‘FETÖ unsurları’ bağlamı kurmaya hazırlanıyor. Konuyla ilgili açıklama yapan AKP MKYK Metin Külünk’ün açıklamasında "Sızıntı ve saklanmış FETÖ unsurları, gizlendikleri yerlerde Sayın Cumhurbaşkanı’mıza ve Cumhurbaşkanlığına karşı kirli operasyonlarına devam etme peşindedir. Bu köklü temizliğin YÖK’ten başlaması şarttır" ifadeleri yer aldı.

AK PARTİNİN ‘YENİ TÜRKİYE’Sİ, ‘ÖZGÜR OLMAYAN ÜLKELER’ KATEGORİSİNDE YER ALIYOR!

AK Parti’nin yasakları kaldırmayı, özgürlükleri genişletmeyi vaat ederek iktidara geldiği Türkiye, Dünya Özgürlük Endeksi’nde 2022 yılı itibarıyla 32 puanla, Uganda’nın bile gerisinde ve ‘özgür olmayan ülkeler’ kategorisinde. Toplantılar, yürüyüşlerin yasaklanması artık olağan hale gelirken, festivaller, konserler, üniversitelerin mezuniyet törenleri yasaklanıyor!

Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde 2005’te 98’inci sırada olan Türkiye, AK Parti döneminde getirilen yasaklar, baskılar, sansürler, gazeteci tutuklamalarıyla hızla gerileyerek 2021 endeksinde, 180 ülke arasında ‘basının özgür olmadığı, ifade özgürlüğünün kısıtlandığı’ ülkeler arasına alındı ve 149’uncu sıraya indi! Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, AK Parti ve Cumhurbaşkanı Erdoğan döneminde her şeyin daha iyiye gittiğini savunmak isterken tam aksine AK Parti’nin ülkeyi nasıl yoksullaştırdığını açığa çıkarttı. Yaptığı sosyal medya paylaşımında 2002 yılında sadece 1 milyon haneye sosyal yardım hizmeti verilirken 2021 yılında bu sayının 4,3 milyon aileye ulaştığını belirterek 20 yılda yoksulluğun dört kat arttığını itiraf etti. İktidar çevresindeki bir avuç beş-altı maaşlı bürokratlar, iktidar elitleri, seçkinleri ve müteahhitleri dışında tüm ülke en derin yoksulluğu her gün milyonlarca hanede, en ücra mahallelerde, işsiz milyonlarca gencin gelecek kaygılarında, yatağa aç giren çocukların ekme ve sütü gördükleri rüyalarında yaşıyor. 3Y’nin yolsuzluk ayağında AK Parti iktidarının Türkiye’de yolsuzlukları kurumsallaştırdığı, yasa değişiklikleriyle de ‘yasallaştırdığı’ apaçık görülüyor. 193 ülkeyi kapsayan ‘2022 Küresel Organize Suçlar Endeksi’nde 6,89 puanla dünyada 12’nci sıraya yükselen Türkiye, Avrupa’da ise 1’inci durumda. Uluslararası Şeffaflık Örgütü’nün (Transparency International) Küresel Yolsuzluk ve Rüşvet Algı Endeksi’ni yayınlamaya başladığı 1995 yılında 180 ülke arasında 29’uncu sırada yer alan Türkiye, AK Parti iktidarlarında yolsuzluk ve rüşvetin sıradanlaşmasıyla 2021 endeksinde 180 ülke arasında 96’ncı sırada.

Rüşvet ve yolsuzlukla, kara para aklamayla mücadelede ise 38 üyeli OECD ülkeleri arasında 37'nci sırada ve sondan ikinci!

Rant ve inşaat işlerini çok seven, kendi zenginlerini yaratmak için kamu kaynaklarını akıtan iktidar, 2002'den bu yana Kamu İhale Kanunu'nu (KİK) 191 kez değiştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan yönetiminde Türkiye, kara para, yasa dışı yollarla kazançların aklanması, terörün finansmanı, uyuşturucu-silah ve insan kaçakçılığıyla, fuhuş şebekeleriyle, rüşvet ve yolsuzluklarla mücadele vb. alanlarda taahhüt ettiği adımları atmadığı, defalarca Varlık Barışı adı altında kara para aklama yasaları çıkarttığı için 2021 ekiminden bu yana OECD bünyesindeki Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü'nün gri listesinde yer alıyor! İktidarın gri listeden çıkmak için hiçbir gayreti, adımı yok!

İKTİDAR CEPHESİNDE SUÇLULUK TELAŞI

15 Temmuz Darbe Araştırma Komisyonu Raporu'nun yok edilmesi, iktidar cephesindeki suçluluğun telaşını gösteriyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ittifak ortağının yıldönümü anmasını sadece iki partinin katılımıyla Saraçhane Parkı'nda gerçekleştirmesi ve anma adı altında siyasallaştırma gayretleri tam bir fiyaskoya dönüşmüştür!

15 Temmuz 2016'daki hain darbe teşebbüsünün ardından kurulan TBMM Araştırma Komisyonu'nun hazırladığı rapor o dönemdeki ve şimdiki AK Partili TBMM Başkanları tarafından yok sayılarak, TBMM dokümanı haline gelmesi engellendi. Araştırma Komisyonu Başkanlığını yürüten o dönemdeki AK Parti vekilinin şimdi kendi hukuk bürosunun web sitesine koyduğu raporun tam metni de bir başka siyasi paniğin işareti. (Muhalefet partilerinin şerhlerini içermeyen bir metin!)

Darbe teşebbüsünün yıldönümünde TBMM Araştırma Komisyonu Raporu'nun akıbetiyle ilgili tartışmalar, bilinçli şekilde CHP'nin ve diğer muhalefet partilerinin muhalefet şerhlerinin rapora alınmaması, TBMM Başkanlığına sunulan raporun reddedilmesi iktidar cephesinde yaşanan paniği gösteriyor. Kanımca olası iktidar değişikliğinde yeni bir komisyonun kurulup, bilinmezliklerin ve derin çelişkilerin aydınlatılmasıyla gerçeklerin açığa çıkmasından ve kendi sorumluluklarının hesabını vermek zorunda kalmaktan duydukları korku etkili oldu.

✓ Yaşananların bire bir tanığı oldukları halde dönemin Genelkurmay Başkanı, şimdiki Milli Savunma Bakanı ile MIT Müsteşarı'nın TBMM'ye ifade vermelerinin Cumhurbaşkanı talimatıyla engellenmesi bile başlı başına sorgulanmaya muhtaç!

Darbe ardından gerçekleştirilen Yenikapı Mitingi ve tüm siyasi partilerin katılımıyla gerçekleşen darbe karşıtı tutuma rağmen, yıldönümü anmasının bir iktidar ittifakı etkinliğine dönüştürülerek, Saraçhane Parkı'nda gerçekleştirilmesi, iktidarın kendisi için mağduriyet çıkartma çabalarının göstergesidir.

Ancak iktidarın, iktidar partilerinin ve devletin tüm olanaklarının seferber edilmesiyle gerçekleştirilen organizasyona yönelik katılım, taşıma topluluğunun bir parkı dahi dolduramaması, anma töreninin parti mitingi havasına sokularak diğer partilerin ve onlara oy veren kesimlerin dışlanması, iktidarın darbeyi kendi mağduriyeti için kullanma çabalarının toplumda karşılık bulmadığını göstermiştir.

İktidar değiştiğinde halkın oylarıyla seçilecek TBMM'nin ilk yapacağı işlerden birisi **15 Temmuz Darbe Girişimi'nin tüm boyutlarıyla araştırılarak örtbas edilen gerçeklerin ve darbenin siyasi ayağının tamamıyla açığa çıkartılarak**, halkın gerçekleri öğrenmesini sağlamak olacaktır.

TÜRKİYE UYUŞTURUCU VE KARA PARA VE ORGANİZE SUÇ ÖRGÜTLERİNİN YENİ ADRESİ OLDU!

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nın 2022 Türkiye Uyuşturucu Raporu, ülkenin uyuşturucu baronlarının yeni adresi haline getirildiğini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin uyuşturucu üssü olarak algılanan küresel imajı ve iktidar çevrelerinin Güney Amerika ülkeleriyle son dönemde artan kişisel siyasi dostlukları, iktidar yandaşlarına özelleştirilen limanların kokain ticaretinin adresi haline geldiğini gösteriyor.

Son dönemde AB ülkelerine yönelik Schengen Vizesi başvurularındaki 'ret' oranı katlanarak artan, Fransa ve İspanya'nın transit seyahatler için de vize talep etmeye başladığı Türk vatandaşlarının uğradığı bu haksızlık ve mağduriyetlerin arkasında iktidarın kara para ve uyuşturucu baronlarıyla mücadeleyi savsaklaması en önemli etkenlerden birisi. Ülke imajına ağır hasar veren gelişmelere rağmen iktidar hâlâ kara para aklamaya yasaları çıkartmakla meşgul. ABD hazinesini dolandırdığı iddiasıyla iadesi istenen Sezgin Baran Korkmaz'ın (SBK)

Türkiye'nin de iade talebine rağmen Avusturya Mahkemesi tarafından ABD'ye iade edilmesi, uluslararası alanda kara para ile mücadele konusunda iktidarın sergilediği baştan savmacılığın, yasayla koruma kalkması sağlamasının sonucudur. Uluslararası kurumlar ve yargı sistemleri bile Türkiye'ye iade durumunda mahkemelerden bir sonuç çıkmayacağını, yargının bağımsız olmadığını farkındadır. Türkiye'nin iade taleplerinin tamamına yakını sürekli geri çevrilmektedir. ABD Utah savcılığı SBK'nın ABD hazinesinden dolandırdığı yüz milyonlarca doları Türkiye ve Lüksemburg'da akladığını, taşınmazlar, şirketler, oteller, tatil köyleri satın aldığını belirttiği iddianamede, Lüksemburg hükümetinin gösterdiği iş birliğine ve kara para konusundaki hassasiyetiyle operasyonlara sağladığı desteğe teşekkür ederken, Türkiye'den bugüne kadar hiçbir destek alınmadığını, istenen bilgilerin hiç birisinin kendilerine gönderilmediğini vurgulamaktadır. Rapora göre, 2020 yılında 214,6 ton kokain AB ülkeleri, Türkiye ve Norveç'te ele geçirildi. Milyarlarca dolarlık bu ticaretin arkasındaki gerçek kişiler ve örgütler ortaya çıkarılmıyor. 2021 yılında ele geçirilen kokain miktarı bir önceki yıla göre yüzde 44,9 artarken olay sayısında yüzde 15,1, şüpheli sayılarında ise sadece yüzde 6 oranında artış meydana gelmesi Türkiye'nin kokain için önemli bir koridor olduğunu ortaya çıkarıyor. Mersin başta olmak üzere uyuşturucu yakalamalarının daha çok limanlarda gerçekleştiğine dikkat çekiliyor.

İktidarın özelleştirme programına öncelikle ülkemizin İzmir Aliağa, Mersin, Antalya, İskenderun vb. kilit limanlarını koyup iktidara yakın şirketlere satması ya da 49 yıllığına işletmesini vermesi, tonlarca kokain ve diğer türlerdeki uyuşturucuların bu limanlardan giriş yapması ve bir kısmının tesadüfen yakalanmasına karşılık, teslimat adreslerinin ve alıcıların ortaya çıkarılmaması dikkat çekicidir!

İKTİDAR, BASKICI-YASAKÇI ZİHNİYETİ KKTC'YE DE TAŞIYOR

İktidar, Türkiye'de uyguladığı baskıcı-yasakçı zihniyeti son dönemde KKTC'ye de taşımaya başladı. KKTC'deki basına, televizyonlara, gazetecilere yönelik yasakların ötesinde bu ülkedeki kamu alımlarına, ihalelere yönelik müdahaleler, son olarak KIB-TEK'in yüz milyonlarca liralık akaryakıt alımına adrese teslim şirket ismi bildirilmesi yolsuzlukların, usulsüzlüklerin, mafyalaşmanın KKTC'ye de ihraç edildiğini gösteriyor!

İktidar bir ay önce Norveç vatandaşlarına geçen hafta da Bulgaristan vatandaşlarına Türkiye'ye sadece kimlikle, pasaportsuz giriş ve en az 90 güne kadar ikamet olanağı sağlayan kararları uygulamaya koydu. Türk vatandaşları bu ülkelere vizesiz seyahat etme olanağına sahip değilken tek taraflı tanınan bu imtiyaz ve seyahat olanakları ulusal egemenlikten taviz, diplomasideki müteakabiliyet esasından vazgeçmektir. Bulgar, Rus, Norveç, Gürcistan vb. pek çok ülke vatandaşı vizesiz ülkemize girebilirken, KKTC vatandaşlarına artan şekilde uygulanan seyahat ve Türkiye'ye giriş yasakları, havaalanlarında nezarethaneye alıp 19 saat hücrede tutarak sınır dışı etme uygulamalarının ardındaki gerçek niyet ve karanlık zihniyet açıklanmalıdır. KKTC'deki iktidarı kendi kuklasına çeviren iktidar, Türkiye'de uyguladığı muhalefeti bastırma, sindirme, toplumda endişe ve korku yaratma, kişileri kriminalize ederek itibarsızlaştırma siyasetini KKTC'ye taşıyor. Türkiye'deki uyuşturucu baronları, mafya bozuntuları, infaz yasasıyla tahliye edilen iktidar ittifakının dava arkadaşları KKTC'yi mesken tutarken burada terör estirip, kumarhaneleri, kara para trafiğini yönlendiriyor. KKTC'de yoğun elektrik kesintileri ve fuel oille çalışan elektrik santrallerinde baş gösteren akaryakıt sıkıntısı üzerine çıkılan akaryakıt ihalesindeki yolsuzluklar KKTC medyasında yer alıyor. **Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu (KIB-TEK)** akaryakıt alımı için ihale açarken Türkiye'den, iktidardan giden talimatla ihalenin iptal edildiği 142 milyon TL tutarında akaryakıtın doğrudan ve ihalesiz olarak Türkiye'de yaptıkları gibi 'adrese teslim' şekilde iktidarın işaret ettiği bir Türk şirketten alındığı haberleri ile KKTC medyası çalkalanıyor. Bu haberlere yer veren medyaya baskılar yapılırken, gazetecilere davalar, cezalar, reklam kesintileri devreye sokuluyor. Türkiye'ye seyahat edenler ne olduğu belirsiz kodlamalarla havaalanlarında gözaltına alınıp geri gönderiliyor.

KKTC'nin bağımsız ve egemen bir devlet olduğunu söyleyen iktidar, KKTC vatandaşlarına uyguladığı insanlık dışı yasaklarla tam aksi tavır sergiliyor ve bu ülkeyi kendi kolonisi gibi yönetmek istiyor. Başbakanları azlettirip, bakanları atamaya kadar varan bir siyasi pervasızlıkla akçalı tüm işlere müdahale ederek talimat ve telkinlerde bulunan iktidar karşısında **başta KKTC Cumhurbaşkanı ve Başbakanı olmak üzere sergilenen sessizlik ve biat başlı başına dikkat çekici!**

BÖLGEDEKİ GELİŞMELER VE YAP-BOZ TAHTASI DIŞ POLİTİKAMIZ

ABD, RUSYA'NIN HUBUBAT VE GÜBRE İHRACINA YÖNELİK AMBARGOLARI GEVŞETME YÖNÜNDE VERDİĞİ SÖZDEN CAYMA NİYETİNDE!

ABD şimdi Ukrayna buğdayının kara yoluyla Avrupa'ya sevkini gündeme getiriyor. Rusya'nın hububat ve gübre ihracına yönelik ambargoları gevşetme yönünde verdiği sözden cayma niyetinde. Rusya'nın İstanbul

Tahıl Koridoru Anlaşması'ndan hemen sonra Ukrayna'nın Odessa Limanı'nı bombalaması, anlaşmanın her an bozulabileceğini gösteriyor.

İktidarın Suriye'ye yönelik yeni hareket planlarına İran ve Rusya'nın sıcak bakmadığının belli olması üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan Tahran dönüşü hareketin hâlâ 'masada' olduğunu söyledi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun üç gün önce ABD ve Rusya'nın Suriye'de terör örgütleriyle ilgili verdikleri sözleri tutmadıklarını dile getirmesi, Cumhurbaşkanı sözcüsünün Suriye'ye hareketin gündemden kalkmadığını ifade etmesi bu açıdan yeni girişimlerin yapılacağını gösteriyor.

Tahıl Koridoru Anlaşması Rusya ile Ukrayna arasında değil her iki ülke ile BM arasında imzalanmıştı. Ukrayna ile imzalanan anlaşmanın 120 günlük, Rusya ile imzalanan anlaşmanın 3 yıllık olduğu biliniyor. Odessa limanının bombalanması, Rusya'nın bu konuda kendisine verilen sözün tutulmayacağı kanısında olduğunu, bu sözler tutulmazsa Ukrayna limanlarından buğday ihracına da izin vermeyeceğinin mesajı olarak görülmeli. Ukrayna'ya gidecek gemilerin denetim ve kontrolünün yapılması için İstanbul'da Denetim ve Koordinasyon Merkezi Kurulması kararlaştırılmıştı. Odessa bombardımanının hemen ardından MSB Akar'ın alelacele 4 masa, 3-4 bilgisayar bulunan bir odaya medyayı davet edip, koordinasyon merkezinin açıldığını duyurması, iktidarın da Rusya'nın her an anlaşmayı bozabileceği endişesinde olduğunu ortaya koyuyor. İstanbul Tahıl Koridoru Anlaşması Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin Türkiye'nin güvenliği, ulusal çıkarları ve bölgesel barış için ne kadar hayati olduğunu gösterdi. ABD ve İngiltere Tahıl Koridoru için NATO ülkelerinin deniz güçlerinin devreye girmesini, boğazlardan Karadeniz'e ABD ve İngiliz donanmasına bağlı gemilerin geçerek güvenliği sağlamasını istiyordu. Türkiye Montrö çerçevesinde buna izin vermedi ve BM ile yürütülen müzakerelerle imzalanan anlaşma sonrası ABD-İngiltere-NATO'nun planı bozuldu. Kanımca Putin de bu durumu görünce Odessa limanı bombardımanı ile anlaşmayı bozabileceği mesajını vermek istedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Putin'e güvence vermek, anlaşmayı bozmaktan vazgeçirmek için Soçi'ye gittiğini öngörmekteyim. Ayrıca İstanbul'da açılan Koordinasyon merkezinde gemilerin denetiminin sadece Türkiye tarafından yapılması Montrö Sözleşmesi gereği. Şayet BM denetçileri de Türkiye ile gemilerin denetiminde görev alırsa bu Montrö anlaşmasına aykırı bir egemenlik paylaşımı olur ve diplomatik sorun yaratır. **İktidarın bu konuda gereken iradeyi ve duyarlılığı göstereceğini umuyoruz.**

SUUDİ ARABİSTAN DOĞU AKDENİZ'DE TÜRKİYE KARŞITI İTTİFAKIN DEVAM ETTİĞİNİ GÖSTERDİ!

İktidarın swap anlaşması ve yargı egemenliğinden taviz uğruna Suudi Arabistan ile normalleşme hamlesine karşılık Velihaht Prens Muhammed bin Selman'ın Yunanistan ziyaretinde yapılan açıklamalar ve imzalanan anlaşmalar, Doğu Akdeniz'de Türkiye karşıtı ittifakın devam ettiğini Suudilerin tercihini bu yönde kullandığını gösterdi!

Suudi Arabistan Velihaht Prens Velihaht Prens **Muhammed bin Selman** (MBS), İstanbul'da işlenen gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından uluslararası alanda karşı karşıya kaldığı tecridi kırdı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kaşıkçı dosyasını Suudilere teslim etmesi ve ardından Türkiye'deki dava dosyasının siyasi talimatla kapatılması tecridin kalkmasının ilk adımıydı.

İktidar bunun karşılığında MBS'den Suudi fonlarından kaynak ve swap anlaşması bekliyordu. Ancak ne Riyad ne de Ankara ziyaretlerinde bu beklentilerin gerçekleştiğine dair bir işaret görülmedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın uçağının kapısına kadar uğurladığı MBS, geçen hafta Atina'ya gerçekleştirdiği ziyarette 'Sözümü tuttum ve Yunanistan'a eli boş gelmedim' diyerek beraberindeki heyette yer alan Suudi fon yöneticileri ve iş adamlarıyla Yunanistan arasında milyarlarca dolarlık yatırıma imza attı.

ABD Başkanı Joe Biden'ın daha önce görüşmeyeceğini açıklamasına karşılık Riyad'da MBS ile bir araya gelmesi, batı dünyasının tecridinin kalktığının ilanıydı. Bunun hemen akabinde MBS'nin ilk kez AB üyesi Yunanistan'la başlayan ve Fransa ile devam eden bir Avrupa turuna çıkması, yeni gelişmelerin işareti.

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Mitsotakis ile imzaladığı Stratejik Ortaklık ve İş Birliği de dahil çok sayıda anlaşmanın ardından yaptığı açıklamada atılan imzaların tarihi bir fırsatın kapısını açtığını söyleyen MBS'nin, 'Tüm bölgede oyunun kurallarını değiştirecek olanaklara sahip olduklarını' ifade etmesi dikkat çekici!

Suudi Arabistan'ın 800 milyon dolarlık kaynakla finanse edeceği ve 2025'te devreye girecek yatırımla Yunanistan, Suudi Arabistan'ın sağlayacağı yeşil enerjinin Avrupa'daki merkezi ve dağıtım üssü olacak.

Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin dışlandığı EASTMED Doğalgaz Enerji İş Birliği dışında, Suudi Arabistan ile Yunanistan arasındaki denizaltı 'yeşil enerji nakil hattı ve veri depolama-aktarma hattı' bölgemizde enerji ve teknoloji alanındaki stratejilerden de Türkiye'nin dışlandığını ve Suudi yönetiminin Cumhurbaşkanı Erdoğan'a

mesafeli olmaya devam ettiğini gösteriyor. Doğu Akdeniz’de Türkiye’ye yönelik tecrit politikasının sürdüğünü ve tercihin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) ile Yunanistan’dan yana kullanıldığını gösteriyor.

ABD-AB-NATO TARAFINDAN RUSYA’YA UYGULANAN AMBARGOLAR, AB ÜLKELERİNİ CİDDİ ŞEKİLDE OLUMSUZ ETKİLİYOR!

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle ABD-AB-NATO tarafından Rusya’ya uygulanan doğalgaz ve petrol ambargolar, AB ülkelerini ve ekonomilerini ciddi şekilde olumsuz etkilememenin ötesinde üye ülkeler arasında çatlaklara, bölünmelere neden oldu. Yaklaşan kış nedeniyle AB içinde enerji krizi tartışmaları büyüyor!

Ukrayna savaşı nedeniyle ABD ve AB tarafından Rusya’ya karşı uygulanan ekonomik yaptırımlar, petrol ve doğalgaz ambargosu özellikle Avrupa ülkelerinde ve AB içinde derin bir krizi ortaya çıkarttı. AB’nin Rus petrolü ve doğalgazına bağımlılığını kademeli olarak azaltma ve 2024’ten itibaren sonlandırma kararı başta Almanya ve İtalya olmak üzere AB’nin önde gelen ekonomilerini şimdiden olumsuz etkilemeye başladı. Rusya bir yandan Avrupa’ya enerji arzı konusunda taahhütlerine bağlı olduğunu ilan ederken diğer yandan çeşitli gerekçelerle aşamalı şekilde doğalgaz arzını kısımaya başladı. Üretim ve ihracatı olumsuz etkilemeye başlayan enerji darboğazı olasılığının artması AB içinde de tartışmalara, çatlaklara, görüş ayrılıklarına yol açtı.

ABD’nin AB üzerinde kurduğu baskı ve Rusya’dan enerji ithalatının kesilmesi yönündeki girişimleri bir anlamda hedefine ulaştırırken, ortaya çıkacak enerji açığının kısa sürede kapatılamayacağı da somutlaştı. ABD bir yandan Avrupa’ya LNG ve Kaya gazı satışını artırma vaadinde bulunurken diğer yandan da Katar, Suudi Arabistan, BAE, Cezayir, Mısır gibi ülkeleri devreye sokarak bu ülkelerden sıvılaştırılmış doğalgaz teminiyle açığın kapanmasına destek verme hamlesine girişti. Ukrayna savaşıyla küresel enerji piyasalarında yükselen fiyatlar ABD ve AB ekonomilerinde ciddi enflasyon ve fiyat artışlarına, resesyon tehlikesinin artmasına neden oldu. Başta Almanya olmak üzere AB ülkeleri Rusya ile yaptıkları uzun vadeli alım anlaşmaları çerçevesinde küresel piyasaların oldukça altında fiyattan gaz alıyorlardı. Almanya yıllar sonra ilk kez enerji ithalatındaki maliyet artışı nedeniyle dış ticaret açığı verdi. Akaryakıt ve doğalgaz zamları, başta Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere olmak üzere çoğu AB ülkesinde enflasyon artışlarına ve beraberinde halkın sokaklara dökülmesine, protestolara yol açtı.

Gazprom’un Kuzey Akım-1 hattından gaz sevkiyatını azaltma kararını açıklamasının ardından serbest piyasada işlem gören gazın fiyatı bin metreküp başına 2 bin doların üzerine çıktı ve yükselmeye devam ediyor.

Enerji darboğazının başta Almanya olmak üzere AB ekonomilerini olumsuz etkilemesi kaçınılmaz görünüyor. **Bundan en sert şekilde olumsuz etkilenecek ülkelerin başında ise dış ticaretinin ve ihracatının yüzde 60’ından fazlasını AB ile yapan Türkiye geliyor!**

TÜİK SARAY TETİKÇİLİĞİNE SOYUNMAKTAN VAZGEÇSİN

TÜİK verileri üzerindeki makyaj ve Saray vesayeti giderek ağırlaştı, enflasyon istatistikleriyle oynamak, milletin ücretini ve maaşını taammüden gasbetmek anlamına gelir. TÜİK Başkanının, tam da enflasyon rakamları açıklanmadan önce, Saraya yaptığı ziyaret oldukça ilginç. Anlaşılan amacına ulaşmış görünüyor. Ama şunu da hatırlatalım, kalabalıkta işlenen suçun, tehada özü olmaz. TÜİK yöneticileri, Sayın Genel Başkanımızın söylediklerini dikkate alsın. Artık Sarayın tetikçiliğine soyunmaktan vazgeçsin. Erdoğan milleti enflasyon canavarının dişleri arasına bile isteye atıyor. Soruyoruz: Millete çekilen bu operasyonu, siz kimin adına çektiniz? Bu sıradan bir iş değil. Hata bir kez yapılırsa, hata olur. Hata sürekli tekrarlanırsa, bu bir tercihtir. Bir kez daha soruyoruz: Siz kimin adına bu operasyonu çektiniz?

Kibir Hastalığına Yakalanan Siyasetçinin Özellikleri

“Kibir, şeytanın en sevdiği günahtır.” Kalpteki kibir, insanın aklını başından alır. İnsanı felakete sürükler. Siyasette, bu kibir sarhoşluğu ve güç zehirlenmesi, “Hübris” hastalığı olarak adlandırılır. Hübrise yakalanan siyasetçi, bir de ülkeyi yönetiyorsa, sadece kendini değil, beraberinde ülkesini de uçuruma sürükler. Bu nedenle kibir hastalığına yakalanan siyasetçilerin bir an evvel sandıkta biletinin kesilip evine gönderilmesi, bir ulusun huzuru, refahı ve çocuklarının geleceği açısından, son derece önemlidir. Peki, bu illet nasıl ortaya çıkar? Belli başlı belirtileri nelerdir?

Kibir illetine yakalanan siyasetçi, narsistleşir. Kendisini her şeyin merkezinde görmeye başlar. Devlette ne kadar makam, mevki varsa, kendi “lütfu keremi” sanır. “Benim bakanım, benim valim” diye başlayan cümleler, ya da; “İngiltere, Almanya, Fransa ve şahsım dörtlü zirve yaptık” gibi, kendisiyle, devleti özdeşleştiren, “Ben varsam devlet var” tarzı ifadeler, işte bu kibir illetinin tezahürleridir.

Kibir illetine yakalanmış siyasetçi, kendi kaderiyle ülkesinin kaderini bir görür. “AK Parti’nin kaderiyle ülkenin kaderi et ve tırnak gibi birbirleriyle iç içe geçmiştir” sözleri, bu dermansız illete tutulmuş siyasetçinin sözleridir.

Kibir hastalığına yakalanan siyasetçi, kendisini öyle bir mertebeye koyar ki, artık yaptıklarından dolayı mahkemelere değil, bir tek Allah’a hesap vereceğini düşünür. Devletin askeriyesini, adliyesini, mülkiyesini, maliyesini FETÖ’cülere teslim eder. Ortaklık yaptığı bu hainler darbeye yeltenir. Millet iradesinin tecelligâhı Gazi Meclisimizi bombalar. Milletimiz, devletini sokaklardan toplar. Bunun için canını verir. Şehit olur. Ama tüm bunlara sebep olan kibir abidesi çıkar, “Rabbim ve milletim beni affetsin” deyip, işin içinden sıyrılmaya kalkar.

Kibir illetine yakalanan bir siyasetçi ülkesinin gerçeklerinden de tamamen kopar. Ülkesinin yurttaşları araba sahipliğinde, Avrupa sonuncusudur. Emeğiyle geçinenlerin bir otomobil sahibi olma umudunu hatalı politikalarıyla bitirmiştir. Ama yine de çıkar: “Herkesin altında maşallah arabası var” diyebilir. Vatandaşları, ucuz ekmeğe kuyruklarında saatlerce beklerken, o kibir abidesi çıkıp, “Aç kalan yok, kriz yok, hepsi manipülasyon” der.

Kibir hastalığına tutulan siyasetçi, kendisini her türlü hatadan münezzeh görür. Hiçbir uyarıyı, eleştiriyi kabul etmez. Kendisini eleştirenleri de yanından birer birer uzaklaştırır, sarayında giderek yalnızlaşır.

Kibirli siyasetçinin güç sarhoşluğu, altındakilere de yansır. Onlarda devleti, partilerinin devleti olarak görürler. Önce kendi çoluk çocuğunu devlet protokolünün asli unsuru yapar. Tabi onun il başkanları da Mehmetçiklerimizi sıraya dizip, kendilerini karşılatmaya cüret eder.

Ülkemiz Bir Kibir Abidesinin Elinde Buhrandan Buhrana Sürükleniyor

İşte bugün ülkemiz ne yazık ki, milleti unutan, iyi olan her şeyi kendinden menkul sanan, kendi hatalarının sorumluluğunu üstlenmeyen, kibir abidesi, Erdoğan ve şürekâsı elinde, bir buhrandan diğer buhrana sürüklenmektedir. Memnuniyet ve övgüler Erdoğan’a, şikâyet ve sorunlar Bay Kemal’e... Erdoğan’ın yetkisi çok, ama sorumluluğu hiç yok.

Sürücü Koltuğunda Saray, Muavin Koltuğunda TCMB Başkanı

Bu kibir abidesi, bir safsatanın peşine takılır, Bakanları, Merkez Bankası Başkanlarını görevden alır, “Liyakat değil, bana sadakat önemli” der. Enflasyonu durduk yere şaha kaldırır. Sonra da bunun sorumluluğunu, “Dış güçlerin, küresel dalgalanmaların, bölgesel gerilimlerin, içerideki tamahkârların” üzerine atmaya kalkar. Merkez Bankası Başkanını minibüsün muavin koltuğuna gönderir. Bankanın sürücü koltuğuna kendi geçer. Tabela faizini yüzde 19’dan 14’e indirir, sonra da çıkıp “nassımın gereği” der. Enflasyon yüzde 16’dan, yüzde 39’a çıkar. Sarayın kibirlisi, “Rabbimiz sizi korku ve açlıkla; mallardan, canlardan, ürünlerden eksiltmekle sınar. Sabredin” der. Bunu dedikten sonra, enflasyon 7 ayda yüzde 36’dan, bu kez yüzde 80’e çıkar. O yine hiç sıkılmadan, bir kez daha 6-7 ay sonrasına randevu verip, millettten sabır istemeye devam eder.

Aldatan Sizi Allah İle Aldatmasın

Firavunlaşır, Karun olur. Ama sıkılmadan Harun pozlarında konuşmaya devam eder. Yüce Allah, “Aldatan, sizi Allah ile aldatmasın” diye, tüm kullarını açıkça uyarmıştır. Altını çizerek söyleyelim bugün mutfaklarda tencereler boşsa, pazar tezgâhları, market rafları yangın yeriye, millet ucuz ekmeğe için saatlerce sırada bekliyorsa, çocuklar yatağa aç giriyorsa, alnının teriyle çalışanlar için, bir ev, bir araba almak artık hayal olduysa, bunun tek bir sorumlusu vardır o da, “Ben ekonomistim” diyen, “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diye böbürlenene, Erdoğan’dır başkası değildir.

TÜİK Enflasyonu Hepsinin Altında

Bugünde Temmuz enflasyon rakamları açıklandı. TÜİK’e göre aylık enflasyon yüzde 2,4’müş... İki gün önce İstanbul Ticaret Odası aylık enflasyon “Yüzde 4,1” dedi. Bağımsız iktisatçılardan oluşan ENAG bugün bu ayın enflasyonu “Yüzde 5” dedi geçtiğimiz ayın enflasyonu. Temmuz enflasyonu için piyasalar “Yüzde 3,2” bir enflasyon bekliyordu. Ama TÜİK’in açıkladığı enflasyon, bunların hepsinin altında. Makyaj giderek ağırlaşıyor.

TÜİK Saray Tetikçiliğine Soyunmaktan Vazgeçsin

TÜİK üzerindeki Saray vesayeti de, artık objektiflerden saklanamıyor. TÜİK Başkanının, tam da enflasyon rakamları açıklanmadan önce, Saraya yaptığı ziyaret oldukça ilginç. Anlaşılan amacına ulaşmış görünüyor. Ama şunu da hatırlatalım, kalabalıkta işlenen suçun, tehada özü olmaz. Enflasyon istatistikleriyle oynamak, milletimizin ücretini ve maaşını taammüden gasbetmektir. TÜİK yöneticileri, Sayın Genel Başkanımızın söylediklerini dikkate alsın. Artık Sarayın tetikçiliğine soyunmaktan vazgeçsin.

Enflasyonu Tarihimizde Görülmemiş Bir Hızla Azdırdı

Herkes şunu biliyor ki; “Enflasyon en büyük halk düşmanıdır, en haksız vergidir.” Erdoğan milletimizi bile isteye, bu canavarın dişlerinin arasına atmıştır. Enflasyonu tarihimizde görülmemiş bir hızla azdırmıştır. Bugün yıllık tüketici enflasyonu yüzde 79,6. Üretici enflasyonu ise yüzde 144,6. TÜİK’in makyajlı rakamlarıyla bile, tüketici enflasyonu, 1998 Eylül ayından bu yana en yüksek enflasyon düzeyi. Üretici enflasyonu ise Cumhuriyet tarihimizin, en yüksek seviyesinde. Böyle bir üretici enflasyonunu ne 1994 krizinde, ne 2001 krizinde, ne de 1970’lerde gördük.

Minare Kılıfa Sığmıyor

Her ne kadar, “Minareyi çalan, kılıfını uydurmaya çalışsa da” minare o kadar büyük ki, artık hiçbir kılıfa sığmıyor. Dünyada son bir yılda, gıda fiyatlarındaki artış yüzde 23. Bizdeki gıda enflasyonu yüzde 95. Neredeyse dünyanın 4 katı, 5 katı. Dünyada son bir yılda et fiyatlarındaki artış yüzde 13. Bizde yüzde 90. Dünyanın 9 katı. Dünyada tahıl ve tahıl ürünlerindeki fiyat artışları yüzde 28. Bizde yüzde 118. Dünyada şeker fiyatlarındaki artış yüzde 9. Bizde kaç? Yüzde 153. Erdoğan’ın bu fahiş zamları artık hiçbir kılıfa sığmıyor. Milletimiz Erdoğan’ın ne yaptığını görüyor, notunu da veriyor. Milletimiz bugün hayat pahalılığı altında inim inim inliyorsa, bunun tek bir sorumlusu vardır. O da; kibir abidesi Erdoğan’dır.

Artık Sadece Faizde Değil, Enflasyonda Da Üçüncü Dünya Ligindeyiz

Son dört yılda bu ülkede, üç Hazine ve Maliye Bakanı, dört Merkez Bankası Başkanı, beş TÜİK Başkanı gördük. Gelen, hep gideni arattı... “Artık bu kadarı da olmaz, yapılmaz” denilen ne varsa oldu. Paramızın itibarını korumakla görevli kurumun itibarı, beş paralık edildi. Bundan 1,5 yıl önce, Erdoğan’a yakın bir gazete, “Bu operasyonu kim adına çektiniz?” manşetiyle, önceki Merkez Bankası Başkanı’nı hedefe koydu. Şimdi bu manşetin, Erdoğan’dan habersiz atılması mümkün mü? Elbette değil. Atanan Merkez Bankası Başkanı da, aynı gazetede kalem oynatan eski bir AK Partili vekildi. Sarayın istediği oldu. O gün attıkları manşette, “Türkiye, yüksek faizde üçüncü dünya liginde” diyorlardı. Bugün Türkiye, hala faizde üçüncü dünya liginde... Ama artık Türkiye, sadece faizde değil enflasyonda da üçüncü dünya liginin zirvesinde...

Millete Bu Operasyonu Kimin Adına Çektiniz

Şimdi de biz soruyoruz: “Millete çekilen bu operasyonu, siz kimin adına çektiniz?” Bu sıradan bir iş değil. Hata bir kez yapılırsa, hata olur. Hata sürekli tekrarlanırsa, bu bir tercihtir. Bir kez daha soruyoruz: “Siz kimin adına bu operasyonu çektiniz?” bugün sanayici krediye erişemiyorum diye şikayet ediyor. Döviz sıkışan Hükümet, bir yandan Merkez Bankası, bir yandan BDDK eliyle, kredi musluklarını kapatmaya devam ediyor. Sanayicinin, ihracatçının elindeki dövizlere el koyuyor. Aba altından da sopa gösterip, sanayiciye “Elinizdeki dövizini satın” diye baskı yapıyor.

TCMB Başkanı Sanayicileri Fişlemiş

En son İstanbul Sanayi Odası’nda yaşanan skandal görülmemiş bir skandaldır. Bankanın muavin koltuğunda oturmaya razı olan Merkez Bankası Başkanı, kendisine derdini anlatan sanayiciye demediğini bırakmamıştır. Yok, sanayici aldığı düşük faizli krediyle, 55 milyar dolarlık döviz almış... Yok, sanayici stokçuluk yapıyormuş... Yok, ucuz krediyle döviz alan sanayicilerin listesi de ellerindeymiş... Anlaşılan Merkez Bankası Başkanı oturduğu muavin koltuğundan, sanayicileri fişlemiş. Sen direksiyonu sarayın kibirlisine kaptırmışsın. Kanunen sana verilen enflasyonu düşürme görevini, yerine getirememişsin. Milli paramızın değerini pul etmişsin. Sanayicinin üretim maliyetleri almış başını gitmiş. İşte üretici enflasyonu yüzde 145 olmuş. Sayenizde sanayicinin işletme sermayesi her gün eriyor. Bugün aldığı hammaddeyi, ara mamulü, yarın kaçaya yerine koyacağını bilmiyor. Ticarete vade, kontrat kalmadı. Bütün bunlar sizin “patlak şambrele yama” politikanızın sonucu... Ama artık lastik yama tutmuyor. Hiç sıkılmadan siz çıkıp üreticiyi, sanayiciyi suçluyorsunuz.

Sanayici Enselerini Açıkta Bıraktıkça Daha Çok Tokat Yer

Tabi ön teker nereye, arka teker de oraya. Kibirle malul Erdoğan sağa, sola bağırarak, ülkeyi yönetebileceğine inanırsa, atadığı Merkez Bankası Başkanı da, sağa sola ayar vererek, tüketiciyi tehdit ederek, para politikasını yöneteceğini sanır. İşbaşında bu kibirli kafa, yönetimde böyle kifayetsiz bürokratlar oldukça, sanayicilerimiz de enselerini bu kadar açıkta bıraktıkça, daha çok tokat yerler. Moralleri daha çok bozulur. Üretim, yatırım daha çok sekteye uğrar. Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi PMI, son beş aydır kritik eşik 50’nin altında seyrediyor. Bu önümüzdeki günlerde sanayideki zorlu koşulların, daha da ağırlaşacağını önemli bir göstergesi. Milletimiz artık şunu çok iyi anladı. İş ehline verilmezse, tarlaya karga, ambara fare, fırına hırsız, memlekete harami dadanır. Herkese yetecek ekmek, kimseye yetmez olur. Ülkede güven kaybolur.

KPSS’de Sızıntı İddiaları Mesnetsiz Değil

Devlette yönetim krizi her geçen gün büyüyor. Ülkemiz yönetilmiyor savruluyor. Gün geçmiyor ki büyük bir skandal patlamasın. İşte dün yaşadığımız skandal; bu kifayetsiz kadrolar, sağlıklı bir şekilde, Kamu Personeli Seçme Sınavı dahi yapamamışlar. Bu milletin evlatlarının umutları, geçmişte çalınan sınav sorularıyla çok yandı. FETÖ’yle beraber çok kul hakkına girdiler bunlar. Gençlerimizin umutlarını çaldılar. Erdoğan’ın Başbakan olduğu dönemde dönemin ÖSYM Başkanı için soruşturma izni vermedi, sınav sorularının çalınmasıyla ilgili iddiaların araştırılmasını, bilerek, isteyerek engelledi. Dün yine sınav sorularının dışarıya sızdırıldığına yönelik, sosyal medyada çok ciddi iddialar ortaya atıldı. Bunlar öyle hafife alınacak, mesnetsiz iddialar da değil. Ama ÖSYM daha yemeden, içmeden, doğru düzgün araştırmadan iddiaları hemen reddetti. Ardından artan kamuoyu baskısıyla, Erdoğan’ın Devlet Denetleme Kurulu’na, bu konuyu inceleme talimatı verdiği söylendi, açıklandı. Sonra da Erdoğan aynı gün gece yarısı bir kararnameyle ÖSYM başkanını, apar topar görevden aldı.

Devlete Yandaş Doldurma Operasyonunuz Elinizde Mi Patladı

Hayrola, bu ne telaş! ÖSYM Başkanını kurban verip, bu işten sıyrılmayı mı düşünüyorsunuz. Yoksa giderayak devlete yandaşlarınızı doldurmaya çalışırken, operasyon elinizde mi patladı? ÖSYM Başkanına tavsiyemiz, eğer bu işi birilerinin talimatıyla yaptıysa, önceki Çevre ve Şehircilik Bakanı Bayraktar gibi, kendisine talimat verenini açıklasın. Yoksa bu pilav daha çok su kaldırır.

Kazanan da Mağdur Kaybeden de

Çalınan her soru, gençlerimizin çalınan hayatıdır. Sınav sorularının çalındığı iddialarının, ciddiyetle ele alınması gerekir. Çünkü bundan sonra bu sınavı kazanan da töhmet altında olduğu için, kaybeden de hakkının yendiğini düşündüğü için mağdurdur. Bu, yandaş olmayan gencin hakkını gasptir. Derhal soruşturulmalı, soruşturma sonucuna göre de gereği mutlaka yapılmalıdır. Kamuoyunun vicdanı derhal rahatlatılmalıdır. Biz bu konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz. Bu arada ÖSYM YÖK’ün ilgili kuruluşu... Şimdi ÖSYM’nin ilgili olduğu YÖK Başkanı, neden sus pus? Buradan açıkça ifade edelim, iş başında liyakatli, emir eri olmayan bürokratlar olsaydı bu skandal yaşanmazdı.

Bu Kadar Hata Tesadüf Olamaz

Sınav sorularını koruyamayacaksınız. Sınırlarımızı koruyamayacaksınız. Şehirlerimizi koruyamayacaksınız. Paramızın değerini koruyamayacaksınız. Merkez Bankası kasasını koruyamayacaksınız. Beceriksizliğin bu kadarı da, gerçekten çok özel bir çaba gerektiriyor. İnsan ister istemez, “Bu kadar hata gerçekten tesadüf olamaz” diye düşünüyor.

Akkuyu Hakkında Bakanlık Sus Pus

Ne yazık ki ülkemiz, “Ya benimsin ya da kara toprağın” diyen sakat bir yönetim anlayışının elinde... Bu sakat anlayışın koltukta kalmak için, vermeyeceği taviz, çignemeyeceği ilke ve değer yok. İşte en son Rusya ile yaşanan Akkuyu Nükleer Santrali meselesi... Biz komşularımızla karşılıklı saygı temelinde, iyi ilişkilere sahip olunmasını tabi ki isteriz. Rusya’da, Türkiye’nin önemli bir komşusudur. Ancak defalarca uyarımıza rağmen, son dönemde başta enerji olmak üzere, pek çok alanda ülkemiz aleyhine, Rusya’yla asimetrik bir bağımlılık oluşmuştur. 2021’de toplam doğalgaz ithalatımızın yüzde 45’i Rusya’dandır. Ve yaşadığımız güncel bölgesel krizler de göstermiştir ki, menfaati icap ettiğinde Rusya, enerjiyi bir silah olarak kullanabilmektedir. Enerjide kaynak ülke çeşitliliğini artırmak, Türkiye için artık stratejik bir tercihtir. Bu gerçeğe rağmen, ülkemiz nükleer enerjide de, Rusya’ya bağımlı hale getirilmiştir. Rusya hem Akkuyu’da kurduğu nükleer santralin, hem de Akkuyu’da üreteceği elektriğin sahibidir. Türkiye bu elektriğin sadece tüketicisidir. Hem de üretilecek elektriğin kilovatsaatine, KDV hariç 12,35 sent gibi, fahiş mi fahiş bedel ödemek zorunda olan bir tüketici... “Hadi nükleer teknolojiyi öğreneceğiz” desek, o da mümkün değil. Çünkü santralin işletme ve bakımı da dâhil, tüm iş süreçlerinden Rusya sorumlu. Santralin hiçbir yerinde yerlilik, millilik yok! Hal böyle iken Akkuyu’nun inşaatını gerçekleştiren, Türk firmasının sözleşmesi de, Ruslar tarafından bu hafta feshedildi. İnşaat işi Rusya’ya ait bir devlet şirketine kaldı. Açıkçası “Bu işin ardında ne var?” biz anlayamadık. İnşaatı gerçekleştiren Türk firması ehil bir firma değilse, Nükleer Santral gibi, çok hassas bir inşaatta neden yüklenici oldu? Yok, söz konusu firma bu işlerde ehilse, Ruslar tek taraflı olarak, bu firmanın işine neden son verdi? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın bu süreçten haberi var mı? 2010’da Rusya ile imzalanan ve Meclis’te onaylanan milletlerarası antlaşmada, “Anlaşmanın uygulanması veya yorumlanmasında, ilgili taraflar arasındaki uyuşmazlıklar, Enerji Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Rus Rosatom arasında, karşılıklı istişare ve müzakereyle çözülür” diyor. Buna göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, bu işin bir tarafında olmalı. Ama maşallah Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı sus, pus... Milletten ne saklanıyor? Santralin inşaatı için, Rusya’dan 9,6 milyar dolar civarında bir kaynağın, yine Türkiye’de bu işi yapan Rus şirkete aktarılacağı söyleniyor. Ruslar, Türk ekonomisinin sıkıntılarını görerek, bu parayı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye'ye önden yüklemeli gönderme karşılığında, acaba Türk firmasının inşaat işinden ayrılmasını şart mı koştı? Yoksa para karşılığında Ruslara, Akdeniz'de, vatan topraklarında liman mı satıldı? Rusların Akdeniz'e inme hayallerini birkaç dolar vererek gerçekleştirmelerine izin mi verildi? Bütün bunların cevabını öğrenmek aziz milletimizin hakkıdır. Bu hafta Erdoğan Soçi'ye, Putin ile buluşmaya gidecek. Tam da bu ziyaret öncesi, Rusların yaptığı bu operasyon neyin nesidir? Biz bu soruların takipçisi olmaya devam edeceğiz.

AYM Limanlar Kararını Verdi, CHP TBMM'nin Dolandırıcılığa Alet Edilmesini Engelledi

Sarayın kibirlisi artık gideceğini görüyor. Giderken de yağmaya, talana hız veriyor. Bu yılın hemen başında bir torba kanunla, bazı limanların, 49 yıldan az olan veya süresi 49 yıldan az kalmış işletme hakkı sözleşme süreleri, ihalesiz, duyurusuz bir şekilde 49 yıla kadar uzatıldı. Bu limanların çoğunu, Sarayın yandaşları işletiyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bu hukuksuzluğu, Anayasa Mahkemesi'ne taşıdık. Anayasa Mahkemesi de aldığı kararla, "Özelleştirmede hâkim olması gereken, serbest rekabet ve eşitlik ilkelerinin ihlal edildiğini; yapılan düzenlemenin söz konusu limanların, gerçek özelleştirme değerlerine ulaşılmasını, engelleyebilecek nitelikte olduğunu" hükme bağladı. Böylece Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu Gazi Meclisimizin dolandırıcılığa, ihaleye fesat karıştırmaya alet edilmesini engellemiş oldu.

İki Elimiz Yakanızda Olur

Açıkça uyarıyoruz. Tüyü bitmedik yetimin hakkını yemek adına, bu talanları bir sözleşmeye bağladıysanız, yani 49 yıla çıkarttıysanız bunu derhal iptal edin. Yoksa milletimiz yetkiyi bize verir vermez iki elimiz yakanızdadır.

Çalınanları Geri Vermek İçin Geliyoruz

Sorunlar ne kadar büyük olursa olsun, umutsuzluğa yer yok. Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında iş başına geliyoruz. Eğitimden sağlığa, dış politikadan güvenliğe, alt yapıdan üretime, ekonomiden tarıma... Erdoğan'ın bozduğu ne varsa biz düzeltmeye talibiz. Biz, insanlarımızın geleceğine umutla baktığı, çocukların yatağa aç girmediği bir ülke için geliyoruz. Hayat pahalılığını bitirmeye, milletimize rahat bir nefes aldirmaya geliyoruz. Üreterek kazanan, kazandığını hakça paylaşan bir ekonomiyi, aziz milletimizin hizmetine sunmak için geliyoruz. Bu ülkenin insanlarından çalınan ne varsa, hepsini milletimize geri vermek için geliyoruz. Biz, bu güzel ülkenin, bu asil milletin, hiçbir ayırım olmadan, dünyada her şeyin en iyisini hak ettiğine inanıyoruz.